

ÅRSREDOVISNING 2008

Vetenskapsrådet

**VETENSKAPSRÅDETS
ÅRSREDOVISNING 2008**

BILDTEMA: Med fotografierna i denna årsredovisning vill vi visa några exempel på den forskning som fått stöd av Vetenskapsrådet. Fotografierna är tagna i forskarnas egna miljöer och forskningen presenteras kort i bildtexterna. På vår webbplats vr.se hittar du intervjuer där forskarna berättar mer.

FOTOGRAFER: Jyrki Siikanen, Voff Media AB (omslagsbild och sidorna 10, 41, 48, 101, 107), Stig-Åke Jönsson (sidan 26), Hans Svensson (sidorna 60 och 67), Andreas Nilsson (sidan 33), Hans-Olof Utsi (sidan 19)
August Eriksson, Gabriel Ugglå AB (sidorna 9 och 68–73)

REDAKTÖR: Charlotte Hall, Vetenskapsrådet

GRAFISK FORM: Erik Hagbard Couchér, Vetenskapsrådet

TRYCK: CM Gruppen AB, Bromma, Sweden 2009

VETENSKAPSRÅDET
Klarabergsviadukten 82
103 78 Stockholm
www.vr.se

**VETENSKAPSRÅDETS
ÅRSREDOVISNING
2008**

ÅRET I KORTHET 2008

- JANUARI** ← → **Myndigheten:** Vetenskapsrådet får en styrelse med fullt ansvar, en ny organisation och flyttar in i nya lokaler
- FEBRUARI** ← → **Forskningsbidrag:** Vetenskapsrådet öppnar årets utlysning av medel för forskning inom alla ämnesområden och för forskningsinfrastruktur
→ **Beslut:** Vetenskapsrådet, forskningsrådet Formas och Rymdstyrelsen beslutar om 66 miljoner kronor i stöd till ämnesövergripande forskning om hållbar utveckling, bl.a. inom klimatområdet
- MARS** ← → **Publikation:** En rapport om hur forskningsfinansieringen för universitets- och högskolesektorn i Sverige har utvecklats sedan mitten av 1990-talet publiceras
→ **Beslut:** Regeringen beslutar om tio nya forskarskolor inom utbildningsvetenskap. Beslutet bygger på Vetenskapsrådets utvärdering av vetenskaplig kvalitet i miljöer som ansökt om bidrag för forskarskola
→ **Remissvar:** Vetenskapsrådet efterlyser en enklare fördelningsmodell i sitt remissvar angående resurstilldelningssystemet för den grundläggande högskoleutbildningen. Vetenskapsrådet framför även farhågor om att en alltför stark betoning av strategisk inriktning av forskningsfinansieringen hotar den fria grundforskningen
- APRIL** ← → **Beslut:** Utbildningsvetenskapliga kommittén beslutar om tre nya forskarskolor
→ **Publikation:** En populärvetenskaplig bok med titeln "Utmaningen – forskare om en hållbar mänsklighet" publiceras
→ **Myndigheten:** Styrelsen och generaldirektören beslutar om ny arbetsordning och delegationsordning för myndigheten
→ **Remissvar:** I remissvaret om befattningsstrukturen för universitet och högskolor framhåller Vetenskapsrådet att rekrytering av den bästa forskarkompetensen är den enskilt viktigaste komponenten för att ett universitet ska kunna hävda sig i den internationella forskningskonkurrensen
→ **Forskningsbidrag:** Totalt kommer cirka 4 500 ansökningar om forskningsbidrag inom alla ämnesområden in till Vetenskapsrådet
- MAJ** ← → **Myndigheten:** Styrelsen utser nya ledamöter till Vetenskapsrådets kommitté för forskningens infrastrukturer, KFI, efter förslag av Vetenskapsrådets tre ämnesråd och från forskningsfinansierarna FAS, Formas och VINNOVA
→ **Remissvar:** I remissvaret om klinisk forskning skriver Vetenskapsrådet att myndigheten är beredd att ta ett större ansvar för detta område samt att nationell konkurrens skulle stärka svensk klinisk forskning
- JUNI** ← → **Publikation:** I en debattartikel argumenterar företrädare för Vetenskapsrådet, Formas, FAS och VINNOVA för att ökade satsningar på forskning bör kombineras med satsningar på forskningens infrastrukturer
→ **Remissvar:** I sitt remissvar på utredningen om det svenska systemet för forskningsfinansiering säger Vetenskapsrådet nej till en samlad myndighet för forskning och innovation
→ **Myndigheten:** Styrelsen beslutar att verksamheten inom rådets expertgrupp för utredning av misstankar om oredlighet i forskning ska upphöra från årsskiftet
→ **Beslut:** Vetenskapsrådet och Formas fattar beslut om finansiering av tjugo nya s.k. Linnéstöd. Beslutet omfattar 140 miljoner kronor per år i upp till tio år
→ **Arrangemang:** Vetenskapsrådet står värd för en internationell konferens i Malmö, inriktad på forskningskommunikation för forskare, journalister och informatörer

- JULI** ← → **Myndigheten:** Elisabet Nihlfors tillträder som ny huvudsekreterare vid Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommitté
- **Arrangemang:** Vetenskapsrådet anordnar flera inslag inriktade på forskning vid Almedalsveckan i Visby
- **Arrangemang:** Forskningsfinansiärerna FAS, Formas, VINNOVA och Vetenskapsrådet presenterar svensk forskning vid det stora populärvetenskapliga arrangemanget Euroscience Open Forum (ESOF) 2008 i Barcelona
- AUGUSTI** ← → **Forskningsstöd:** Från slutet av augusti och under september sammanträder flera hundra ledamöter i drygt 60 beredningsgrupper för att slutföra sin del av arbetet med vetenskaplig kvalitetsbedömning av de ansökningar som kom in i april
- SEPTEMBER** ← → **Arrangemang:** En grupp unga forskare som uppmärksammats av Europeiska forskningsrådet bjuds in till en mottagning på Vetenskapsrådet och en lunch på Rosenbad med högskole- och forskningsministern
- **Publikation:** En populärvetenskaplig bok med titeln "Hotbilder och hjärnspöken – forskare om terrorism" publiceras
- OKTOBER** ← → **Myndigheten:** Regeringens proposition "Ett lyft för forskning och innovation" presenteras. Enligt förslagen i propositionen får Vetenskapsrådet en mer strategisk roll och en budgetförstärkning under perioden fram till 2012
- **Beslut:** 145 miljoner kronor till forskning inom utbildningsvetenskap
- **Beslut:** 214 miljoner kronor till forskning inom humaniora och samhällsvetenskap
- **Beslut:** 110 miljoner kronor för stöd till infrastruktur
- NOVEMBER** ← → **Beslut:** 770 miljoner kronor till forskning inom medicin
- **Beslut:** 930 miljoner kronor till forskning inom naturvetenskap och teknikvetenskap
- **Arrangemang:** Ett gemensamt ställningstagande utarbetas under en konferens om nordiskt samarbete och forskningsinfrastruktur arrangerad av Vetenskapsrådet, Utbildningsdepartementet och Nordiska ministerrådet
- **Publikation:** En studie av jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd under perioden 2003–2007 publiceras
- **Publikation:** En studie av betydelsen av samarbete för vetenskaplig citering publiceras, där Sverige jämförs med fyra högt citerade europeiska länder
- **Publikation:** En kartläggning publiceras av hur nitton svenska och utländska forskningsfinansiärer går till väga när de väljer ut vilka forskningsområden de ska prioritera
- DECEMBER** ← → **Beslut:** En satsning på mer än 135 miljoner kronor till svensk registerforskning görs för att bättre kunna utnyttja unikt databasmaterial i forskningen
- **Myndigheten:** Det svenska nationella forsknings- och utbildningsdatanätet SUNET deltar i ett lyckat test av världens snabbaste datöverföringslänk mellan Luleå och New York
- **Myndigheten:** Regeringen ger Vetenskapsrådet i uppdrag att under en period återta emot anmälningar från universitet och högskolor för utredning av misstänkt oredlighet i forskningen

INNEHÅLL

1 INLEDNING	8
1.1 BASFAKTA	8
1.2 FRAMÅT MED VETENSKAPSRÅDET!	9
2 VERKSAMHETSREDOVISNING	11
2.1 FORSKNINGSSTÖD	12
2.1.1 Allmänna principer	12
2.1.1.1 Vetenskaplig kvalitet	12
2.1.1.2 Internationellt perspektiv	13
2.1.1.3 Jämställdhet	14
2.1.2 Kraftsamling och förnyelse	14
2.1.3 Beskrivning av forskningsstödet	17
2.1.3.1 Områden	18
2.1.3.2 Lärosäten	18
2.1.3.3 Stödformer	20
2.1.3.4 Internationell samverkan	23
2.1.4 Närmare beskrivning av stödet till vissa områden	27
2.1.4.1 Medicin, teknik och hållbar utveckling	27
2.1.4.2 Utbildningsvetenskap	28
2.1.4.3 Vissa andra forskningsområden	29
2.2 STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTURER	34
2.2.1 Utrustning och forskningsanläggningar	35
2.2.1.1 Stöd till dyrbar vetenskaplig utrustning	35
2.2.1.2 Forskningsanläggningar och organisationer	35
2.2.2 Universitetsdatanät	38
2.3 VETENSKAPSRÅDETS ARBETE MED ANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR	42
2.3.1.1 Analyser	42
2.3.1.2 Utvärderingar	44
2.4 FORSKNINGSKOMMUNIKATION	46
3 FINANSIELL REDOVISNING	49
3.1 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	49
3.2 RESULTATRÄKNING	50
3.3 BALANSRÄKNING	51
3.4 RESULTATRÄKNING EXKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄT	52
3.5 BALANSRÄKNING EXKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄT	53
3.6 RESULTATRÄKNING UNIVERSITETSDATANÄT	54
3.7 BALANSRÄKNING UNIVERSITETSDATANÄT	55
3.8 ANSLAGSREDOVISNING	56
3.9 REDOVISNING MOT BEMYNDIGANDEN	57
3.10 TILLÄGGSUPPGIFTER	58
3.11 NOTER	61
BILAGOR	68
BILAGA 1: VETENSKAPSRÅDETS BESLUTANDE ORGAN	68
BILAGA 2: TABELLER OCH DIAGRAM	74
BILAGA 3: LÄSANVISNING	102
BILAGA 4: STÖDFORMER	108
BILAGA 5: DEFINITIONER	110
BILAGA 6: BESKRIVNING AV VISSA FORSKNINGSANLÄGGNINGAR	112
BILAGA 7: ANSTÄLLDA VID VETENSKAPSRÅDET	115
BILAGA 8: FÖRKORTNINGAR	116

1 INLEDNING

Vetenskapsrådets årsredovisning har omarbetats väsentligt jämfört med tidigare år. Detaljerade uppgifter, t.ex. om bidragsbeslut och hur medel betalats ut under de senaste åren, finns i tabeller i bilaga 2. Vetenskapsrådets mål och återrapporteringskrav finns beskrivna i bilaga 3, tillsammans med en läshänvisning. Slutligen vill Vetenskapsrådet uppmärksamma läsaren på att allt underlag helt har omarbetats, bl.a. med en något annorlunda gruppering av data, med följderna att tabeller och numeriska uppgifter i resultatredovisningen inte är direkt jämförbara med tidigare årsredovisningar från myndigheten.

1.1 BASFAKTA

ORGANISATION

Vetenskapsrådet leds av en styrelse och har en generaldirektör som myndighetschef. Styrelsen ansvarar inför regeringen bl.a. för att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt. Under styrelsen finns fem särskilda beslutsorgan i form av ämnesråd och kommittéer. Medlemmarna i dessa organ är inte anställda vid Vetenskapsrådet, utan utsedda av forskarsamhället eller i vissa fall utnämnda av regeringen. Vid varje särskilt beslutsorgan finns en huvudsekreterare med hög vetenskaplig kompetens. Dessa organ fördelar medel till forskning och forskningsinfrastruktur inom sina verksamhetsområden, med hänsyn till styrelsens beslut i principiella och strategiska frågor. En sammanställning av ledamöterna i styrelsen och de särskilda beslutsorganen finns i bilaga 1.

Generaldirektören ansvarar inför styrelsen för att den löpande verksamheten bedrivs enligt de direktiv och riktlinjer som styrelsen beslutar. Sedan 2008 finns vid Vetenskapsrådet en rådsdirektör som direkt under generaldirektören leder och samordnar den interna organisationen och har ansvar för utveckling av verksamheten.

Vetenskapsrådet har drygt 160 anställda och är sedan januari 2008 organiserat i fem avdelningar. Avdelningen för planering och samordning biträder myndighetens styrelse, de särskilda beslutsorganen och generaldirektören och samordnar det internationella arbetet. Avdelningen för forskningsstöd har ansvar för utlysning, beredning och uppföljning av Vetenskapsrådets olika former av forskningsstöd. Avdelningen för forskningspolitisk analys bidrar med underlag och beslutsstöd till myndigheten samt till vissa instanser utanför Vetenskapsrådet. Kommunikationsavdelningen arbetar med information och kommunikation kring myndighetens verksamhet samt med forskningskommunikation. Administrativa avdelningen ansvarar för ekonomi- och personaladministration samt administrativ service. Varje avdelning leds av en avdelningschef. Inom flera av avdelningarna finns enheter som är inriktade mot en viss del av avdelningens verksamhet. I bilaga 7 finns en översikt över Vetenskapsrådets personal.

BUDGET

År 2008 disponerade Vetenskapsrådet statsanslag om cirka 3,6 miljarder kronor för forskning och forskningsinformation, 40 miljoner för universitetsdatanätet SUNET och 110 miljoner kronor för förvaltning. Tabell 1 a-b visar Vetenskapsrådets kostnader och intäkter.

Vetenskapsrådets anslag för forskning och forskningsinformation (26:1)		Anslag 2008 (tkr)
Anslagspost	Ansvarig för fördelning av medel inom anslagsposten	
1	Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap	257 752
2	Ämnesrådet för medicin	804 142
3	Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap	969 188
4	Utbildningsvetenskapliga kommittén	145 235
5	Vetenskapsrådets styrelse	1 416 564
Summa		3 592 881
Vetenskapsrådets anslag för svenska universitetsdatanätet (Sunet)		
Summa		40 408
Vetenskapsrådets anslag för förvaltning		
Summa		109 885

1.2 FRAMÅT MED VETENSKAPSRÅDET!

2008 har varit ett intensivt år för Vetenskapsrådet. Myndigheten har flyttat till nya lokaler och har dessutom utvecklat sin organisation med målet att effektivisera verksamheten. Regeringen har bidragit till att stärka myndigheten genom att utöka styrelsens mandat till fullt ansvar. Sammantaget står Vetenskapsrådet därför nu bättre rustat för att leva upp till den centrala roll som den i slutet av året presenterade forskningspropositionen gett myndigheten.

Den viktigaste basen för den kvalitetsdrivna forskningen är att det finns goda möjligheter för forskare eller forskargrupper att kunna initiera och bedriva forskning där stödet ges i nationell konkurrens. För att komplettera denna centrala verksamhet och ytterligare stärka kvaliteten i svensk grundforskning har Vetenskapsrådet under året även gjort ett antal strategiska vägval. Det gäller i frågor som internationalisering, nationell samverkan, prioriteringar av exempelvis infrastruktur, men även systematisk utveckling av de processer vi använder för kvalitetsbedömning.

För att stå starka internationellt krävs också nationell samverkan och fokusering. Som exempel på samverkan kan nämnas Linné-utlysningen samt utvärderingar och prioritering av infrastruktur. Exempel på strategiska val är medel till MAX-laboratoriet, tvärvetenskapliga satsningar som "Samhällets globalisering" och forskartjänsterna som går till områden som förnyar svensk forskning. Rådgivning till regeringen om svenska styrkeområden har dessutom gett stort genomslag, särskilt inom teknik och medicin, i årets forskningsproposition.

Svensk forskning påverkas kraftigt av vad som sker i vår omvärld. Internationellt har många stater insett den högkvalitativa forskningens roll för tillväxt och ökar därför sina forskningsfinansieringar. Det gäller inte minst de "nya" forskningsnationerna i Asien där exempelvis Kina i absoluta tal nu är den tredje största finansören av forskning och utveckling i världen. För att möta dessa utmaningar och öka kvaliteten i svensk forskning har strategisk samverkan med andra länder bedömts viktigt. Här spelar samverkan inom den Europeiska unionen en central roll. Vetenskapsrådet har därför under året varit aktivt i och samverkat kring det europeiska ramprogrammet, inom European Science Foundation. Dessutom har generaldirektören varit ordförande i den europeiska organisationen för forskningsfinansierare, EUROHORCS, med det inflytande över europeisk forskningspolitik som detta medfört. För att ytterligare höja kvaliteten på svensk grundforskning strävar Vetenskapsrådet hela tiden efter att ge svenska forskare möjlighet att bedriva sin forskning där den är som bäst, oavsett om detta är i Sverige eller utomlands.

I 2008 års forskningspolitiska proposition föreslår regeringen att Vetenskapsrådet även i framtiden kommer att spela en viktig roll i det forskningspolitiska landskapet. Vetenskapsrådet får återigen stora ekonomiska tillskott de närmaste åren, vi får en viktig rådgivande roll till regeringen och dessutom en central roll i kvalitetsbedömningen av de strategiska satsningar som regeringen avser ge till universitet och högskolor. Vi ska också utveckla vårt samarbete med framförallt FAS, Formas och VINNOVA. Jag är övertygad om att Vetenskapsrådet kommer att kunna axla detta ansvar, och baserat på den entusiasm som utvecklats i samarbetet med våra systerorganisationer ser jag med tillförsikt på framtiden.

Pär Omling, *generaldirektör*, Vetenskapsrådet

VETENSKAPSRÅDETS VISION

Det långsiktiga målet är att Vetenskapsrådet ska vara högt respekterat och framgångsrikt i sitt arbete att göra svensk grundforskning världsledande.

För att nå detta ska Vetenskapsrådet

1. stödja svensk grundforskning så att den uppnår högsta vetenskapliga kvalitet på ett sätt som är effektivt och har forskarnas och det övriga samhällets förtroende
2. ta fram och förmedla kunskap om forskningens villkor, innehåll och betydelse i Sverige och i utlandet till stöd för den egna verksamheten, regeringen och övriga samhället
3. föra en dialog med forskare, politiker, journalister, näringsliv och intresserad allmänhet för att sprida kunskap om och intresse för forskningens utgångspunkter, processer, resultat och konsekvenser.

Pär Omling, generaldirektör, Vetenskapsrådet

Medicine doktor Linda Fredriksson, Karolinska institutet, Ludwiginstitutet för cancerforskning i Stockholm, har postdoktorstipendium från Vetenskapsrådet för vistelse vid University of Michigan Medical School

BÄTTRE KUNSKAP OM BLOD-HJÄRNBARRIÄRENS FUNKTION KAN GE NY BEHANDLING AV STROKE

Stroke, som uppkommer genom att en blodpropp täpper till ett blodkärl i hjärnan, är en av de vanligaste orsakerna till död och funktionsnedsättningar i västvärlden. Projektet syftar till att ge ökad insikt i blod-hjärnbarriärens funktion och vilka processer som påverkar den. Denna barriär skyddar hjärnan från skadliga ämnen, medan den släpper igenom de ämnen som hjärnan behöver för sin försörjning. Genom dessa kunskaper hoppas forskarna på snart hitta nya lösningar för behandling av stroke och för andra neurologiska sjukdomar där blod-hjärnbarriären är defekt.

2 VERKSAMHETS- REDOVISNING

I denna redovisning beskrivs i första hand Vetenskapsrådets verksamhet under 2008. För att ge en uppfattning av hur verksamheten utvecklats presenteras dessutom i vissa fall siffror som gäller den senaste tre- eller femårsperioden.

För att ge en bättre överblick och förståelse av verksamheten har i denna redovisning de olika stödformerna grupperats efter sitt huvudsakliga ändamål (se bilaga 4). Statistiken som beskriver verksamheten utgår från dessa grupper och i vissa fall undergrupper. De statistiska uppgifterna i denna redovisning är därmed inte direkt jämförbara med dem i tidigare års redovisningar.

Vetenskapsrådets stöd presenteras uppdelat på två huvudavsnitt. Avsnitt 2.1 beskriver det stöd som riktar sig direkt till forskarna och till forskningsverksamhet genom exempelvis anställningar eller projektbidrag, medan avsnitt 2.2 är inriktat på stödet till infrastruktur och verktyg för forskningens genomförande. Vilka bidragsformer som utgör underlag för redovisningarna i de två avsnitten framgår av bilaga 4.

Vetenskapsrådets styrelse fattade under 2008 beslut om strategiska målsättningar. Dessa utgår från de mål myndigheten har enligt uppdrag från regeringen. De strategiska målsättningarna, som har en tidshorisont på fem till tio år, ska utgöra ett stöd för Vetenskapsrådet i arbetet med att främja kvaliteten i och förnyelsen av svensk forskning. Målsättningarna har formulerats så att de ska kunna följas upp och utvärderas. De kommer att vidareutvecklas under 2009.

Fördelningen av Vetenskapsrådets resurser mellan olika ändamål görs huvudsakligen av statsmakterna via propositioner och regleringsbrev, men även genom strategiska avvägningar inom myndigheten. Ett viktigt exempel är storleken på stödet till infrastruktur i förhållande till storleken på forskningsstödet i form av projektstöd, anställningar och stipendier, stöd till forskningsmiljöer och till internationell samverkan. Ett annat exempel är avvägningen mellan stöd till forskare i början av sin karriär och stödet till mer etablerade forskare.

Vetenskapsrådets ökade satsningar på forskningsinfrastruktur bygger bl.a. på rådets analyser som visar att investeringar i utrustning och infrastruktur inom universitet och högskolor minskar. Ökningen av Vetenskapsrådets bidrag till unga forskare utgår bl.a. från strävan att förnya forskningen samt att få en återväxt av personer som utför forskning.

2.1 FORSKNINGSTÖD

Som nämnts ovan ingår inte stöd till infrastruktur och verktyg för forskningens genomförande i begreppet "forskningstöd" i denna redovisning. Stöd till infrastruktur och verktyg för forskningens genomförande redovisas i avsnitt 2.2.

Forskningstöd är en stor och central del av Vetenskapsrådets verksamhet. Huvuddelen av stödet går till projekt som har initierats av forskarna själva och bedömts som mest lovande av andra forskare i en process för kvalitetsprövning. Andra former av forskningstöd, som också föregås av kvalitetsprövning, är anställningar och stipendier. Stödet beviljas av de särskilda beslutsorganen, men även i viss utsträckning av Vetenskapsrådets styrelse. Den största andelen av Vetenskapsrådets stöd går till forskning inom naturvetenskap och teknikvetenskap.

För att forskningstödet ska kunna fördelas med hög kvalitet krävs ett omfattande beredningsarbete. Rådet gör också regelbundet utvärderingar av svensk forskning för att följa upp forskningstödet och få underlag för framtida beslut. Kostnader relaterade till forskningstöd, såsom beredningsarbete, utvärderingar, konferenser, seminarier samt vissa resor har under de senaste åren legat i storleksordningen 50 miljoner kronor per år, se tabell I-c.

2.1.1 Allmänna principer

2.1.1.1 Vetenskaplig kvalitet

Liksom de flesta forskningsfinansiärer, både i Sverige och i andra länder, arbetar Vetenskapsrådet med så kallad peer review. Det innebär att varje ansökan om forskningstöd granskas, prioriteras och bedöms av välrenommerade forskare som själva är aktiva inom det forskningsområde som ansökan gäller. Arbetet sker i beredningsgrupper som utses av styrelsen eller något av Vetenskapsrådets andra beslutande organ. Forskarna i beredningsorganisationen kommer både från Sverige och från utlandet. Tillsammans besitter experterna den bredd och det vetenskapliga djup som krävs för att täcka det vetenskapsområde var och en av beredningsgrupperna representerar. Vid behov anlitas externa granskare utöver ledamöterna i beredningsgrupperna. För att undvika jäv får beredningsgrupperna inte behandla ansökningar från sina egna ledamöter. Tabell IX visar en översikt över beredningsgrupperna, inklusive sammansättningen med avseende på kvinnor och män samt svenska respektive utländska forskare.

Vetenskapsrådets system för bedömning av ansökningar är utformat för att stödja grundforskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden och främja forskningenens förnyelse. I bedömningen görs en sammanvägning av kvaliteten i projektets frågeställning, projektets metodik och forskarens kompetens inom det aktuella ämnesområdet. Vetenskapsrådet betonar starkt betydelsen av publicering och av att bedömningen av kvaliteten sker i ett internationellt perspektiv. Inom ramen för myndighetens system för bedömning av ansökningar arbetar de särskilda beslutsorganen med hänsyn tagen till de förutsättningar som gäller inom respektive forskningsområde. Eftersom förutsättningarna för att bedriva forskning är olika behövs något olika procedurer. Som exempel kan nämnas viss medicinsk forskning som kräver en procedur för bedömning av förutsättningarna för att bedriva klinisk verksamhet inom hälso- och sjukvården. Ett annat exempel är skillnader i publiceringstraditioner; inom områden där merparten av publiceringen sker på svenska kan vanligtvis endast nordiska bedömare medverka i kvalitetsgranskningen av ansökningarna.

Vetenskapsrådet arbetar löpande med att upprätthålla och höja kvaliteten i beredningsprocessen. Den ska vara flexibel för att kunna hantera variationer i antalet ansökningar som kommer in till olika delområden olika år, samtidigt som den ska vara effektiv. Där så är möjligt sker samverkan mellan de beslutande organen, liksom samverkan mellan beredningsgrupper, för att få ansökningar belysta ur flera perspektiv. År 2008 beslutade generaldirektören om ett internt projekt för utveckling av ansökningsberedningen. Projektet beräknas vara avslutat i början av 2011.

Vetenskapsrådet utgår från att forskningskapacitet inte är könsbunden. Ett aktivt arbete för jämställdhet inom forskningen bidrar enligt Vetenskapsrådets mening till att höja forskningens kvalitet.

FORSKNINGSETISKA FRÅGOR

Det är viktigt att forskarna är medvetna om och prövar de etiska aspekterna av sin forskning eftersom den på lång sikt har stor påverkan på samhället. Vetenskapsrådet tar genomgående hänsyn till etiska aspekter i forskningsstödet, t.ex. vid granskning av ansökningar, och betraktar detta som en del av kvalitetssäkringen av forskningen. Vetenskapsrådet ser det dessutom som en viktig uppgift att stimulera och ge underlag till den etiska debatten i samhället. Under 2008 har Vetenskapsrådet gjort särskilda insatser inom det djuretiska området, se avsnitt 2.2.1.2 om försöksdjurvetenskap.

Vetenskapsrådets etikkommitté har en viktig roll i beredningen av övergripande forskningsetiska frågor samt för att sprida information om och skapa en större medvetenhet om dessa frågor betydelse både i forskarsamhället och i samhället i övrigt. Under 2008 reviderade etikkommittén även vissa, av Vetenskapsrådet antagna, etiska riktlinjer inom medicinsk och humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning och vidareutvecklade informationen kring dessa. Etikkommittén diskuterade även hanteringen av oredlighet i forskning med företrädare för liknande verksamhet som bedrivs i Norge och i Sydkorea.

Vetenskapsrådets styrelse beslöt i juni 2008 att från och med årsskiftet 2008/09 avsluta den del av sin verksamhet som rör utredning av misstänkt oredlighet i forskning. I slutet av november fick Vetenskapsrådet i uppdrag av regeringen att under en övergångsperiod hantera frågor om oredlighet i forskning tills ett nytt organ för detta ändamål finns på plats.

Vetenskapsrådet har under 2008, liksom tidigare år, genomfört en utbildningsdag för ledamöter och ersättare i de myndigheter runt om i Sverige som ansvarar för etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningsnämnderna). Utbildningen omfattade cirka sexhundra personer och genomfördes i Stockholm.

2.1.1.2 Internationellt perspektiv

Vid Vetenskapsrådets kvalitetsgranskning av ansökningar medverkar forskare från många länder, både som deltagare i beredningsgrupperna och som externa granskare. Andelen utländska ledamöter var år 2008 totalt sett 18%; den högsta andelen fanns inom medicin (25%) och den lägsta inom humaniora och samhällsvetenskap (11%), se tabell IX. Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap har under året beslutat att minst en utländsk bedömare ska ingå i varje beredningsgrupp från och med 2009. Utbildningsvetenskapliga kommittén har nyttjat nordiska experter som externa bedömare och arbetar för att ytterligare utöka kretsen av utländska bedömare. I den kvalitetsgranskning av ansökningar om Linnéstöd som genomfördes under 2008 medverkade endast utländska bedömare.

Inom de flesta ämnesområden publiceras forskningsresultaten i internationella vetenskapliga tidskrifter som tillämpar kollegial granskning av manuskript.

Information om sådan publicering utgör ofta del av ansökan till Vetenskapsrådet och utgör därmed ett underlag för bedömningen av ansökans internationella konkurrenskraft. Notera dock att det inom humaniora och samhällsvetenskap finns en annan tradition, där större andel av publiceringen av forskningens resultat sker i form av böcker istället för artiklar i vetenskapliga tidskrifter. När Vetenskapsrådet genomför utvärderingar av hela forskningsområden anlitas oftast internationella experter. Dessutom ger utvecklingen av bibliometriska analyser nya möjligheter att göra internationella jämförelser. Se avsnitt 2.3.1 för närmare beskrivning av bibliometri.

2.1.1.3 Jämställdhet

Vetenskapsrådet arbetar för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män både i forskningsstödet och i sammansättningen av de grupper som bereder och kvalitetsgranskar ansökningar. Härigenom främjas enligt Vetenskapsrådets mening såväl forskningens förnyelse som kvalitet. Konkreta mål finns angivna i den av styrelsens antagna jämställdhetsstrategin. Sedan 2006 har måluppfyllelsen följts upp i årliga rapporter. I strategin betonas ämnesrådets och kommittéernas ansvar för det samlade resultatet i jämställdhetskänseende av utlysningar inom deras respektive område.

Vetenskapsrådets ambition är att ha jämställd könsfördelning i beredningsorganisationen. Totalt sett medverkar fler män än kvinnor i beredningsgrupperna, se tabell IX. Inom humaniora och samhällsvetenskap samt inom utbildningsvetenskap medverkade dock nära exakt lika många personer av vardera könet 2008.

Könsfördelningen bland de sökande, liksom i beredningsgrupperna, hos Vetenskapsrådet påverkas av könsfördelningen bland de potentiellt sökande forskarna, vilka i stort sett kan bedömas vara de disputerade lärarna och forskarna inom högskolan. År 2008 motsvarade andelen kvinnliga sökande till Vetenskapsrådet andelen kvinnor bland de akademiskt verksamma forskarna (cirka 33%).

Utfallet för kvinnliga och manliga sökande redovisas närmare för ett urval av de största stödformerna i avsnitt 2.1.3.3 och därtill hörande tabeller. Projektbidrag är den största stödformen. För projektbidrag gällde 2008 att män genomgående hade högre beviljningsgrad än kvinnor. Störst var skillnaden för projektansökningar inom det medicinska området, där kvinnor haft lägre beviljningsgrad än män under de senaste åren. Detaljerad information om ansökningar om projektbidrag finns i tabellerna VI a-b.

Vetenskapsrådet har initierat studier som avser att söka orsaker till skillnader i beviljningen mellan kvinnor och män och därigenom identifiera områden för insatser för att utjämna sådana skillnader. En av orsakerna när det gäller projektbidrag är skillnader i "karriärålder". Detta analyseras närmare i rapporten "Jämställdheten i Vetenskapsrådets forskningsstöd 2003–2007". Vetenskapsrådet avser att fortsätta att noggrant följa upp och rapportera om utfallet av samtliga beviljade bidrag i ett jämställdhetsperspektiv.

Under 2008 gjorde Vetenskapsrådet vissa analyser av hinder och möjligheter för jämställdhet, se ovan, men inga specifika insatser har ännu planerats. Studierna inom det medicinska området inkluderade viss analys av könsspecifika förhållanden inom medicinsk forskning. Resultat och eventuella insatser till följd av analyserna förväntas under 2009.

2.1.2 Kraftsamling och förnyelse

Vetenskapsrådet arbetar på flera sätt för att bidra till kraftsamling, profilering och förnyelse av svensk forskning. Vetenskapsrådets insatser för unga forskare och för stärkt samverkan inom forskning beskrivs mer utförligt i egna delavsnitt nedan.

Kraftsamling och prioritering inom forskning främjas genom att olika aktörer samverkar. Ett annat viktigt sätt för att skapa kraftsamling är att ge de mest framstående forskarna ekonomiska förutsättningar att bedriva långsiktig forskning i kreativa och attraktiva forskningsmiljöer med kritisk massa. Vetenskapsrådet siktar på att myndighetens stöd ska vara ett avgörande bidrag till forskning med hög vetenskaplig kvalitet. Om man ser på Vetenskapsrådet som helhet har det genomsnittliga bidragsbeloppet till de forskare som får stöd i form av projektbidrag höjts under 2008, se tabell VI-a. Utvecklingen mot större projektbidrag är särskilt tydlig inom medicinområdet, som nästan har fördubblat projektbidragets storlek de senaste fem åren, se avsnitt 2.1.4.1. Dessutom bidrar Vetenskapsrådet till kraftsamling och profilering mellan olika lärosäten genom stödet till forskarskolor.

Vetenskapsrådet söker även på andra sätt främja kraftsamling inom svensk forskning. Inom Vetenskapsrådets beredningsorganisation finns modeller för att omfördela en del av de tillgängliga medlen från vetenskapligt svagare områden till forskningsmässigt starkare områden så att rådets resurser kan kanaliseras till den forskning som har högst kvalitet.

Vetenskapsrådets beslut 2008 om stöd till framstående forskningsmiljöer i form av tjugo nya Linnéstöd har inneburit möjligheter såväl till kraftsamling och profilering som till förnyelse. Universitet och högskolor har i samband med ansökningarna gjort interna prioriteringar av vilka miljöer de anser vara mest konkurrenskraftiga. Prioriteringsarbetet har sett olika ut vid olika lärosäten och initierat en läroprocess inom forskningssystemet. I vissa fall har lärosäten genomfört samlade utvärderingar av all den forskning som bedrivs vid lärosätet för att ta fram underlag för prioriteringsprocessen. Linnéstöden bidrar således till kraftsamling och profilering av de nationella forskningsresurserna genom samspelet med det prioriterings- och profileringsarbete som bedrivs inom svenska universitet och högskolor.

Förnyelse kan främjas på olika sätt. Ett är att stödja framstående forskningsmiljöer, vilket Vetenskapsrådet gör genom de ovan nämnda Linnébidragen (se även avsnitt 2.1.3.3). Forskningen förnyas också genom stöd till forskare i början av karriären och genom stimulans av rörlighet i forskarsamhället. Dessutom menar Vetenskapsrådet att förnyelse främjas av att både kvinnor och män deltar i forskningen och bidrar med sin kompetens och sina erfarenheter. Insatser för jämställdhet bidrar således till förnyelse.

Vetenskapsrådet strävar efter att bidra till förnyelse via de stödformer som underlättar forskarnas rörlighet och ger dem möjlighet att byta miljö och få tillgång till nya metoder och infrastrukturresurser. Dessa stödformer är huvudsakligen inriktade på forskare som nyligen har avlagt sin doktorsexamen (se avsnitt 2.1.3.3, delavsnitt Anställningar och stipendier). För mer etablerade forskare sker förnyelse i hög grad i samspel med det internationella forskarsamhället. Vetenskapsrådets stöd till sådant samarbete beskrivs i avsnitten 2.1.3.4 och 2.2.1.2.

UNGA RESPEKTIVE NYDISPUTERADE FORSKARE

Vetenskapsrådets verksamhet bidrar till att nydisputerade forskare ges möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär. Särskilda stödformer är avsedda för forskare i början av sin karriär (se bilaga 4) och är utformade för att ge de nyblivna forskarna en bas i form av bidrag till en anställning eller ett stipendium. För var och en av dessa stödformer finns en tydlig definition av vilka forskare som har möjlighet att ansöka om stöd. Gemensamt är att stödet endast ges till forskare ett begränsat antal år efter avlagd doktorsexamen, oavsett den sökandes ålder. Antalet år varierar med stödform; postdoktorsstipendium och stöd till anställning som postdoktor kan sökas under två år från disputation, bidrag till anställning som forskarassistent kan sökas under fem år och bidrag till anställning som forskare kan sökas under tio år från disputationen. Enligt Högskoleverkets NU-statistikdatabas disputerar flest personer i åldern 30–39 år, men den genomsnittliga åldern vid disputation varierar avsevärt mellan olika forskningsområden.

En annan möjlighet för nydisputerade forskare att fortsätta sin karriär är att ingå i en stor forskningsmiljö. Vetenskapsrådet stödjer detta genom de redan nämnda Linnébidragen. Vidare kan forskare i alla åldrar och i alla stadier av sin karriär söka bidrag till forskning från Vetenskapsrådet. De unga forskare vars forskning i konkurrens bedöms hålla så hög kvalitet att de erhåller individuella bidrag är särskilt framstående. Närmare beskrivning av olika stödformer, inklusive åldersuppdelad statistik, återfinns i avsnitt 2.1.3.3 och motsvarande tabeller.

Efter förslag i 2005 års forskningspolitiska proposition (prop. 2004/05:80) tillfördes Vetenskapsrådet 65 miljoner kronor 2008 för att öka antalet meriteringsanställningar. Dessa medel har utnyttjats för stöd till anställning som forskarassistent och projektbidrag kopplade till dessa anställningar, samt till postdoktoralt stöd såväl i Sverige som i utlandet.

Under 2008 gav Vetenskapsrådet mer än 380 miljoner i stöd till anställningar och stipendier för forskare i början av sin karriär, se tabell VII-a. I slutet av året hade mer än 580 forskare i början av sin karriär stöd i form av bidrag till anställning från Vetenskapsrådet eller stipendium, se tabell VII-b. Av tabellerna VII-a och VII-b framgår att stödet till dessa forskare har ökat under de senaste åren. Jämfört med 2007 ökade antalet forskare i början av sin karriär med stöd från Vetenskapsrådet med 81 personer under 2008. Som jämförelse kan nämnas att antalet etablerade forskare med stöd från Vetenskapsrådet var i stort sett oförändrat mellan 2007 och 2008 (188 under 2007 och 185 personer under 2008, se tabell VIII-b).

SAMVERKAN MED ANDRA FINANSIÄRER

I flera frågor samverkar Vetenskapsrådet med andra forskningsfinansiärer och även med andra aktörer med anknytning till forskning. Nedan beskrivs formerna för den samverkan som har bedrivits och de viktigaste aktiviteterna under 2008.

De forskningsfinansierande myndigheterna FAS, Formas och VINNOVA lämnar förslag på ledamöter i kommittéerna för utbildningsvetenskap och forskningens infrastrukturer.

Utbildningsvetenskapliga kommittén samarbetar även med andra finansiärer, såsom Riksbankens Jubileumsfond samt Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Under 2008 samfinansierades en stor satsning på forskning inom lärande och minne. Under året skedde även samverkan kring områdena skola, lärande och psykisk hälsa.

Inom det humanistiska forskningsområdet har Vetenskapsrådet under 2008 särskilt samverkat med Riksbankens jubileumsfond, Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning samt Kungliga Vitterhetsakademien.

Forskningsfinansiärernas samverkan och insyn inom infrastrukturområdet har bidragit positivt till utarbetande av "Vetenskapsrådets guide till infrastrukturen" och till implementering av de förslag som guiden för fram. Under 2008 samarbetade Vetenskapsrådet med Knut och Alice Wallenbergs stiftelse avseende finansiering och drift av viss infrastruktur. Vetenskapsrådet samarbetar även med andra forskningsfinansiärer kring de så kallade akademiska mikrofabrikationslaboratorierna, se avsnitt 2.2.1.2.

Vetenskapsrådet deltar i regelbundna diskussioner i två grupper av svenska forskningsfinansiärer. En sådan grupp är de fyra myndigheterna Vetenskapsrådet, FAS, Formas och VINNOVA. Denna samverkan stärktes under 2008 då de fyra myndigheterna inledde ett samarbete kring en stor gemensam insats för hantering av de nya strategiska forskningssatsningar som anmäldes i proposition Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50).

I en större gruppering träffas dessa fyra myndigheter tillsammans med Sida, Energimyndigheten, Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen för Strategisk

Forskning, MISTRA, Vårdalstiftelsen, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt Cancerfonden.

Under 2008 har Vetenskapsrådet samarbetat med andra forskningsfinansiärer i samband med fyra utvärderingar, se avsnitt 2.3.1.2 och tabell XII.

Inom vissa områden har Vetenskapsrådet nära samarbete med andra forskningsfinansiärer kring utlysning av forskningsstöd och finansiering av pågående forskning. Under 2008 uppdaterade Vetenskapsrådet, FAS och Formas de gemensamma villkor som myndigheterna infört för dem som mottar forskningsstöd från någon av de tre myndigheterna. Vetenskapsrådet har haft ett nära samarbete med Formas kring Linnéstöden. Samarbetet har särskilt gällt beredning, vissa administrativa processer och kommunikationsinsatser.

Förutom ovanstående exempel kan områdena hållbar utveckling (samverkan med Formas och Rymdstyrelsen), energirelaterad grundforskning (samverkan med Energimyndigheten) och barns hälsa (samverkan med FAS) nämnas. Ytterligare exempel är samarbetet inom polarforskning, samverkan med andra aktörer i arbetet med EU:s forskningsprogram och samverkan inom informationsområdet.

SAMVERKAN MED UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR

Under 2008 har Vetenskapsrådet fört diskussioner med Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) i olika sammanhang, bl.a. i samband med uppdrag knutna till den forsknings- och innovationspolitiska proposition som lades fram i oktober. Vetenskapsrådet hade även löpande kontakter med enskilda lärosäten, t.ex. genom att huvudsekreterare vid ämnesråd och kommittéer samt medarbetare besökte universitet och högskolor för informationsutbyte och diskussioner. En annan form av samverkan sker genom kvalitetsgranskningen av de ansökningar som kommer in till Vetenskapsrådet, i och med att forskare från de flesta av landets universitet och högskolor medverkar i de beredningsgrupper som tar fram beslutsunderlag för styrelsen och de särskilda beslutsorganen.

Vetenskapsrådet har ett långsiktigt samarbete med lärosätena via universitetsdatanätet SUNET. Inom detta område samarbetar Vetenskapsrådet särskilt med Umeå universitet och Luleå tekniska universitet kring samordning och teknik för datanätet.

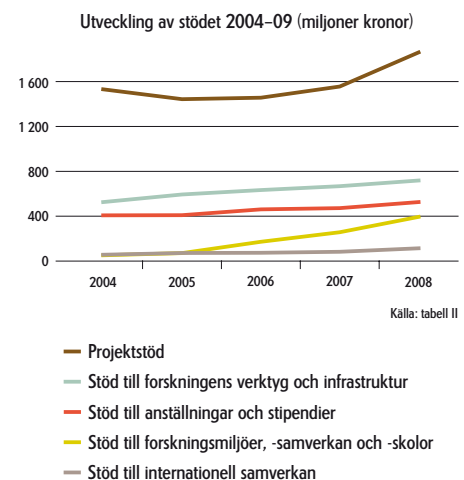
Forskningsstödet kan utformas så att det stimulerar samverkan och samarbete över gränserna. Som exempel kan nämnas det s.k. samverkansbidrag som har utvecklats inom Vetenskapsrådets ämnesråd för medicin. Ett syfte är att stimulera samverkan mellan forskare med olika profil, ett annat att ge yngre forskare chansen att profilera och meritera sig. För bidrag till utbildningsvetenskaplig forskning finns ett krav på att forskningen ska utföras vid flera lärosäten i samverkan.

2.1.3 Beskrivning av forskningsstödet

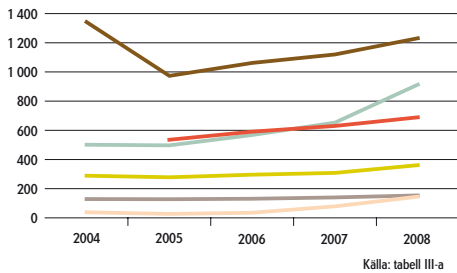
Som ovan nämnts ingår inte stöd till forskningens verktyg och infrastrukturer i begreppet forskningsstöd i denna årsredovisning. Vetenskapsrådets verksamhet inom detta område redovisas i avsnitt 2.2.

När vi ser på forskningsstödet utveckling under den senaste femårsperioden bör vi hålla i minnet att två större förändringar har gjorts som påverkar bilden: Vetenskapsrådets kommitté för forskningens infrastrukturer (KFI) bildades 2005 och särskilt stöd till starka forskningsmiljöer beviljades för första gången samma år.

Inrättandet av KFI innebar att fördelningen av medel till infrastruktur fördes över från de olika ämnesråden till en enda instans. I stort sett beviljas hela

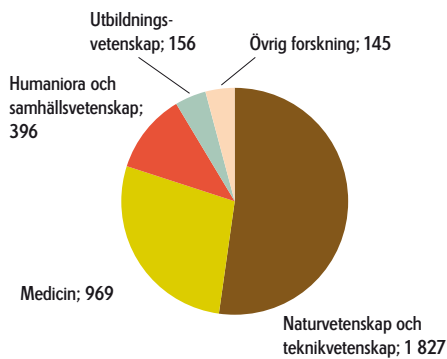

Stöd under 2004–08 fördelat på områden (miljoner kronor)

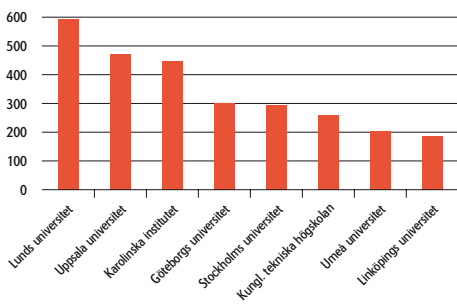
- Humaniora och samhällsvetenskap
- Utbildningsvetenskap
- Medicin
- Forskningens verktyg och infrastruktur
- Naturvetenskap och teknikvetenskap
- Övrig forskning

Utbetalat stöd 2008 då medel till infrastruktur fördelats på område (miljoner kronor)

Källa: tabell III-b

Stöd till forskare vid lärosäten 2008 (miljoner kronor)

Källa: tabell V-a

Vetenskapsrådets stöd till detta ändamål sedan dess av KFI. Dessförinnan fördelades närmare två tredjedelar av stödet till infrastruktur av ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap.

Särskilt stöd till starka forskningsmiljöer utlystes för första gången 2005 och ett år senare utdelades de första så kallade Linnébidragen som också går till framstående forskningsmiljöer. I och med dessa satsningar har Vetenskapsrådets stöd till forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor femfaldigats mellan 2004 och 2007, från strax över 50 till drygt 250 miljoner kronor per år.

2.1.3.1 Områden

Som framgår av tabell III-a har Vetenskapsrådets forskningsstöd ökat avsevärt under de senaste fem åren. För att ge en bild av det totala stödet till humaniora och samhällsvetenskap, medicin, naturvetenskap och teknikvetenskap respektive utbildningsvetenskap under denna period har i tabell III-b bidrag till forskningens verktyg och infrastrukturer fördelats på dessa fyra områden. I denna tabell görs alltså ett undantag från presentationen i övrigt i denna årsredovisning som innebär att sådant stöd beskrivs separat i avsnitt 2.2.

Under 2008 gick den största delen av Vetenskapsrådets totala forskningsstöd till forskning inom naturvetenskap och teknikvetenskap, följt av stöd till forskning inom medicin, forskning inom humaniora och samhällsvetenskap samt utbildningsvetenskap. För perioden 2005–2008 innebar 2005 års forskningspolitiska proposition (prop. 2004/05:50) kraftiga tillskott till framför allt medicinsk och teknisk forskning, 380 respektive 160 miljoner kronor. Största delen av dessa resursökningar kom 2008.

Stödets fördelning på olika delområden redovisas närmare i tabellerna VI-a-b-c. Som framgår där varierar delområdena i storlek. Ett av de ämnesområden som fått mest stöd från Vetenskapsrådet under de senaste fem åren är cell- och molekylärbiologi, se tabell VI-c. Detta område har såväl medicinska som naturvetenskapliga och teknikvetenskapliga komponenter och följaktligen har stöd till detta område utbetalats från båda ämnesråden. Ett annat stort område, som också är forskningsmässigt brett, är "Mikrobiologi och infektioner".

2.1.3.2 Lärosäten

Vetenskapsrådets forskningsstöd går nästan helt till universitet och högskolor. En detaljerad redovisning av stödets fördelning mellan lärosäten finns i tabell V-a. Antalet ansökningar från de tio lärosäten som har varit de största mottagarna av forskningsstöd under de senaste åren redovisas i tabell V-b. Lunds universitet är den enskilt största mottagaren; 20% av Vetenskapsrådets totalt utbetalade medel 2008 gick till detta lärosäte. Andelen har stigit med drygt 2% sedan 2004, vilket beror på ökande bidrag till framstående forskningsmiljöer, exempelvis s.k. Linnébidrag, och stöd till forskningens verktyg och infrastrukturer.

Uppsala universitet är den näst största mottagaren av bidrag från Vetenskapsrådet med knappt 15% av rådets totala utbetalade medel 2008. Därefter följer Karolinska institutet med 12% och Stockholms universitet med knappt 10%.

För alla universitet utom Lund var förändringarna mellan 2004 och 2008 små vid en jämförelse av hur stor andel av Vetenskapsrådets medel som lärosätet fått.

Vid jämförelse av Vetenskapsrådets stöd till svenska lärosäten bör det noteras att dessa varierar i storlek. Som framgår av tabell V-b hade Lunds universitet flest forskare, följt av Uppsala universitet. De två lärosäten som har flest forskare fick även högst andel stöd från Vetenskapsrådet.

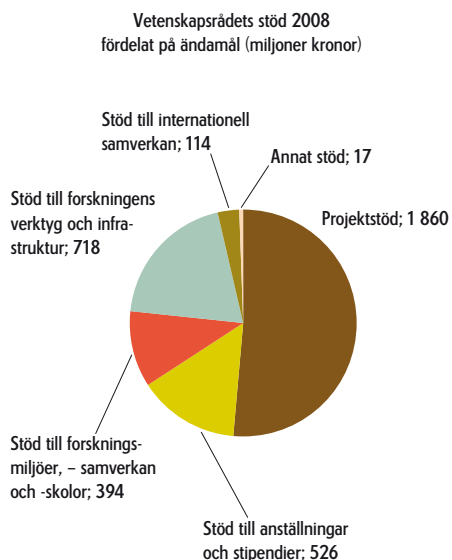
Professor Stefan Buehler, Luleå tekniska universitet, Kiruna rymd- och miljöcampus, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

KUNSKAP OM IS I MOLNEN GER BÄTTRE KLIMATMODELLER

Ismoln är svåra att modellera eftersom ispartiklar kan anta många former och storlekar. Projektets målsättning är att kunna erbjuda data över ismängder för dem som utvecklar klimatmodeller. Förhoppningsvis startar detta en process som förbättrar resultatet vid simuleringar av is i moln. Detta leder i sin tur till noggrannare klimatprognoser eftersom det minskar en viktig källa till osäkerhet i dagens modeller. Projektet använder olika uppsättningar av satellitdata och utmaningen är att utveckla satellitdataprodukter som är direkt jämförbara med klimatmodelldata.

Vetenskapsrådets tre ämnesråd samt utbildningsvetenskapliga kommittén skiljer sig markant åt när det gäller hur stödet fördelas mellan lärosätena. Cirka 40% av de medel som utbetalades 2008 enligt beslut av ämnesrådet för medicin tidigare år gick till forskare och forskargrupper vid Karolinska institutet. Samma år var Uppsala universitet och Stockholms universitet de största mottagarna av bidrag från ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap (drygt 20% vardera). Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap hade en jämnare spridning av sina medel. Inom utbildningsvetenskap dominerade Göteborgs universitet, Uppsala universitet och Linköpings universitet, men en stor andel av resurserna gick också till mindre lärosäten. Det bör noteras att inom utbildningsvetenskap krävs samarbete mellan flera lärosäten för att bidrag ska beviljas.

Källa: tabell II

2.1.3.3 Stödformer

Vetenskapsrådet har ett flertal stödformer för att på bästa sätt främja svensk forskning. För att i denna redovisning ge en så tydlig bild som möjligt av forskningsstödet har de olika stödformerna grupperats i ett antal övergripande kategorier, baserade på ändamål, se bilaga 4. En detaljerad redovisning av forskningsstödet utveckling de senaste fem åren finns i tabell II.

De senaste fem åren har alla kategorier av stöd ökat i omfattning, i takt med att Vetenskapsrådets budget har utökats. Projektstöd samt stöd till forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor har ökat mest. I relativa termer har stöd till forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor ökat i särklass kraftigast vilket framför allt har sin grund i uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer och Linnéstöd. Stödet till internationell samverkan har fördubblats.

Inom ämnesråden och utbildningsvetenskapliga kommittén utgjorde projektstöd den totalt dominerande stödkategorin 2008. Den näst största kategorin var stöd till anställningar och stipendier.

PROJEKTSTÖD

En stor och viktig del av Vetenskapsrådets forskningsstöd utgörs av projektstöd i vid bemärkelse. Med projektstöd avses i denna årsredovisning inte enbart projektbidrag, utan även flera andra bidragsformer, se bilaga 4.

Projektstöd utgjorde drygt hälften av Vetenskapsrådets totalt utbetalade bidrag under 2008. Ämnesråden lägger en allt större del av de medel de disponerar på projektstöd. Utbildningsvetenskapliga kommittén har däremot minskat sitt projektstöd under den senaste femårsperioden till förmån för andra stödformer, framför allt stöd till forskarskolor.

Forskningsstödet fördelning på olika stödformer, hur fördelningen varierar mellan de särskilda beslutsorganen samt hur det förändrats över tid återspeglar Vetenskapsrådets inriktning mot att huvudsakligen stödja grundforskning som bedömts ha högsta kvalitet. Rådet har tagit ställning för att det bäst görs i form av stöd till de projekt från enskilda forskare som bedöms ha störst möjlighet att nå hög kvalitet. Följaktligen är projektstöd i den breda bemärkelse som används i denna redovisning den klart dominerande stödformen. På samma sätt återspeglar andelarna för de andra stödformerna både rådets egna prioriteringar och de uppdrag som myndigheten givits att öka stödet till t.ex. starka forskningsmiljöer. Det som här betecknas som stöd till internationell samverkan kan förefalla utgöra en liten andel sett till den betydelse som ett internationellt perspektiv ofta tillskrivs. Det är dock sannolikt snarast en effekt av kategoriseringen, många av de projekt som ges stöd i form av projektstöd sker i ett internationellt sammanhang och med stort inslag av internationell samverkan. Stödet som här kategoriseras som stöd till infrastruktur är också till stor del inriktat mot internationell samverkan.

PROJEKTBI DRAG

Projektbidrag är den klart dominerande stödformen inom kategorin projektstöd. Tabell VI-a och tabell VI-b ger en närmare beskrivning av projektbidraget under de senaste tre åren.

De ansökningar om projektbidrag som kommit in under 2008 och som beviljades under året kommer att betalas ut under de närmaste åren, 2009–2011. Andelen beviljade ansökningar skiljer sig åt mellan de särskilda beslutsorganen; högst är beviljningsgraden inom ämnesrådet för medicin som beviljar nästan en tredjedel av ansökningarna om projektbidrag. Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap och utbildningsvetenskapliga kommittén hade den lägsta beviljningsgraden. Sett över alla ämnesområden beviljades i genomsnitt knappt var fjärde ansökan under 2008. Beviljningsgraden 2008 var därmed något lägre (23%) än de två föregående åren (25 respektive 24%).

Inom ämnesrådet för medicin har andelen ansökningar som beviljas sjunkit något de senaste åren, från 35% 2006, till 31% 2008. Även ämnesrådet för naturvetenskap och teknik har visat något sjunkande beviljningsgrad, medan ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap har haft i stort sett oförändrad beviljningsgrad de senaste tre åren.

Om man ser på utfallet för kvinnor respektive män kan konstateras att kvinnor hade mindre framgång än män i att få en ansökan beviljad. Detta gällde i alla de särskilda beslutsorganen. Mest markerad var skillnaden i beviljningsgrad mellan könen för projektbidrag från ämnesrådet för medicin och från utbildningsvetenskapliga kommittén.

Om man ser på utfallet för olika åldersgrupper så har alla grupper inom humaniora och samhällsvetenskap ungefär samma beviljningsgrad (9–12%). Inom övriga områden finns en tendens att äldre sökande har större framgång än yngre. Framför allt har sökande som är yngre än 41 år en lägre andel beviljade ansökningar.

Det genomsnittliga beloppet för de projektbidrag som beviljades 2008 låg strax under 700 000 kronor per år i ämnesråden, medan det var nästan det dubbla inom utbildningsvetenskap. Anledningen är att projektstödet inom utbildningsvetenskap går till större konstellationer och alltid kräver samarbete mellan flera universitet och högskolor. En annan faktor är att Vetenskapsrådet, genom utbildningsvetenskapliga kommittén, ofta är den huvudsakliga finansören inom utbildningsvetenskaplig forskning.

I ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, liksom i ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap var det genomsnittliga bidragsbeloppet lika stort för kvinnliga som för manliga bidragsmottagare. Inom medicinområdet var däremot bidrag till kvinnor i genomsnitt lägre än bidrag till män. För stöd från utbildningsvetenskapliga kommittén var mönstret det motsatta.

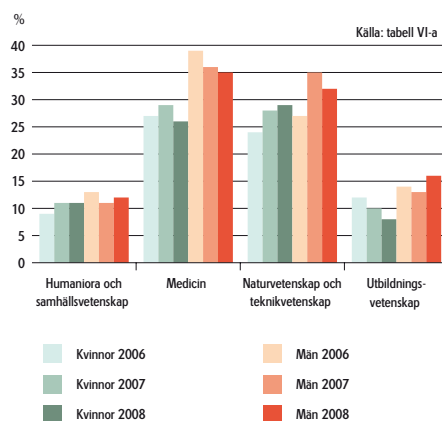
Det genomsnittliga beloppet för projektbidrag som beviljades av ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap 2008 var detsamma för alla åldersgrupper. I övriga ämnesråd och utbildningsvetenskapliga kommittén fanns en tendens att yngre sökande (under 41 år) beviljades en något lägre summa än äldre sökande.

ANSTÄLLNINGAR OCH STIPENDIER

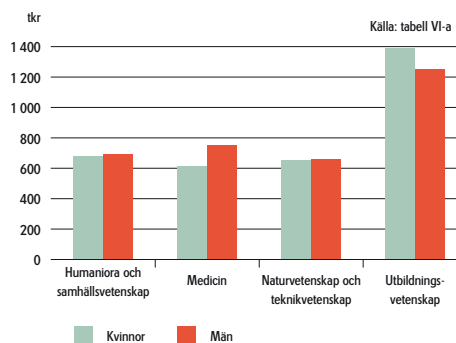
Till skillnad från projektstöd är bidrag till anställningar och stipendier helt individinriktade. Vetenskapsrådet har stödformer både för forskare i början av sin karriär (se tabellerna VII-a – VII-e) och för mer etablerade forskare (se tabellerna VIII-a – VIII-c). Det bör noteras att en forskare kan få flera olika typer av stöd från Vetenskapsrådet samtidigt. Ett vanligt fall är att en person som har bidrag till anställning som forskarassistent också har stöd i form av projektbidrag. I detta delavsnitt behandlas enbart stipendier och bidrag till anställningar.

Som framgår av tabell II utgjorde stipendier och bidrag till anställningar en väsentlig andel av Vetenskapsrådets totalt utbetalade bidrag under perioden

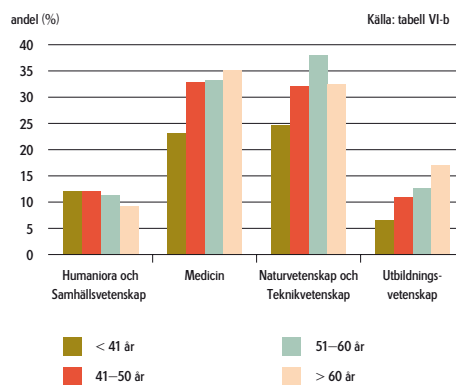
Projektbidrag – andel beviljade ansökningar 2006–2008

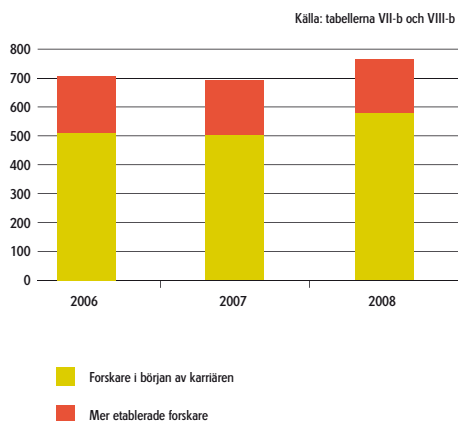
Projektbidrag – genomsnittlig bidragsstorlek 2008 (tkr)

Projektbidrag – andel beviljade ansökningar 2008

Anställningar och stipendier – antal personer 2006–2008

2004–2008. I löpande priser ökade detta stöd under perioden från knappt 410 till cirka 525 miljoner kronor.

Cirka en tredjedel av stödet går till etablerade forskare. Den största stödformen för denna grupp är bidrag till anställning som forskare (se tabell VIII-c). Under 2008 beviljades stöd till drygt 20 nya anställningar som forskare inom medicin samt inom naturvetenskap och teknikvetenskap.

Vetenskapsrådets strävan att satsa på forskare i början av karriären märks bl.a. i att dessa får den övervägande delen av de totala resurserna som Vetenskapsrådet avsätter för anställningar och stipendier; år 2008 gick omkring tre fjärdedelar av resurserna till denna grupp som då uppgick till närmare 600 personer. Flertalet av dessa bedrev forskning inom naturvetenskap eller teknikvetenskap. De största stödformerna för denna grupp forskare är postdoktorsstipendium för forskningsvistelse i utlandet (se tabell VII-c), bidrag till anställning som postdoktor i Sverige (se tabell VII-d) och bidrag till anställning som forskarassistent (se tabell VII-e).

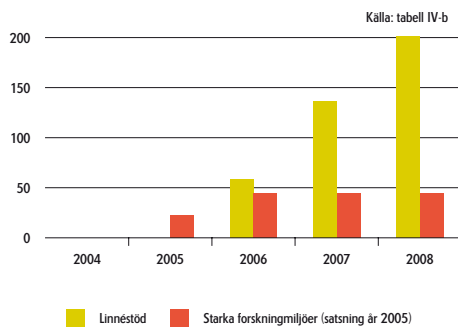
Under 2008 förstärkte Vetenskapsrådet satsningarna på nydisputerade forskare. Närmare 100 postdoktorsstipendier och knappt 60 bidrag till anställningar som postdoktor i Sverige beviljades. Vetenskapsrådets bedömning är att det är betydelsefullt för forskare i början av sin vetenskapliga karriär att få intryck och erfarenheter från olika intellektuella miljöer. Byte av forskningsmiljö skapar också nya konstellationer och sprider kunskap.

Under 2008 beslutade Vetenskapsrådet även om bidrag till närmare 70 forskarassistentanställningar (se tabell VII-e), vilket var en minskning med 25 % jämfört med 2007. Minskningen berodde huvudsakligen på att ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, som vanligen utlyser sådana bidrag vartannat år, inte gjorde någon utlysning av denna stödform 2008.

FORSKNINGSMILJÖER, FORSKNINGSSAMVERKAN OCH FORSKARSKOLOR

Vetenskapsrådet har de senaste åren gjort särskilda satsningar för att stödja starka forskningsmiljöer och forskargrupper. De behandlas nedan. Vetenskapsrådets stöd till forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor var drygt 350 miljoner kronor under 2008.

Uppbyggnad av Linnéstöd och starka forskningsmiljöer (miljoner kronor)

LINNÉSTÖD

Vetenskapsrådets stöd till framstående forskningsmiljöer fördelas till största delen via s.k. Linnéstöd. Målet är att främja den forskning som har högsta kvalitet och kan konkurrera internationellt. De miljöer som beviljas Linnéstöd garanteras fem till tio miljoner kronor årligen under en tioårsperiod. Forskningsmiljöerna nomineras av universitet och högskolor, inte av enskilda forskare eller forskargrupper. Internationella expertgranskare bedömer vilka miljöer som bör få stöd, baserat på kriterierna vetenskaplig kvalitet och förmågan till vetenskaplig förnyelse. De lämnar också förslag om omfattningen av stödet till de miljöer som de valt ut. För denna stödform använder Vetenskapsrådet enbart internationella experter för att ansökningarna ska bedömas med högsta möjliga kompetens och för att undvika jäv.

Linnéstödet har utformats i samarbete mellan forskningsrådet Formas och Vetenskapsrådet samt i dialog med universitet och högskolor. Den första utlysningen resulterade 2006 i beslut om stöd till tjugo miljöer. En andra utlysning gjordes 2007 och efter att sakkunniga granskat de drygt hundra ansökningar som kom in beslutade Vetenskapsrådet och Formas 2008 om tjugo nya Linnéstöd.

Arton av dessa miljöer får stöd av Vetenskapsrådet och en miljö får stöd från Formas. En miljö samfinansieras av Vetenskapsrådet och Formas på så sätt att myndigheterna står för hälften av stödet var. Beslutet resulterade i forskningsstöd till dessa tjugo miljöer om totalt cirka 140 miljoner kronor per år under de kommande tio åren. Alla miljöerna medfinansieras dessutom av ett eller flera lärosäten.

Den första omgångens Linnéstöd utvärderades under 2008, se avsnitt 2.3.

ÖVRIGT STÖD TILL FORSKNINGSMILJÖER

Vetenskapsrådet gjorde 2005 en särskild satsning för att stödja starka forskningsmiljöer. Till skillnad från Linnéstödet kunde denna typ av bidrag sökas av enskilda forskargrupper. Stödet är av mindre omfattning än Linnéstödet och inga nya beslut har fattats om stöd av denna typ sedan 2005. De utvalda miljöerna fick stöd om 4,4 miljoner kronor per år under fem år.

Berzelii Centra är en form av stöd till starka forskningsmiljöer som utlyses och finansieras av VINNOVA i samverkan med Vetenskapsrådet. Berzelii Centra riktar sig mot stark grundforskning och det krävs dessutom en tydlig ambition av de sökande lärosätena att aktivt samverka med intressenter i det omgivande samhället för att på sikt nyttiggöra forskningen genom kommersiella tillämpningar. Stödet ges i upp till tio år. De centra som får bidrag från Vetenskapsrådet och VINNOVA medfinansieras av berörda universitetet och högskolor samt av intressenter i näringsliv och offentlig verksamhet. Vetenskapsrådets stöd till Berzelii Centra var 15 miljoner kronor under 2008.

Vetenskapsrådet stödjer även starka genusforskningsmiljöer (delavsnittet Genusforskning i avsnittet 2.1.4.3). Inom infrastrukturområdet ger Vetenskapsrådet stöd till miljöer inom s.k. mikrodataforskning, där Sveriges personnummerbaserade register kommer till användning inom forskningen.

FORSKARSKOLOR

För att bidra till en högre kvalitet på svensk forskarutbildning kan Vetenskapsrådet ge stöd till forskarskolor inom alla ämnesområden. Under 2008 gjorde utbildningsvetenskapliga kommittén en särskild satsning om 10 miljoner kronor på ytterligare tre forskarskolor. Vetenskapsrådet fortsatte även att finansiera ett antal forskarskolor enligt tidigare beslut, bl.a. inom design och global hälsa.

En forskarskola kan bedrivas av ett enskilt lärosäte eller av flera lärosäten i samverkan, nationellt eller internationellt. Stöd ges som längst under fem år och bidragens storlek kan variera. Medlen ska i första hand täcka utvecklings- och merkostnader för forskarskolan, t.ex. för kursverksamhet och samordnings- och studieuppföljning.

Vetenskapsrådet stödjer även forskarskolor inom s.k. mikrodataforskning.

För utbildningsvetenskapliga kommittén var stöd till forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor den näst största stödformen. Den allra största delen av dessa medel gällde stöd till forskarskolor, då det inom utbildningsvetenskap sker en särskild satsning om 10 miljoner kronor på forskarskolor under perioden 2008–2011. Satsningen är en följd av förslag i den forskningspolitiska propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/0:80), där Vetenskapsrådet fick i uppgift att ge ökat stöd till utbildningsvetenskaplig forskning med anknytning till pedagogisk yrkesverksamhet.

2.1.3.4 Internationell samverkan

Vetenskapsrådet eftersträvar ökad samverkan med forskningsfinansiärer i andra länder och en förstärkning av den nationella forskningsfinansieringen med europeiska och internationella forskningsmedel.

Vetenskapsrådet ger stöd till internationell samverkan huvudsakligen i form av resebidrag, stöd till gästforskare, stöd till konferenser samt genom medlemskap i europeiska och nordiska samarbetsorganisationer, se bilaga 4. Det bör påpekas att en stor del av verksamheten inom infrastrukturområdet, som beskrivs i avsnitt 2.2.1.2, är internationell.

Vetenskapsrådets stöd till internationell samverkan (enligt den gruppering av stödformer som finns i bilaga 4) låg under 2008 runt 80 miljoner kronor, se tabell II. En mer detaljerad beskrivning av stödet till europeiska och internationella forskningsorganisationer finns i tabell X-a.

EU:S RAMPROGRAM FÖR FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING

Europeiska unionens sjunde ramprogram för forskning och teknisk utveckling är uppdelat i ett antal områden. Under 2008 hade Vetenskapsrådet expertansvaret för sju av delområdena. Inom ramen för detta ansvar har Vetenskapsrådet haft ett omfattande samarbete med representanter för andra finansierare, forskarsamhället och industrin. Vetenskapsrådet har även genomfört informationsinsatser i samverkan med andra finansierare samt samarbetat med VINNOVA kring effektutvärdering av svenskt deltagande i EU:s ramprogram.

Bland Vetenskapsrådets egna åtgärder för att stödja svenska forskares deltagande i ramprogrammet kan nämnas att rådet inom samtliga delområden varit aktivt i arbetet med att lämna synpunkter på utformningen av utlysningar av europeiska medel till forskning. Vetenskapsrådet har även regelbundet anordnat möten med forskare och andra aktörer som deltar i svenska referensgrupper inför förhandlingar och andra arbetsmöten med EU:s medlemsländer i Bryssel. Inom delområdet "Hälsa" har ett svenskt pilotprojekt startats 2008 på uppdrag av Utbildningsdepartementet i syfte att påverka kommande utlysningar. Pilotprojektet planeras bli avslutat under 2009. Under året har två seminarier inom projektet hållits i Bryssel, varav ett arrangerades av Vetenskapsrådet och ett av FAS. Inom ramprogrammets delområde "Vetenskap i samhället" arrangerade Vetenskapsrådet 2008 tre informationsdagar om europeiskt samarbete kring forskningskommunikation, genusfrågor och etik samt gav ut ett nyhetsbrev. Inom delområdet "Samhällsvetenskap och humaniora" medverkade Vetenskapsrådet under året i arbetet med att ta fram underlag för innehåll och prioriteringar för sådana utlysningar som ska ske från 2010. I november arrangerade VINNOVA tillsammans med Vetenskapsrådet och FAS en informationsdag om delområdet och om den utlysning som gjordes i september. Inom delområdet "Människor" har Europeiska kommissionen öppnat för en informell diskussion om delområdets utformning och för idéer som skulle kunna föras in i ett åttonde ramprogram. Under 2008 har Vetenskapsrådet i samarbete med flera aktörer arrangerat en konferens inriktad på forskares rörlighet mellan de europeiska länderna. Vetenskapsrådet har även varit aktivt inom delområdet "Forskningsinfrastruktur" och bland annat diskuterat resultat av de utlysningar som gjorts inom området.

Under 2008 deltog Vetenskapsrådet i nio så kallade ERA-net-program, där nationella forskningsfinansierare i Europa samarbetar kring administration av ansökningar om forskningsbidrag. Bland aktiviteterna under året kan nämnas att NORFACE, ett samarbete inom samhällsvetenskapliga ämnen, gjorde en utlysning av medel som var gemensam för de nordiska länderna och ett tiotal andra länder inom Europa. Inom HERA, ett motsvarande samarbetsforum inom humaniora där samarbete sker med vissa europeiska länder, har man under året enats om att ha en gemensam pott för utlysning av forskningsmedel.

EUROPEISKA FORSKNINGSRÅDET

Det europeiska forskningsrådet (European Research Council, ERC) utgör en del av EU:s sjunde ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Vetenskapsrådet har det övergripande nationella uppdraget som nationell kontaktpunkt mot EU för ERC och expertrollen i den internationella programkommitté som regelbundet träffas i Bryssel för att diskutera verksamheten inom ERC.

Vetenskapsrådet arrangerade 2008 en nationell informationsdag om ERC där ett hundratal forskare från hela landet deltog. Kontinuerlig information sprids via Vetenskapsrådets webbplats och informationsbesök har genomförts vid flera av landets universitet, där stora grupper av forskare och universitetsanställda informerats om ERC:s utlysningar och strategier. Vetenskapsrådet har även tagit initiativ till en nordisk konferens, där de nordiska länderna diskuterade hur de kan stärka konkurrenskraften och beviljas mer medel från ERC.

Under 2008 slutfördes fördelningen av forskningsmedel från ERC:s första utlysning som var inriktad på unga forskare. Bland de tvåhundra sökande som beviljades bidrag planerade elva att vara verksamma vid svenska värdinstitu-

tioner. Ytterligare sju sökande med svenska värdinstitutioner tillhörde det absoluta toppskiktet, men kunde inte finansieras inom ramen för ERC:s budget. Vetenskapsrådets beslutade att utlysa särskilda medel för dessa sju sökande. Var och en kunde ansöka om maximalt två miljoner kronor, baserat på den tidigare ansökan till ERC samt tillhörande vetenskaplig bedömning. Samtliga ansökte om och beviljades medel från Vetenskapsrådet.

Under 2008 genomförde ERC sin första utlysning för seniora forskare. Totalt kom drygt tvåtusen ansökningar in, varav knappt hälften var inom fysik och teknikvetenskap, en tredjedel inom livsvetenskaperna och en femtedel inom humaniora och samhällsvetenskap. Omkring sjuttio av ansökningarna kom från svenska sökande.

EUROPEAN SCIENCE FOUNDATION

European Science Foundation (ESF) är en samarbetsorganisation för nationella forskningsfinansiärer och akademier. ESF utgör ett forum för informationsutbyte och forskningspolitiska diskussioner. ESF beviljar bidrag för olika former av forskningssamverkan samt tar fram rekommendationer och gör utredningar av forskningspolitisk natur. Vetenskapsrådet är en av sex svenska medlemsorganisationer och den som koordinerar det svenska deltagandet.

Under 2008 arrangerade Vetenskapsrådet ESF:s årsmöte i Stockholm, tillsammans med övriga svenska medlemsorganisationer. I anslutning till årsmötet hölls en konferens inriktad på stora forskningssamarbeten, där forskning om klimatförändringar användes som modell för att illustrera ett sätt att arbeta med stora europeiska forskningssamarbeten.

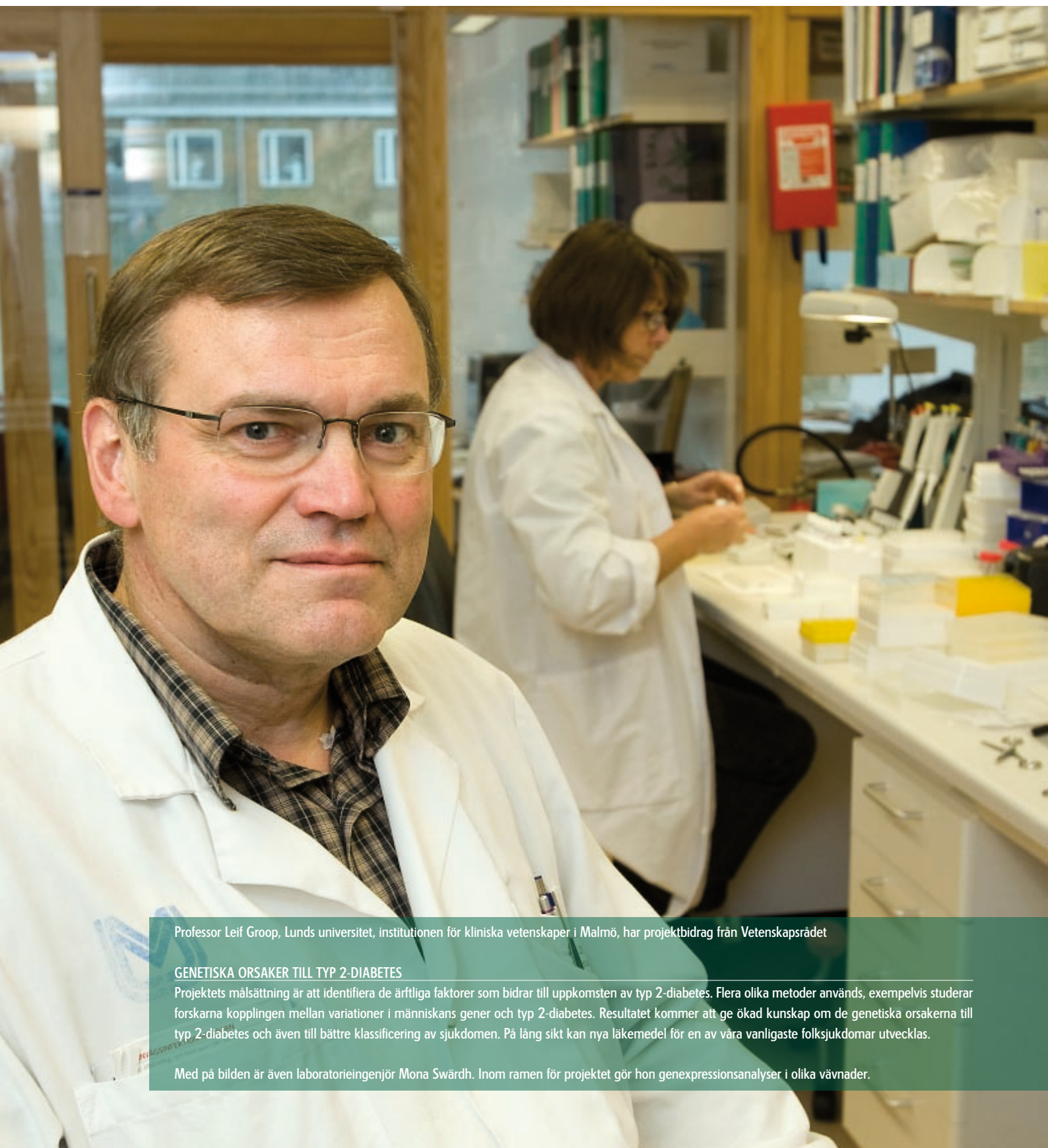
Den svenska andelen av ESF:s budget 2008 uppgick till knappt tre procent. Vetenskapsrådet har under året stött närmare fyrtio nätverksprogram och andra aktiviteter. Till detta kommer deltagande i tolv samarbetsprogram inom ESF, så kallade EUROCORES-program. Vetenskapsrådet gick under året med i fyra nya sådana program inriktade på hjärtsjukdomar, membranbiologi, kemi och inom utbildnings- och samhällsvetenskap. Totalt deltog närmare fyrahundra svenska forskare i ESF:s forsknings- och forskningspolicyinriktade aktiviteter under 2008.

ÖVRIG INTERNATIONELL SAMVERKAN

Vetenskapsrådet och motsvarande finansiärer i de andra nordiska länderna har skapat samarbetsnämnder för olika ämnesområden samt en nordisk publiceringsnämnd. Under 2008 samarbetade Vetenskapsrådet även med sina nordiska systerorgan genom en informell sammanslutning av cheferna för de nordiska forskningsråden.

Nordiska ministerrådets organ för forskning och forskarutbildning, Nord-Forsk, fortsatte under 2008 sitt engagemang i de nordiska statsministrarnas initiativ för ökad globalisering. Vetenskapsrådet deltog under 2008 i arbete med att organisera en nordisk infrastrukturkonferens och med åtgärder för att öka samarbetet mellan Norden och nordvästra Ryssland. Vetenskapsrådet deltog under 2008 i arbetet med s.k. nordiska excellenscentrum inriktade på molekylärmedicin, humaniora och samhällsvetenskap samt på forskning inom välfärdsområdet. Ett nordiskt samarbete inom området global förändring som Vetenskapsrådet har medverkat i, utvärderades under året.

Under 2008 har Vetenskapsrådets generaldirektör varit ordförande för EUROHORCs, en sammanslutning av chefer för forskningsfinansiärer i Europa. Samarbetet under året har bland annat gällt utveckling av gemensamma forskningsprogram, utveckling av publiceringssätt där forskaren gör publikationer fritt tillgängliga på Internet och utarbetande av ett forum för diskussion mellan EUROHORCs och nationella departement i syfte att främja förverkligandet av det europeiska forskningsområdet. Dessutom pågick under året ett samarbete mellan EUROHORC och en amerikansk forskningsfinansiär för att göra data från olika typer av forskningsinfrastruktur mer tillgängliga. I detta samman-

Professor Leif Groop, Lunds universitet, institutionen för kliniska vetenskaper i Malmö, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

GENETISKA ORSAKER TILL TYP 2-DIABETES

Projektets målsättning är att identifiera de ärftliga faktorer som bidrar till uppkomsten av typ 2-diabetes. Flera olika metoder används, exempelvis studerar forskarna kopplingen mellan variationer i människans gener och typ 2-diabetes. Resultatet kommer att ge ökad kunskap om de genetiska orsakerna till typ 2-diabetes och även till bättre klassificering av sjukdomen. På lång sikt kan nya läkemedel för en av våra vanligaste folksjukdomar utvecklas.

Med på bilden är även laboratorieingenjör Mona Swärth. Inom ramen för projektet gör hon genexpressionsanalyser i olika vävnader.

hang har Vetenskapsrådet under året haft ett särskilt ansvar för att utveckla kontakter med forskningsorganisationer utanför Europa.

På uppdrag av Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete, Sida, hanterar Vetenskapsrådet ett program som syftar till att främja forskningssamarbete mellan forskare i Sverige och forskare i utvecklingsländer i tre regioner; Asien, Mellanöstern och Nordafrika samt Sydafrika.

Vetenskapsrådet har avtal om bilateralt forskningssamarbete med forskningsråd i Taiwan, Sydkorea och Storbritannien. Avtalet med Storbritannien är avsett att underlätta bilaterala forskningsprojekt. Inom ramen för det koreanska avtalet beviljade Vetenskapsrådet under 2008 medel för ett seminarium inriktat mot bioteknik och förpackningsindustrin.

2.1.4 Närmare beskrivning av stödet till vissa områden

I vissa fall har Vetenskapsrådet genom propositioner eller regleringsbrev fått regeringens uppdrag att ge stöd till särskilt angivna områden. I detta avsnitt beskrivs det stöd som utdelats till följd av dessa uppdrag.

2.1.4.1 Medicin, teknik och hållbar utveckling

Som ett resultat av propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80) fick Vetenskapsrådet utökade resurser för grundforskning inom medicin, teknik och hållbar utveckling.

MEDICINSK FORSKNING

Resurserna för medicinsk forskning ökade med 10, 55, 60 respektive 250 miljoner kronor under åren 2005–2008. Med anledning av detta tog ämnesrådet för medicin en rad strategiska beslut. En generell ökning av medel till projektbidrag prioriterades främst, följt av en proportionellt mindre ökning av medel för olika typer av anställningsstöd. Några forskningsområden som ämnesrådet särskilt har uppmärksammat är klinisk forskning och odontologi. Vidare har ämnesrådet gjort vissa satsningar på forskarrörlighet, internationalisering och unga forskare. Ämnesrådet har vidare infört en särskild bidragsform för ökad samverkan mellan olika områden, inklusive klinisk och experimentell medicinsk forskning.

Resursökningarna under periodens tre första år, 2005–2007, användes huvudsakligen för projektstöd. Tillsammans med en policy att inte öka antalet projektbidrag gjorde detta en ökning av det genomsnittliga bidragsbeloppet möjligt. Detta har därmed nästan fördubblats inom medicinområdet under de senaste fem åren, från 370 000 till 660 000 kronor per år.

Resurstillskottet till medicinsk forskning var särskilt stort under 2008. Ämnesrådet antog därför strategin att ökningen skulle användas till satsningar av olika längd (ett till fyra år) för att medel ska frigöras för nya satsningar under åren 2009–2012.

TEKNISK FORSKNING

Resurserna för teknisk forskning ökade med 10, 45, 25 respektive 80 miljoner kronor under åren 2005–2008. Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap valde i huvudsak att fördela dessa medel till projektstöd för teknikvetenskaplig forskning, men vissa medel avsattes även till industridoktorand-projekt.

Ämnesrådet menade att en stor del av den forskning som bedrivs inom naturvetenskap och teknikvetenskap förr eller senare kommer att vara av vikt

för teknikutvecklingen. Ämnesrådet beslöt dock att koncentrera de utökade resurserna på forskning med tydligt och direkt teknikvetenskapligt fokus. För bedömning av ansökningarnas teknikrelevans utarbetades ett antal kriterier och en särskild hanteringsordning. Förutom högt teknikvetenskapligt innehåll krävdes hög vetenskaplig kvalitet för att en ansökan skulle kunna få stöd.

En effekt av satsningen på teknisk forskning blev att det genomsnittliga beloppet för projektbidrag ökade inom denna del av ämnesrådets ansvarsområde. Dessutom steg andelen beviljade ansökningar om projektbidrag i förhållande till antalet ansökningar.

FORSKNING TILL STÖD FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Resurserna för forskning om hållbar utveckling ökade med 10, 10 respektive 30 miljoner kronor åren 2006–2008. Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap fördelade dessa medel delvis efter särskilda utlysningar i samverkan med Formas och Rymdstyrelsen, delvis efter de årliga utlysningarna inom naturvetenskap och teknikvetenskap. Forskare inom humaniora och samhällsvetenskap och inom utbildningsvetenskap hade möjlighet att ansöka om forskningsbidrag inom hållbar utveckling, liksom forskare inom det naturvetenskapliga och teknikvetenskapliga området. Medlen avsattes i huvudsak till projektstöd, men även till visst stöd till forskare i början av sin karriär. En förutsättning för stöd var hög vetenskaplig kvalitet, men det fanns även krav på att forskningen skulle uppfylla vissa relevanskriterier. Det utökade stödet till forskning om hållbar utveckling kommer att ge ny kunskap inom vitt skilda områden, bl.a. inom litteraturvetenskap och forskning inriktad på molnbildning över polarområdena.

2.1.4.2 Utbildningsvetenskap

Statsmakterna har sedan 2001 avsatt särskilda resurser inom Vetenskapsrådets budget för utbildningsvetenskaplig forskning. Det forskningsstöd som Vetenskapsrådet har beviljat till området under 2008 är fördelat över åtta delområden: utbildningshistoria, utbildningssystem, värdefrågor, individens lärande, grupprocesser, didaktik, professioner och effektstudier. Vetenskapsrådets bedömning är att tidigare satsningar på att stimulera forskning i form av effektstudier har gett resultat. Existerande databaser har utnyttjats mer, bl.a. vid forskning kring resultat och effekter av internationella prov. Liksom tidigare år ser Vetenskapsrådet en förskjutning som innebär att didaktisk forskning kommit mer i paritet med andra delområden inom utbildningsvetenskapen. En förklaring till detta är att forskning inom didaktik, som före utbildningsvetenskapliga kommitténs tillkomst var eftersatt, nu delvis kommit i balans med övriga delar av utbildningsvetenskap.

Ett av villkoren för finansiering av utbildningsvetenskaplig forskning är kravet på samverkan mellan forskare vid olika lärosäten. Detta krav har inneburit att en mångfald av samarbeten har etablerats såväl inom som mellan universitet och högskolor. Många gånger har samarbetena varit disciplinöverskridande. Alla vetenskapsområden finns representerade bland dem som söker medel inom utbildningsvetenskap vid Vetenskapsrådet. Kapacitetsuppbyggnaden inom området har inneburit att forskningsstödet i många fall innesluter stöd till doktorandanställningar. Doktorandstödet innebär att de seniora forskarnas utrymme blir mindre, vilket har analyserats t.ex. i rapporten "Individ-samhälle-lärande" (Vetenskapsrådets rapportserie 2008:2).

Under 2008 gjorde utbildningsvetenskapliga kommittén en särskild satsning på tre nya forskarskolor inriktade på utbildningsvetenskapliga aspekter av bland annat flerspråkighet respektive hållbar utveckling.

Utbildningsvetenskapliga kommittén har tidigare uppmärksammat behovet av att stimulera fler forskare att publicera sig internationellt och har initierat en ge-

nomgång av publiceringsstrategier inom fältet. Detta arbete fortsätter under 2008 och 2009 genom en studie av publiceringsmönster inom utbildningsvetenskap.

Vetenskapsrådets bedömning är att det under de senaste åren har skett en innehållslig utveckling inom utbildningsvetenskap. Vetenskapsrådet menar att det utbildningsvetenskapliga forskningsområdet har etablerats under de år utbildningsvetenskapliga kommittén verkat, samtidigt som dess mång- och tvärvetenskapliga karaktär förstärkts. Utbildningsvetenskap är nu i Sverige, liksom i en rad länder ett etablerat forskningsfält där forskare inom en rad olika discipliner arbetar. Området innesluter forskning alltifrån studier av hjärnans minnesstruktur till utbildningshistoria.

2.1.4.3 Vissa andra forskningsområden

VÅRD- OCH OMSORGSFORSKNING

I propositionen Forskning och förnyelse (prop.2000/01:3) identifierades vård- och omsorgsforskning som ett prioriterat område. Som en konsekvens av detta gavs särskilda resurser till Vetenskapsrådet samt ett uppdrag att stödja forskningen inom detta område. Regeringen ansåg i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:50) att arbetet med att stärka vård- och omsorgsforskning borde fortsätta och menade därför att Vetenskapsrådet skulle fortsätta satsningen från 2001 i minst samma omfattning också under perioden 2005–2008.

Ansökningar om stöd till vård- och omsorgsforskning kvalitetsgranskas av ämnesrådet för medicin, som även beslutar om finansiering av sådan forskning. För 2008 avsatte ämnesrådet 18 miljoner kronor specifikt till vård- och omsorgsforskning. Utöver detta beslutade ämnesrådet för medicin om ytterligare stöd till forskning inom vård- och omsorgsforskning. Enligt en analys av vårdvetenskap (Vetenskapsrådets rapportserie 3:2006) har kategoriseringen av vårdvetenskapliga ansökningar gjorts på olika sätt genom åren. Omfattningen av stödet beror på hur kategoriseringen görs, men klart är att Vetenskapsrådet under 2008 har betalat ut mer än 20 miljoner kronor till forskning inom vård och omsorg.

Medlen har till använts till forskarassistentanställningar, anställningar som forskare samt till projektbidrag. Under 2008 har Vetenskapsrådet fortsatt uppbyggnaden av detta forskningsområde för att det på sikt ska kunna konkurrera på lika villkor med annan medicinsk forskning.

KULTUR OCH HÄLSA

Regeringen skrev i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:50) att 5 miljoner kronor av de medel som tillfördes Vetenskapsrådet skulle gå till forskning om kultur och hälsa.

De ansökningar om stöd till forskning inom kultur och hälsa som kommit in under tidigare år har kvalitetsgranskas av ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, som även beslutat om finansiering av sådan forskning. Under 2008 har Vetenskapsrådet betalat ut fem miljoner kronor till forskning inom kultur och hälsa, i enlighet med tidigare fattade beslut. Medlen har använts till nio projekt som täcker ett brett spektrum av ämnen, från hur estetiska uttryck påverkar hälsan till mer antropologiska och etnologiska perspektiv kring medicin, hälsa, kultur och samhälle. Vetenskapsrådets bedömning, framför allt baserad på ett uppföljningsseminarium under 2007, är att forskningen utvecklas på ett lovande sätt.

DEMOKRATI OCH OFFENTLIG FÖRVALTNING

Enligt propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:50) skulle Vetenskapsrådet fortsätta att administrera ett strategiskt grundforskningsprogram inriktat på forskning om demokrati och offentlig förvaltning till en omfattning av 10 miljoner kronor under en femårsperiod.

Inga nya medel inom området demokrati och offentlig förvaltning har utlysts under 2008. Vetenskapsrådet har dock betalat ut forskningsstöd till området i enlighet med tidigare beslut. De beviljade projekten, som nu löper på, representerar en mängd olika samhällsvetenskapliga och humanistiska forskningsinriktningar och studerar en mängd frågor kring både demokrati och offentlig förvaltning. Generellt har treåriga forskningsprojekt beviljats. Forskningsstödet till området demokrati och offentlig förvaltning uppgick 2008 till elva miljoner kronor.

MÅNGVETENSKAPLIG DEMOKRATIFORSKNING

Enligt regleringsbrev för 2008 disponerar Vetenskapsrådet 5 miljoner kronor inom området Allmänna val och demokrati. Dessa medel får användas för bidrag till mångvetenskaplig demokratiforskning.

Inga nya medel inom området har utlysts under 2008. Vetenskapsrådet har dock betalat utforskningsstöd om 5 miljoner kronor till området i enlighet med tidigare beslut. Vetenskapsrådet har under 2008 skapat en särskild webbplats om demokratiforskning för att fördjupa arbetet med att skapa ett nätverk och en nationell plattform för doktorander och forskare inom området. Vidare har rådet initierat en kartläggning av forskning inom området. Vetenskapsrådet har också medverkat i finansieringen av en konferens på temat gränslös demokrati, där doktorander och forskare medverkande tillsammans med Boutros Ghali, FN:s tidigare generalsekreterare.

Under 2008 har arbetet med områdena mångvetenskaplig demokratiforskning, respektive demokrati och offentlig förvaltning, skett samlat. En kartläggning och analys av existerande forskningsnätverk inom demokratiområdet initierades i slutet av året och beräknas vara klar under våren 2009.

DESIGNFORSKNING

I propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80) utpekades designområdet som ett särskilt aktuellt och utvecklingsbart område inom den konstnärliga forskningen och utvecklingsarbetet. Särskilda medel anslogs för en forskarskola i design. Utlysningen hölls 2007 och Vetenskapsrådet tilldelade det svenska nätverket för designforskning fem miljoner per år under perioden 2007–2011. Nätverket består av 18 högskolor och institutioner i landet som bedriver undervisning och forskning i design. Forskarutbildningen är bred, berör både estetiska och tekniska delar av design, samt har både traditionellt vetenskapliga och praktikbaserade inslag.

POLARFORSKNING

Enligt förordning (2007:1397) med instruktion för Vetenskapsrådet ska rådet bedriva långsiktig planering av polarforskning. Genom att samarbeta med andra aktörer skapar Vetenskapsrådet möjligheter för svenska forskare att dels söka internationella forskningsmedel, dels delta i polarforskningsexpeditioner. Vetenskapsrådet medverkade 2008 i en gemensam europeisk utlysning av bidrag inom polarforskning. Dessutom har Vetenskapsrådet under året samarbetat med en amerikansk forskningsfinansiär och med den svenska myndigheten Polarforskningssekreteriatet för att ge svenska forskare möjlighet att delta i polarforskningsexpeditioner med fartyget Oden.

Vetenskapsrådets samarbete med andra aktörer ökar också svenska forskares möjlighet till insyn och påverkan av internationellt polarforskningssamarbete. Vetenskapsrådet är medlem i flera organisationer och nätverk inom området, såsom Scientific Council for Antarctic Research, European Science Foundation, European Polar Board och International Arctic Science Council. Den sistnämnda organisationen har under 2008 haft sitt sekretariat placerat i Stockholm och Vetenskapsrådet har finansierat sekretariatets driftskostnader. I samråd med andra nordiska myndigheter för polarforskning och Nordiska ministerrådets organ för forskning och forskarutbildning, NordForsk, har Vetenskapsrådet un-

der 2008 utarbetat ett förslag om ett arktiskt forskningsprogram. Vetenskapsrådet har även bistått Utrikesdepartementet i vetenskapliga frågor om Arktis och Antarktis.

I en publikation från 2008, "International evaluation of the Swedish polar research organisation" (Vetenskapsrådets rapportserie 4:2008) beskriver två olika framtida möjligheter för organisation av svensk polarforskning.

För en redogörelse av vilka projekt som genomförts under polarforskningsexpeditioner 2008 hänvisas till Polarforskningssekretariatet som ansvarar för expeditionsverksamheten. Under 2008 har Vetenskapsrådet gett stöd till mer än femtio polarforskningsprojekt, bl.a. inom astropartikelfysik, glaciologi och geologi. Den största delen av stödet gick till klimat- och miljörelaterad forskning.

INTERNATIONELLA POLARÅRET

Vetenskapsrådet inrättade 2006 Svenska kommittén för internationella polaråret, vars verksamhet stäcker sig över perioden 2007–2009. Kommittén har fortsatt sitt samordningsarbete under 2008 och varit pådrivande i arbetet med att utveckla initiativet Sustained Arctic Observation Network, vilket är ett nätverk för aktörer inom arktisk forskning och övervakning. Under 2008 har kommittén också aktivt engagerat sig i frågor kring datahantering och genomfört ett omfattande informationsarbete om polarforskning och tillståndet för miljön i polarområdena, riktat till både allmänhet och beslutsfattare. Ett seminarium hölls i riksdagen i samarbete med Nordiska ministerrådet för att lyfta frågan om Arktis på den svenska och nordiska politiska dagordningen. Sommarens fältaktiviteter inom ramen för forskningsprojektet "Arktiska Sverige" besöktes av representanter från bl.a. universitetsledning, rikspolitik och forskningsfinansiärer.

FOLKBILDNING

Ansökningar om stöd till forskning inriktad på folkbildning kvalitetsgranskas av utbildningsvetenskapliga kommittén, som även beslutar om finansiering av sådan forskning. Inga nya medel inom folkbildningsområdet har utlysts under 2008, men i enlighet med tidigare beslut har Vetenskapsrådet betalat ut forskningsstöd till tre projekt inom området, bl.a. inriktade på studieförbund och civilsamhälle. Resultat kommer att redovisas under 2010.

MÅNG- OCH TVÄRVETENSKAP

En viktig princip i Vetenskapsrådets beredningsprocess är att varje ansökan ska kvalitetsgranskas och bedömas av granskare inom det område som ansökan avser. För mång- och tvärvetenskapliga ansökningar, liksom för alla andra ansökningar, innebär det att stor vikt läggs vid att placera varje ansökan i den beredningsgrupp som har de bästa förutsättningarna att bedöma den forskning som ansökan beskriver. Vetenskapsrådet har i dag ett system för behandling av mång- och tvärvetenskapliga ansökningar som bygger på samråd mellan berörda ämnesråd och kommittéer, samt mellan beredningsgrupper, för att komma överens om huvudansvar för ansökningarna och om bedömning i samråd.

Vetenskapsrådets anser sig ha utvecklat sin beredningsorganisation så att den kan ta hand om forskning som spänner över flera områden och menar därför att behovet av särskilda satsningar på mång- och tvärvetenskap har minskat. Sedan 2006 har inga särskilda medel utlysts för sådan forskning.

Mycket av den forskning som får stöd från Vetenskapsrådet är mång- och tvärvetenskaplig till sin karaktär, såväl inom ett område som i förhållande till forskning som sker i gränssnittet mellan olika områden. Tabell IV-c beskriver stödet uppdelat på olika områden. Ett område som i sig är mång- och tvärvetenskapligt är medicinsk teknik, som kombinerar forskning inom det medicinska och det teknikvetenskapliga området. För flera av de medicinskt orienterade områdena är forskningen samlad inom teman, såsom en sjukdom (t.ex. diabetes), en del av kroppen (t.ex. sinnesorganen) eller en metodik (t.ex. radiologi och bildteknik). Inom vart och ett av dessa områden används mång- och tvärve-

tenskapliga angreppssätt för att formulera frågeställningar och uppnå ny kunskap. Liknande upplägg finns inom humaniora och samhällsvetenskap, inom naturvetenskap och teknikvetenskap samt inom utbildningsvetenskap.

GENUSFORSKNING

Under 2008 betalade Vetenskapsrådet ut totalt knappt 22 miljoner kronor till genusforskning, varav 21 miljoner kronor till forskningsstöd. Huvuddelen av medlen (18,2 mkr) gick till tre centrumbildningar för starka genusforskningsmiljöer, Centres of Gender Excellence, vid universiteten i Uppsala och Umeå samt Linköping och Örebro i samverkan. Därutöver utbetalades projektbidrag för forskning inom humaniora och samhällsvetenskap (2,1 mkr) och inom medicin (0,6 mkr). Under året gavs även visst stöd till gästforskarvistelse (0,1 mkr) och till andra åtgärder än forskningsstöd (0,5 mkr).

En uppföljning av centrumbildningarna genomfördes under 2008. Slutsatsen var att samtliga centrumbildningar kommit i gång planenligt och kunnat presentera väl genomtänkta strategier för publicering och internationalisering av verksamheten. Vid utvärderingen framkom synpunkten att svenska arkiv är underutnyttjade inom genusvetenskaplig forskning. Därför initierade Vetenskapsrådet en kartläggning av behovet av satsningar på forskningsinfrastruktur inom i första hand humanistisk och samhällsvetenskaplig genusforskning. Kartläggningen utredde tillgängligheten av arkiv och arkivmaterial för genusforskare och lämnade förslag på hur den skulle kunna förbättras.

Vetenskapsrådets styrelse har ett särskilt rådgivande organ för genusforskningsfrågor, kommittén för genusforskning. Kommittén erbjöd 2008 liksom tidigare år rådgivning till Vetenskapsrådets beredningsgrupper när det gällde bedömning av ansökningar om forskningsbidrag. Kommittén har också i en serie uppföljningar undersökt hur många ansökningar med ett genusperspektiv i forskningen som kommer in till de olika ämnesråden och kommittéerna och i hur stor utsträckning dessa ansökningar beviljas medel. Under 2008 publicerade Vetenskapsrådet en ny uppföljning av humaniora och samhällsvetenskap, medicin och utbildningsvetenskap. Dessutom har Vetenskapsrådet gjort tidigare utgivna rapporter tillgängliga på engelska.

Teknisk doktor Li Liu, Umeå universitet, institutionen för tillämpad fysik och elektronik, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

TEKNIK HJÄLPER SYNSKADADE UPPFATTA ANSIKTSUTTRYCK

I samtal använder människor ansiktsuttryck för att bedöma attityder och byta samtalsämne. Att få trovärdig, direkt känslainformation från ansiktsuttryck kan kraftigt förbättra synskadades förmåga till kommunikation och interaktion. Projektet arbetar därför med att överföra ansiktsuttryck på teknisk väg. Ett vibrerande mönster på en stolsrygg kommer att utvecklas för att skapa överföring av mänskliga känslor via känselcellerna istället för genom synen.

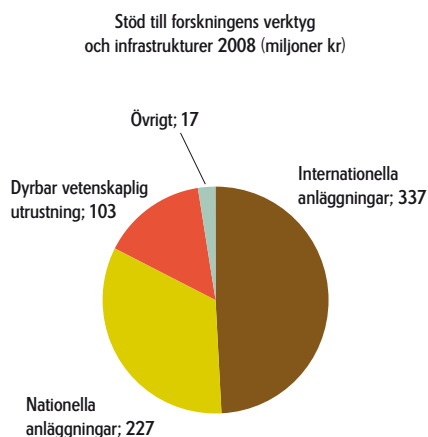
2.2 STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTURER

Som beskrivits inledningsvis presenteras Vetenskapsrådets stöd till forskning i två separata huvudavsnitt i denna verksamhetsredovisning. Detta avsnitt beskriver Vetenskapsrådets verksamhet inom forskningens verktyg och infrastrukturer. Övrigt forskningsstöd redovisas i avsnitt 2.1 (se bilaga 4 för detaljerad information om vilka stödformer som utgör underlag för presentationen).

Vetenskapsrådet arbetar långsiktigt för att skapa effektiv infrastruktur som ger goda förutsättningar för forskning. Vetenskapsrådet strävar efter att forskare vid landets universitet och högskolor ska ha tillgång till forskningsanläggningar och utrustning av hög kvalitet. Sedan några år arbetar Vetenskapsrådet för utveckling av landets forskningsdatabaser och för att dessa databaser i högre utsträckning ska göras tillgängliga för forskare inom olika områden. Vetenskapsrådet har en viktig roll även för större nationell samordning av avancerad apparatur och annan infrastruktur. Dessutom deltar Vetenskapsrådet i arbetet med att bygga upp ny europeisk forskningsinfrastruktur och för att ny internationell infrastruktur ska etableras i Sverige. Vetenskapsrådet samarbetar med andra statliga och privata forskningsfinansiärer för större effektivitet och samordnad utveckling av forskningsinfrastruktur. Vetenskapsrådet har även vidareutvecklat bidragsformer och beredning av ansökningar för dyrbar utrustning, databaser och annan forskningsinfrastruktur. Under 2008 har Vetenskapsrådet skapat en ny kommitté för samordning av biobanker, d.v.s. där vävnadsprover samlas in och kopplas till individinformation med relevans för sjukdom och hälsa.

Vetenskapsrådets bedömning är att rådets åtgärder inom infrastrukturområdet har bidragit till en väsentligt större överblick över de långsiktiga behoven av infrastruktur för forskning och dess betydelse för forskning av högsta kvalitet. Vetenskapsrådets insatser har också lett till större nationell samverkan kring infrastruktur samt till ökad svensk användning av internationell infrastruktur. Svenska forskare medverkar i allt större utsträckning i utveckling av internationell infrastruktur, samt i uppbyggnad av avancerad utrustning och av databaser för forskning.

Vetenskapsrådet har enligt sitt regleringsbrev i uppdrag att redovisa behovet av infrastruktur inom de närmaste åren och i vilken grad detta behov hittills tillgodosetts. I rapporten "Vetenskapsrådets guide till infrastrukturen" lämnar Vetenskapsrådet rekommendationer som kan användas både övergripande inom landet samt av enskilda myndigheter för planering av framtida satsningar inom infrastrukturområdet. Vid årsskiftet 2007/2008 har en uppdaterad version av "Vetenskapsrådets guide till infrastrukturen" publicerats i samarbete med FAS, Formas och VINNOVA. Den nya utgåvan har föregåtts av en omfattande konsultationsprocess med forskarsamhället. Guiden beskriver de långsiktiga behoven av infrastruktur som är tillgänglig för alla forskare. För att stärka svensk forskning på lång sikt rekommenderar Vetenskapsrådet att Sverige aktivt medverkar i utvecklingen av gemensam internationell infrastruktur, i första hand genom att bidra till femton av de högst prioriterade projekten som identifierats på europeisk nivå. Vetenskapsrådet rekommenderar samordning av forskningsinfrastruktur på nationell nivå för att höja forskningskvaliteten och utnyttja resurser effektivare: aktuella exempel är system för hantering av miljö- och klimatdata och samordning av biobanker. Dessutom bör nationella noder utvecklas för samverkan med internationella infrastrukturer. Vetenskapsrådet menar att Sverige bör erbjuda värdskap för en eller flera internationella infrastrukturer. Slutligen menar Vetenskapsrådet att infrastruktur för stora beräkningar, kommunikation och lagring av data bör stärkas till gagn för alla forskningsområden.

Källa: tabell IV-b

Under året har Vetenskapsrådet medverkat i processen för att ta fram en gemensam europeisk prioritering av forskningsinfrastruktur. Processen har lett till den s.k. ESFRI-vägvisaren, vilket är ett dokument som kommer att vara vägledande för vilken europeisk infrastruktur som finansieras framöver.

Nästan hälften av stödet till forskningens verktyg och infrastrukturer betalades 2008 ut till internationella anläggningar, följt av nationella anläggningar, dyrbar vetenskaplig utrustning och högpresterande datorer. Denna fördelning har varit relativt oförändrad de senaste fem åren; dyrbar utrustning har minskat något, medan övriga delområden har ökat i motsvarande grad.

2.2.1 Utrustning och forskningsanläggningar

Vetenskapsrådet har i denna årsredovisning valt att redovisa stödet till forskningens verktyg och infrastrukturer enligt den gruppering av stödformer som anges i bilaga 4.

Vetenskapsrådets stöd till forskningens verktyg och infrastrukturer har ökat över de senaste fem åren, se tabell II. Störst omfattning har det stöd som ges till internationella anläggningar. Stödet till anläggningar och organisationer beskrivs närmare nedan. Lunds universitet är det lärosäte som får mest stöd inom kategorin forskningens verktyg och infrastrukturer, se tabell V-a.

2.2.1.1 Stöd till dyrbar vetenskaplig utrustning

Vetenskapsrådets stöd till dyrbar utrustning (utrustning som kostar mer än 2 miljoner kronor) ligger i storleksordningen 100 miljoner kronor under de senaste åren, se tabell X-c. Gränserna mellan dyrbar vetenskaplig utrustning som används inom medicinsk forskning, respektive inom naturvetenskaplig och teknisk forskning är flytande.

2.2.1.2 Forskningsanläggningar och organisationer

Stora forskningsanläggningar drivs oftast i form av en organisation där medlemskap i organisationen samtidigt innebär medfinansiering av anläggningen. I detta avsnitt har därför ingen åtskillnad gjorts mellan forskningsanläggningar och forskningsorganisationer.

Inom infrastrukturområdet har Vetenskapsrådets stöd till nationella forskningsanläggningar legat i storleksordningen 200 miljoner kronor under de senaste fem åren, medan stödet till internationella anläggningar och organisationer varit större, runt 300 miljoner kronor per år. Vetenskapsrådets stöd till internationella organisationer som inte är kopplade till forskningsinfrastruktur har varit väsentligt lägre, cirka 20 miljoner kronor per år. Närmare uppgifter ges i tabellerna IV-b och X-a.

NATIONELLA FORSKNINGSANLÄGGNINGAR

Vetenskapsrådet ger stöd till flera nationella infrastrukturanläggningar. Stödet till universitetsdatabaserna redovisas separat i avsnitt 2.2.2. Övriga anläggningar finns i huvudsak inom det tekniska och naturvetenskapliga området. De anläggningar som fick mest stöd från Vetenskapsrådet under 2008 var MAX-lab och Onsala rymdobservatorium, se tabell X-a. För en kortfattad beskrivning av några nationella infrastrukturanläggningar, se bilaga 6. Förkortningar redovisas i bilaga 8.

Under 2008 har verksamheten inom de nationella forskningsanläggningarna pågått enligt plan. En förändring under året är att Stiftelsen för strategisk forskning avslutat sitt engagemang i nätverket för de akademiska mikrofabrikationslaboratorierna (Myfab). Under året har Vetenskapsrådet varit värmyndighet för nätverket, vilket bl.a. har inneburit administrativt stöd till verksamheten.

Vetenskapsrådet har under 2008 givit stöd till forskningsinfrastruktur i form av arkeologiska laboratorier. Dessa har utvärderas under året, se avsnitt 2.3.1.2.

INTERNATIONELLA FORSKNINGSANLÄGGNINGAR OCH ORGANISATIONER

Vetenskapsrådet företräder Sverige och den svenska forskningen i de internationella forskningsorganisationerna enligt uppdrag från regeringen. Dessutom deltar Vetenskapsrådet på eget initiativ i en rad olika anläggningar och organisationer. Kostnaderna redovisas i tabell X-a och en kortfattad beskrivning av några av anläggningarna ges i bilaga 6. Nedan beskrivs en del aktiviteter av betydelse för Sverige inom anläggningarna under 2008.

Det industriella och tekniska samarbetet har under 2008 varit inriktat på att intressera svensk industri för de stora projekt som ligger i en projekterings- och byggfas. Detta arbete har inneburit att, via offentliga kanaler och kontakter, ta fram de projekt vid de internationella anläggningarna som kan vara av intresse för svensk industri för att sedan uppmärksamma och intressera svenska företag för dessa. De insatser som gjorts under året motsvarar ungefär 50% av en heltidstjänst. Arbetet har särskilt orienterats mot det Europeiska sydobservatoriet, som har flera pågående projekt, samt fortsatta insatser för de två stora projekt som nu startas i Tyskland, dels en s.k. röntgenfrielektronlaser (XFEL), dels en kärnfysikanläggning (FAIR).

Verksamheten vid Europeiska partikelfysiklaboratoriet (CERN) präglades 2008 av att acceleratoren LHC (Large Hadron Collider) blev färdig. Efter en veckas drift drabbades LHC dock av ett fel och måste stoppas. Acceleratoren beräknas inte komma i gång igen förrän till sommaren 2009. Medlemsländerna beviljade under året ett extra tillskott i medlemsavgiften för att optimera accelerators prestanda. Fyra stora detektorer kring acceleratoren har färdigställts under året. Enorm mängder data kommer att produceras vid LHC. Därför utvecklas nya metoder för datahantering och analys. Dessutom byggs stora centrum för databehandling upp, såväl vid CERN som nationellt och regionalt. Sverige deltar i denna uppbyggnad genom ett nordiskt samarbete. Svenska forskare medverkar i uppbyggnaden av två av detektorerna, ATLAS och ALICE. Dessa finansieras för svenskt vidkommande av Vetenskapsrådet och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Under 2008 har omkring 70 svenska forskare varit verksamma vid CERN och nästan fyrtio svenskar har varit anställda vid laboratoriet. Därtill kommer forskning som genomförts av ett tiotal svenska studenter, stipendiater och andra forskare. Vetenskapsrådet har under 2008 givit resestipendium för 35 fysiklärares vidareutbildning inom högenergifysik vid CERN.

Ungefär fyrtio svenska forskare använde Europeiska sydobservatoriet (ESO) under 2008. Nyttjandetiden vid observatoriets teleskop fördelas i konkurrens och svenska forskares andel svarade mot Sveriges andel av medlemsbidragen.

Det nordiska nyttjandet av Europeiska synkrotronljuskällan (ESRF) var gott under 2008. Svenska forskare använde anläggningen i huvudsak för forskning inom det biotekniska området med inriktning mot proteinkristallografi och strukturbologi.

Vid Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL) i Heidelberg färdigställdes 2008 ett nytt centrum (Advanced Training Centre, ATC), som är avsett att bli en mötesplats för europeiska forskare inom livsvetenskaperna. Av totalt cirka 1 200 anställda vid EMBL fanns under året knappt tjugo svenskar på olika befattningar. Andelen beviljade ansökningar 2008 för svenskar som sökte stipendier inom Europeiska stipendieprogrammet för molekylärbiologi (EMBC) var knappt 20%, vilket ungefär motsvarar andelen beviljade ansökningar från andra länder.

Internationella cancerforskningsorganisationen (IARC) har under 2008 utsett en ny föreståndare som kommer att tillträda vid årsskiftet 2008/2009. Svenska forskare deltog under året i studier om sambandet mellan kost och cancer.

Under 2008 har markarbeten genomförts för att förbereda bygget av den hittills största forskningsreaktorn, ITER, i södra Frankrike. En svensk forskare ingick under året i den stabsgrupp som ledde experimenten vid Europeiska fusionsforskningsanläggningen (JET). Dessutom ingick två svenska forskare i anläggningens driftorganisation.

Vid sidan av de internationella anläggningar och organisationer som Vetenskapsrådet deltar i och delfinansierar enligt uppdrag från regeringen deltar Vetenskapsrådet i ytterligare verksamhet på eget initiativ. Exempel på sådan verksamhet under 2008 återges nedan.

Under året har radaranläggningen på Nordkalotten (EISCAT) förhandlat med Ukraina och Ryssland om framtida medlemskap för dessa länder. EISCAT har beviljats EU-medel dels för en designstudie för en ny typ av radaranläggning, i samarbete med Tromsø universitet, Rutherford Appleton Laboratory och Luleå tekniska universitet, dels för att göra anläggningen tillgänglig för nya användare från länder utanför medlemsländerna. EISCAT:s nya radar har prioriterats inom ramen för det europeiska infrastruktursamarbetet. Omkring trettiofem svenska astronomer gjorde under 2008 egna observationer med hjälp av Nordiskt optiskt teleskop (NOT) eller utnyttjade data från observatoriet. Under 2008 har Globala biodiversitetsdatabasen (GBIF) beslutat om nya arbetsprogram för att vidareutveckla verktyg för analys av olika aspekter kring biologisk mångfald och för att stödja medlemsländer i deras arbete. Målet är att nå två miljarder uppgifter innan slutet av 2011. GBIF avser att utveckla samarbetet med andra organisationer. Naturhistoriska riksmuseet arrangerade 2008 ett symposium inriktat på verksamheten inom denna databas.

NEUTRONSTRÅLNING FÖR FORSKNING OCH KÄRNTEKNISK FORSKNING

Vetenskapsrådet har regeringens uppdrag att tillhandahålla vissa medel till neutronstrålning för forskning och till kärnteknisk forskning. I detta sammanhang har Vetenskapsrådet verkat för att verksamhet ska kunna bedrivas för att fylla behoven efter stängningen av Studsviksreaktorn, som under tidigare år har levererat neutronstrålning för forskningsändamål. Under 2008 har Vetenskapsrådet finansierat neutronstrålning för forskning och kärnteknisk forskning med sammanlagt 39 miljoner kronor. Drygt hälften av dessa medel, tjugo miljoner kronor, har använts för finansiering av ett sekretariat vid Lunds universitet inriktat på förhandlingar kring en framtida europeisk anläggning, ESS (se nedan). Tretton miljoner kronor har använts till medlemskap i en neutronspridningsanläggning ILL (se nedan). Resterande stöd har gått till finansiering av forskningsprojekt inriktade på neutronstrålning och kärnteknisk forskning.

European Spallation Source (ESS) är en planerad anläggning för mångvetenskaplig forskning med hjälp av neutronspridningsteknik. Ett stort antal länder i Europa har visat intresse för ett sådant samarbete och Sverige är ett av de länder som kandiderar om värdskapet för anläggningen. Vid ESS kommer analyser av alla typer av material att kunna göras för att förstå hur de är uppbyggda och fungerar. Forskningsområden och industrier som kommer att kunna utnyttja ESS finns inom bl.a. material- och nanoteknik, kemi, molekylärbiologi, biomedicin, farmaci och energiteknik. Ett sekretariat vid Lunds universitet ska, ur svenskt perspektiv, planera och analysera den forskning som behövs för att konstruera anläggningen.

Institut Laue-Langevin (ILL) är en av världens främsta neutronspridningsanläggningar för studier av olika typer av material. Forskare som gör sina experiment vid ILL finns t.ex. inom molekylärbiologi, fysik, kemi, materialvetenskap och miljöforskning. Anläggningen ligger i Grenoble, Frankrike

Genom ett avtal med ILL har svenska forskare getts tillgång till stråltid. Genom att delta i uppbyggnad av instrument vid en annan forskningsanläggning

i Storbritannien har svenska forskare kunnat få stråltid vid ytterligare en välrenommerad neutronkälla, ISIS.

Vetenskapsrådet har lämnat stöd till sex projekt inom området kärnteknisk forskning i enlighet med tidigare fattade beslut. Ingen utlysning av nya medel inom området har skett 2008. Stödet har till största delen använts till planering, drift och dyrbar utrustning för neutronanvändning och ny kärnteknik samt till uppbyggnad av instrument för neutronspridning.

FÖRSÖKSDJURSVETENSKAP

Under 2008 har Vetenskapsrådet fortsatt sitt arbete med bevakning av försöksdjursvetenskap och utvecklingen inom området, inklusive alternativa metoder till djurförsök. Arbetet har till stor del bedrivits inom Vetenskapsrådet nämnd för försöksdjursvetenskap. Vetenskapsrådets stöd till försöksdjursvetenskap har ökat avsevärt under de senaste fem åren, se tabell IV-c.

Vetenskapsrådet har haft omfattande samarbete med Statens jordbruksverk, bland annat kring det förändringsarbete som pågår av bestämmelser för användningen av försöksdjur. Sedan sommaren 2008 ingår en representant från Vetenskapsrådet i Statens jordbruksverks försöksdjursråd. Under 2008 fortsatte samarbetet kring försöksdjurfrågor med Handikappförbundens samarbetsorgan, liksom medverkan i den världsomspännande organisationen International Council for Laboratory Animal Science.

Under 2008 har Vetenskapsrådet bidragit till arbetet med att utarbeta ett nytt europeiskt direktiv inom försöksdjurområdet. De europeiska förhandlingarna om direktivet fortsätter under 2009.

En viktig del av Vetenskapsrådets arbete inom försöksområdet består av rådgivning och information. Under 2008 har en webbplats med information om försöksdjursfrågor nylanserats under Vetenskapsrådets ledning, i samarbete med flera universitet. Webbplatsen har mött stort intresse från både forskare och allmänhet; i snitt har den besöks av 2 000 personer i månaden.

Som ett led i bevakningen av djurförsöksfrågor genomförde Vetenskapsrådet en opinionsundersökning av allmänhetens syn på djurförsök (Vetenskapsrådets rapportserie 6:2008). Det framgick att sju av tio svenskar anser att djurförsök är acceptabelt i medicinsk forskning i syfte att finna bot för sjukdomar. Resultaten, som beskriver allmänhetens inställning till djurförsök på ett allmänt plan liksom kopplingen till medicinska ändamål, kommer att användas i Vetenskapsrådets fortsatta arbete med försöksdjursfrågor.

2.2.2 Universitetsdatanät

Universitetsdatanätet Sunet (Swedish University Computer Network) har funnits sedan början av 1980-talet och är idag ett datanät med uppgift att tillgodose universitetens och högskolornas behov av datakommunikation nationellt och internationellt. Sunet leds av en styrelse som utses av Vetenskapsrådet, där företrädare för högskolevärlden, forskarna och studenterna finns representerade.

Sunet samverkar med andra nationella datanät och med lärosätenas interna datanät. Ett exempel är att Sunet tillhandahåller nödvändig infrastruktur för att knyta samman de högpresterande datorerna och användarna inom datainfrastrukturen Swedish National Infrastructure for Computing. Sunet möjliggör även åtkomst till vetenskapliga databaser via Database Infrastructure Committee.

Kapaciteten och driftssäkerheten i universitetsdatanätet har ökat sedan Sunet driftsätte det s.k.

Optosunet under 2007. Vetenskapsrådets bedömning är att detta nät tillgodoser universitetens och högskolornas behov av generell Internetkapacitet åtminstone till och med 2015. Samtidigt tillgodoser det vissa forskargrupper särskilda behov av specifika typer av dataförbindelser. Driftsäkerheten optime-

ras genom att Optosunet är ett flexibelt nät som kan anpassas till nya behov och möjligheter utan att nätets centrala delar behöver förändras.

KOSTNADER

Kostnaden för Sunet beskrivs i tabell XI. De något ökade utgifterna under 2007 i samband med att det nya nätet Optosunet togs i drift har under 2008 stabiliserats och minskat. Inte heller har Sunets avgifter till det nordiska samarbetet inom universitetsdatanät ökat under 2008.

Sunets styrelse har under 2008 beslutat om förändringar inom Sunets informationsverksamhet som kommer att leda till minskade kostnader. När det gäller tjänster utöver rena kommunikationstjänster, som utveckling, utredning och utbildning samt administration och samordning, kännetecknas verksamheten 2008 av oförändrad kostnadsnivå med bevarad ambitionsnivå.

Under 2008 har det skett en fortlöpande revidering och översyn av reglerna för anslutning till Sunet. Nya avtalsmallar har tagits fram och information kring alla organisationer anslutna till Sunet har kartlagts och kvalitetssäkrats.

KAPACITET

Sunet tillhandahåller 10 Gbit/s som hastighet i basnätet. Dessutom finns kapacitet att ansluta samtliga universitet och högskolor med egna 10 Gbit/s-förbindelser som inte delas med någon annan organisation. Nätet kan vid behov uppgraderas till 40 Gbit/s och troligen 100 Gbit/s per anslutning. Dessutom kan Sunet erbjuda egna direktförbindelser med valfri kapacitet mellan lämpliga punkter i Sverige. Sådana direktförbindelser kan utsträckas internationellt i samarbete med andra europeiska datanät.

Sunet ansvarar för att den tekniska utrustningen fungerar som avsett, vilket ställer stora krav på pålitliga underleverantörer och heltäckande serviceavtal. Sunet är även internationellt sett ett stort nät som består av mer än etthundra delsträckor och totalt omfattar nästa åtta tusen kilometer ledning. Ändå kan nätet övervakas centralt och utfallet av verksamheten under 2008 har visat att driftorganisationen klarar av sitt jobb och att rutinerna för felhantering fungerar.

DRIFTSÄKERHET

För att uppnå hög tillgänglighet i Sunets tjänster tillhandahåller krävs att förbindelser och utrustning ständigt övervakas. Dessutom är alla förbindelser utformade på så sätt att de är redundanta (dubblade) och diversifierade; även utrustningen måste vara redundant. En enhet inom det nordiska universitetsdatanätet har driftansvaret för Sunet enligt ett avtal som tecknades 2007.

Driftsäkerheten under 2008 har varit god och det har i stort sett inte varit några avbrott i anslutningen av universitet och högskolor. Det har varit ett antal enskilda förbindelseavbrott och utrustningsproblem, men tack vare redundansen har trafiken till universiteten och högskolorna hela tiden fungerat.

SAMVERKAN MED ANDRA NATIONELLA DATANÄT

För samarbetet i den svenska delen av Internet spelar de nationella knutpunkterna en viktig roll. De flesta operatörer med verksamhet i Sverige är anslutna till sådana knutpunkter. Sunet har anslutningar till knutpunkterna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall och Luleå och ansluter dessutom till vissa regionala och lokala knutpunkter. I och med att det finns flera av varandra oberoende knutpunkter där man kan utväxla trafik är den svenska delen av Internet mycket robust. Verksamhet tål väl en jämförelse med den som bedrivs vid de stora europeiska knutpunkterna i t. ex. Amsterdam och London.

Luleå och ansluter dessutom till vissa regionala och lokala knutpunkter. I och med att det finns flera av varandra oberoende knutpunkter där man kan utväxla trafik är den svenska delen av Internet mycket robust. Verksamhet tål väl en jämförelse med den som bedrivs vid de stora europeiska knutpunkterna i t. ex. Amsterdam och London.

Sunet har tillsammans med motsvarande organisationer i de övriga nordiska länderna bildat NORDU-net som är ett danskt, icke vinstdrivande, aktieföretag som ägs av de fem länderna. Avsikten är att effektivt och ekonomiskt tillgodose de samarbetande forskningsnätens behov av förbindelser och tjänster mellan de nordiska länderna och från Norden till övriga världen. NORDU-net är i sin tur anslutet till det europeiska forskningsnätet och därigenom med forskningsnätet i Nordamerika.

DEN INTERNATIONELLA UTVECKLINGEN INOM DATAKOMMUNIKATION

Förbindelserna och tillgången till internationella nät och till europeiskt nät-samarbete är av stor betydelse för svenska universitet och högskolor, särskilt de som är forskningsintensiva. Sunet ger tillgång till unika forskningsnät vilket ger universitet och högskolor möjlighet att kommunicera via det europeiska forskningsnätet och andra internationella forskningsnät.

Via NORDU-net får Sunet del i internationella utvecklingsprojekt samt samarbetsprojekt inom specifika områden. NORDU-net ordnar regelbundna internationella nätverkskonferenser. Värdskapet för konferensen delas mellan de fem länderna och 2008 var det Finlands tur att arrangera konferensen.

Under 2008 har lanseringen av en ny generation av det europeiska forskningsdatanätverket GÉANT förberetts. Vetenskapsrådets bedömning är att det finns ett ökande behov av beräkningsresurser och lagringsutrymme. Det kräver infrastruktur i form av snabba nätverk, kraftfulla datorer och programvara för kommunikation. Den kapacitet som finns och den teknik som används inom Sunet i dag lämpar sig väl för att integreras även i nästa generations europeiska forskningsdatanätverk.

Professor Roger Säljö, Göteborgs universitet, institutionen för pedagogik och didaktik, har Linnéstöd från Vetenskapsrådet

HUR VI LÄR OSS NYA SAKER I DET MODERNA SAMHÄLLET

Denna Linnémiljö är ett samarbete mellan forskargrupper vid Göteborgs universitet och Högskolan i Borås. Omkring fyrtio doktorander och ett tiotal disputerade forskare deltar. I fokus står frågor om hur kunskaper och färdigheter skapas och återskapas. Det överordnade syftet är att få fram empiriskt grundad kunskap om hur lärande är organiserat i det svenska samhället. I första hand ägnas forskningen åt skola och utbildning, men även frågan om lärande i arbetslivet är central. Ett viktigt tema handlar om vilka resurser för lärande och kunskapsutveckling som erbjuds olika grupper.

2.3 VETENSKAPSRÅDETS ARBETE MED ANALYSER OCH UTVÄRDERINGAR

Analysen och utvärderingar utgör ett viktigt underlag för Vetenskapsrådets strategier och bedömningar i frågor som rör svensk forskning, forskningspolitik samt utveckling av Vetenskapsrådets egen verksamhet. Under 2008 gjorde Vetenskapsrådet en särskild satsning på att ta fram utvärderingar, analyser och andra strategiska underlag inför diskussioner i myndighetens styrelse. Syftet var att uppnå ökad kunskap och ett bättre utgångsläge för konstruktiva diskussioner samt förbättrat beslutsunderlag till styrelsens sammanträden. Analyser och utvärderingar har även legat till grund för diskussioner och beslut inom Vetenskapsrådets övriga beslutande organ.

2.3.1 Analyser

Under 2008 har Vetenskapsrådet strävat efter att vidareutveckla och höja kvaliteten på analyser och utvärderingar. Ett tjugotal publikationer har utarbetats under året, varav många inom bibliometri. Därtill har ett antal interna analyser, beslutsunderlag och promemorior producerats, liksom mindre underlag för exempelvis Utbildningsdepartementets räkning. Dessutom samverkade Vetenskapsrådet löpande med andra aktörer kring analys och utvärdering.

BIBLIOMETRI

Bibliometriska metoder bygger på kvantitativa studier av litteraturens sammansättning och förändring. I forskningssammanhang används sådana metoder bl.a. i värderingen av forskare, lärosäten och länders vetenskapliga produktion. Bibliometrin har kommit att få en allt större betydelse för diskussionerna kring forskningens kvalitet, både nationellt och internationellt. Vetenskapsrådet har en publikationsdatabas med data som inköpts tillsammans med VINNOVA. Denna databas har legat till grund för en rad analyser och jämförelser samt för ett metodutvecklingsarbete rörande bedömningen av publikationer och citeringar.

Samarbeten mellan Vetenskapsrådet och universitet och högskolor samt med andra forskningsfinansiärer är under uppbyggnad. Under 2008 fördes diskussioner mellan Vetenskapsrådet och Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) samt med Kungliga biblioteket om samordning och samarbete i samband med uppbyggnaden av en nationell databas. Dessutom bedrevs 2008 ett nordiskt samarbete om bibliometri, finansierat av NordForsk, vilket är ett organ under Nordiska ministerrådet, i form av ett nätverk där Vetenskapsrådet är koordinator. Samarbetet fortsätter 2009.

Den databas Vetenskapsrådet använder för bibliometriska analyser är i huvudsak inriktad mot naturvetenskap, teknik och medicin och har en låg täckningsgrad inom humaniora och delar av samhällsvetenskapen. Därför har Vetenskapsrådet under 2008 fört diskussioner om indikatorer för forskningskvalitet inom dessa vetenskapsområden. Utbildningsvetenskapliga kommittén inom Vetenskapsrådet har i samarbete med ett norskt institut för studier av innovation, forskning och utbildning (NIFU-STEP) börjat konstruera en databas för utbildningsvetenskaplig forskning.

ANALYSER AV FORSKNINGSFINANSIERING, M.M.

På regeringens uppdrag har Vetenskapsrådet, Statistiska centralbyrån och Högskoleverket tillsammans granskat statistik som rör forskningsfinansieringen

inom högskolesektorn från 1995 och framåt. Ett antal felaktigheter och problem i statistiken har identifierats vilket lett till korrigeringar av statistiken. Vetenskapsrådet har även studerat investeringar i forskningsutrustning vid svenska universitet och högskolor under de senaste åren. Resultatet pekar på minskade av investeringar.

Vetenskapsrådets egen fördelning av forskningsstöd studeras kontinuerligt, bl.a. uppdelad på kön, ålder och forskningsområde. Dessutom bevakas de reformer inom forskning och forskarutbildning som statsmakterna genomför. Vetenskapsrådet följer även diskussionerna om den pågående förändringen av forskarkarriärer i Sverige samt på Europeanivå. Genom sin medverkan i det europeiska jämställdhetsarbetet ser Vetenskapsrådet att de nordiska länderna ligger väl framme när det gäller jämställdhet inom högre utbildning och forskning. Ett undantag är andelen kvinnliga professorer i Sverige, som ligger på samma nivå som genomsnittet av de europeiska länderna. Som jämförelse har Finland högre andel kvinnliga professorer än medeltalet i Europa, medan Danmark ligger lägre.

FORSKNINGSLÄGET

Under året har Vetenskapsrådet arbetat aktivt med att belysa det svenska forskningsläget i internationellt perspektiv. Vetenskapsrådet är bl.a. samordnare för planering av ett nordiskt samarbete om forskningspolitisk omvärldsanalys, vilket finansieras av NordForsk.

Sverige är ett av de länder i världen som investerar mest i forskning och utveckling. Huvuddelen av denna verksamhet bedrivs inom näringslivet. De statliga investeringarna till forskning och utveckling beräknas närmast en procent av Sveriges bruttonationalprodukt, i och med de satsningar som görs till följd av den forskningspolitiska propositionen (prop. 2008/09:50). Det kommer att innebära att Sverige tillhör de länder som gör störst statliga avsättningar för forskning och utveckling. Statens investeringar i forskning och utveckling görs främst vid universitet, högskolor och forskningsinstitut. Ett mått på utfallet av denna investering kan man få genom att studera antalet vetenskapliga publikationer. Vetenskapsrådet använder bl.a. bibliometriska metoder för att studera publiceringsmönstret inom svensk forskning (se ovan). Under 2008 har Vetenskapsrådet publicerat en rapport som jämför Sverige med de fyra högst citerade europeiska länderna, Danmark, Nederländerna, Schweiz och Storbritannien. I rapporten undersöks om skillnader i samarbetsmönster kan bidra till att förklara Sveriges relativa tillbakagång i förhållande till dessa fyra länder vad gäller vetenskapliga citeringar.

Vetenskapsrådets bedömning är att det är av största vikt för ett land att delta aktivt i internationella forskningsarbeten. Konkurrensen blir allt hårdare och för att bli attraktiv som samarbetspart måste varje land säkerställa att forskningen håller högsta vetenskapliga kvalitet. Därtill har länderna olika strategier för profilering. Sverige profilerar sig nu genom en satsning på strategiska områden inom medicin, teknik och klimat.

Vetenskapsrådet anser att det är av särskilt intresse att följa uppbyggnaden av och verksamheten inom det europeiska forskningsrådet (ERC). Hittills har ett begränsat antal svenska forskare fått medel från ERC, men i takt med uppbyggnaden kommer allt fler av de mest framstående forskarna att få stöd. Det blir då intressant att följa hur svenska forskningsfinansiärer och lärosäten anpassar sig till att många av de vetenskapligt starkaste forskarna på sikt sannolikt får en avsevärd del av sin finansiering från ERC.

Andra aktuella frågor är utvecklingen av forskning som har en koppling till de växande ekonomierna i världen, framför allt Kina och Indien. I dessa länder sker stora samhälleliga förändringar som även kommer att reflekteras i forskningen såväl inom dessa länder som i samarbeten med andra forskningsnationer. Vetenskapsrådets bedömning är att forskningen i detta sammanhang kommer att spela en viktig roll som gemensam internationell kontaktyta för studier och samarbeten mellan länder.

2.3.2 Utvärderingar

Som ett led i arbetet med att formulera en utvärderingspolicy har Vetenskapsrådet under 2008 kartlagt och analyserat andra forskningsfinansiärers utvärderingsverksamhet såväl som deras engagemang i olika utvärderingsnätverk.

Sex utvärderingar har påbörjats under 2008. Hälften av dessa genomförs i samarbete med andra forskningsfinansiärer.

Under 2008 har sex utvärderingar slutförts (se tabell XII). Fyra av dessa har genomförts i samarbete med andra forskningsfinansiärer. Utvärderingarna har bedömt forskningskvalitet och organisation av forskningen inom de universitet och högskolor som erhållit forskningsstöd från Vetenskapsrådet. Utvärderingarna har haft flera olika syften, såsom kontroll av forskningskvalitet och kartläggning av stöd för olika centra och forskningsgrupper. Resultaten från utvärderingarna utgör underlag för Vetenskapsrådets beslut om forskningsfinansiering samt för inriktning och fördelning av framtida forskningsstöd. I samtliga utvärderingar har internationella experter stått för kvalitetsbedömningen.

Utvärderingen av mikroelektronik visade att svensk forskning inom området bedrivs på en hög internationell nivå. Men det förefaller finnas ett gap mellan forskning vid universitet och högskolor och den industribaserade forskningen. Till följd av utvärderingsresultatet har en samarbetsgrupp bildats mellan Vetenskapsrådet, Stiftelsen för strategisk forskning och VINNOVA för att ta fram ett underlag för framtida gemensamma utlysningar på mikroelektronikområdet.

Utvärderingen av oorganisk kemi avsåg forskare som fått forskningsstöd från Vetenskapsrådet under åren 2003–2007. Utvärderingen visade dessvärre att svensk forskning inom området inte ligger i forskningsfronten. Det fanns dock undantag och några miljöer bedömdes vara excellenta. Med utgångspunkt i resultatet ska Vetenskapsrådet överväga fördelningen av framtida stöd till området. Utvärderingens internationella panel gav rekommendationer till de forskare som utvärderades angående deras profilering och inriktning.

En andra utvärdering har genomförts av de *nationella arkeologiska laboratorierna* vid Umeå universitet, Lunds universitet (två laboratorier) och Uppsala universitet. Utvärderingen visade att kvaliteten på arbetet vid laboratorierna är god och att de utgör en mycket viktig resurs för landets arkeologiska forskning. Den ekonomiska situationen är ansträngd för tre av laboratorierna som är beroende av finansiellt stöd från Vetenskapsrådet för att kunna bedriva sin verksamhet. Laboratoriet i Uppsala har den jämförelsevis bästa finansiella situationen. Vetenskapsrådet har nu överläggningar med berörda universitet om den framtida finansieringen av laboratorierna, bl.a. om hur vissa bidrag kan effektiviseras.

En utvärdering har genomförts av den särskilda satsningen *Berzelii Centra*. Utvärderingen har företagits i samarbete med VINNOVA och omfattar fyra centra. Syftet med utvärderingen var att kontrollera kvaliteten inför kommande beslut om fortsatt finansiering. Resultatet visar att alla centra höll god standard. Utvärderingen innehåller rekommendationer i syfte att utveckla verksamheten. Exempelvis föreslog den internationella expertpanelen att fler företag kan samarbeta med Berzelii Centra och att avtal ska slutas i snabbare takt än vad som krävs i villkoren. Vetenskapsrådet kommer att bevaka att utvärderingens rekommendationer införlivas i framtida verksamhetsplaner.

På uppdrag av regeringen har Vetenskapsrådet tillsammans med andra aktörer svarat för en *utvärdering av effekter av det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling*. Utvärderingens syfte var att analysera vilka effekter deltagandet haft på svenskt näringsliv och svensk forskning. Studien omfattade tredje ramprogrammet, som inleddes 1990, till och med sjätte ramprogrammet, som avslutades 2006. Enligt utvärderingen har

ramprogrammet för forskning och utveckling stärkt svenska industrisektorer med stora företag och starka branschorganisationer. Däremot har branscher med mindre företag och svagare samordning haft svårare att hävda sig. Studien visade också att ramprogrammen har inneburit ett komplement till annan forskningsfinansiering vid de fem universitet som ingick i utvärderingen. Ramprogrammets inriktning har i vissa fall lett till ökad betoning av tillämpad forskning, i andra till att forskning på områden som annars saknat finansiering kunnat få stöd. Effekterna på inriktningen av lärosätenas forskning har dock varit begränsad. Utvärderingen utgör ett underlag för arbetet med ramprogrammen under den svenska ordförandeperioden i EU.

En internationell expertpanel utvärderade under 2008 de miljöer som tilldelats s.k. *Linnéstöd*. Detta stöd finansieras av Vetenskapsrådet och Formas med motfinansiering av lärosätena. Utvärderingen bedrevs i samarbete med Formas och tjugo Linnémiljöer granskades. Syftet var att granska organisationen vid Linnémiljöerna, liksom samarbete och ledarskap i förhållande till högskolans åtagande. Organisationerna vid dessa miljöer bedömdes i stort sett vara imponerade även om några borde kunna höja kvaliteten något. Till följd av utvärderingen har Vetenskapsrådet beslutat att nitton av de utvärderade miljöerna ska få fortsatt stöd i fyra år, medan en miljö endast får fortsatt stöd i ett år. För denna miljö görs en uppföljning under 2009 och ett nytt beslut tas därefter av styrelsen om eventuellt fortsatt stöd. Linnéstödet ska utvärderas igen år 2011 med fokus på kvaliteten i forskningen samt 2014, då hela satsningen ska utvärderas.

2.4 FORSKNINGS- KOMMUNIKATION

Hösten 2008 beslutade Vetenskapsrådets styrelse att kommunikationssamheten ska omorienteras. En större del av arbetet ska i framtiden fokuseras på kommunikation med forskarsamhället. Beslutet innebär också vissa förändringar av kommunikationens innehåll. Strävan är att framöver lägga tyngdpunkten på kommunikation om Vetenskapsrådets egen verksamhet, inklusive den forskning som myndigheten stödjer. Ambitionen är dessutom att ge förbättrad service till forskare, såväl när de söker bidrag hos Vetenskapsrådet som under den tid de är bidragsmottagare. Arbetet med att omorientera verksamheten påbörjades under året, bl.a. omarbetas myndighetens webbplats.

VERKSAMHETEN UNDER 2008

Kostnaden för Vetenskapsrådets kommunikationsarbete beskrivs i tabell XIII. Under 2008 har Vetenskapsrådet prioriterat förbättrad service till forskarna och riktat flera insatser mot forskarsamhället. Den viktigaste kanalen för detta är Vetenskapsrådets webbplats. Andra kanaler är tidskrifter, rapporter och nyhetsbrev. Syftet har varit att underlätta för forskare att söka stöd såväl nationellt som internationellt, liksom att bidra till ett ökat tvärvetenskapligt utbyte samt till debatt om forskningens villkor och möjligheter.

Vissa aktiviteter vänder sig till avgränsade målgrupper, såsom kvartalsseminarier inom humaniora och samhällsvetenskap och den årliga konferensen om utbildningsvetenskaplig forskning. Vetenskapsrådet har arbetat med att finna vägar för att öka dialogen mellan forskare och folkvalda och har under året avslutat ett pilotprojekt med detta syfte. Exempelvis har frukostseminarier anordnats i riksdagen.

Under 2008 har Vetenskapsrådet gett ut två nya populärvetenskapliga böcker, inriktade på hållbar mänsklighet respektive terrorism. Dokumentation av vilka som har köpt myndighetens populärvetenskapliga böcker indikerar att de används av forskare som har behov av mångvetenskapliga forskningsöversikter, gymnasieskolor, landsting, länsstyrelser och andra myndigheter. Vetenskapsrådet har även bidragit till popularisering av forskning genom att aktivt stöddet europeiska initiativet Forskarfredag (Researchers Night).

Att samverka med andra aktörer är en övergripande strategi i Vetenskapsrådets arbete med information och kommunikation. Vetenskapsrådet är exempelvis värmyndighet för en rad kommunikationskanaler, bl.a. en välbesökt Internetbaserad informationstjänst om svensk forskning (forskning.se) som drivs av tio forskningsfinansiärer. Användarundersökningar 2008 visar att tre av fyra användare ger högsta betyg för upplevd nytta av tjänsten och att den används av vitt skilda grupper i samhället, från studerande till beslutsfattare. Under 2008 startades en webbplats med fokus på djurförsök (djurförsök.info). Den ägs gemensamt av Vetenskapsrådet, de stora universitet som bedriver medicinsk forskning, Sveriges lantbruksuniversitet och Formas. Ytterligare ett exempel är samarbeten med regionala utvecklingscentra inom utbildningsområdet för stärkt kommunikation kring forskning av betydelse för lärare och skolledare.

Vetenskapsrådets bedömning är att det är effektivt att söka upp användarna där de befinner sig och utnyttja kanaler och arenor som redan finns. Därför har Vetenskapsrådet etablerat ett kontinuerligt samarbete med Utbildningsradion, Nationalencyklopedin och Riksställningar. Ett exempel är Vetenskapsrådets deltagande i den årliga bokmässan i Göteborg. Forskartorget är nu en etablerad del av mässan och ger en möjlighet för landets lärosäten och andra aktörer att nå ut med sin forskning till en bred allmänhet. Mässan lockade 2008 över hundra tusen besökare, varav de flesta var lärare, bibliotekarier och journalister. Andra exempel är programmet Vetenskapslandet i Kunskapskanalen och olika

vandringsutställningar. Vetenskapsrådet fanns också på plats under politikerveckan i Almedalen, och fokuserade då bl.a. på Kina, vårt åldrande samhälle och relationen mellan forskare och politiker.

Expert svar ger journalister tillgång till den kompetens som finns inom offentligt finansierad forskning. Tjänsten drivs i samverkan med alla svenska universitet, de flesta högskolorna och allt fler forskningsinstitut och forskningsfinansiärer. Utvärderingar har visat att tjänsten är uppskattad av journalisterna. Användarna ökar ständigt, under 2008 närmade sig antalet anslutna journalister 6 000, och cirka 1 600 frågor besvarades. Vetenskapsrådets bedömning är att Expert svar har stor betydelse för ökad tillgång till korrekt forskningsinformation i tidningsartiklar och andra medieinslag. Via samarbete med motsvarande medietjänster i Europa och USA når svenska forskningsnyheter även andra delar av världen.

Även internationellt är Vetenskapsrådet aktivt inom området forskningskommunikation. Dels har Vetenskapsrådet expertansvaret för sjunde ramprogrammets delområde Science in Society (Vetenskap i samhället, se avsnitt 2.1.3.4), dels var Vetenskapsrådet i juni värd för en internationell konferens i Malmö om forskningskommunikation med drygt 600 deltagare från mer än fyrtio länder. Det svenska engagemanget i Science in Society är relativt högt; Sverige placerar sig på en sjunde plats bland medlemsländerna i fråga om att ta hem medalj.

TILLGÅNG TILL INFORMATION OM FORSKNING OCH FORSKNINGRESULTAT

Det finns många aktörer som producerar information om forskning och forskningsresultat, såsom universitet och högskolor, forskningsfinansiärer, media, förlag och museer. För att allmänheten ska kunna ta till sig information om forskning måste den gå lätt att hitta och vara begriplig. Vetenskapsrådet har på olika sätt arbetat för att göra befintlig information tillgänglig och för att stimulera forskare och andra aktörer att producera god populärvetenskap. Ett exempel är arbetet med den nationella söktjänsten (inom forskning.se) som syftar till att öka tillgängligheten till forskningsinformation.

Avgränsade uppföljningar och utvärderingar av vissa aktiviteter genomförs kontinuerligt och resultaten används som underlag i arbetet. Ett exempel är den utvärdering av Vetenskapsrådets fyra tidskrifter som skett 2008 samt användarundersökningar av rådets webbplatser. En mätning av genomslaget av Vetenskapsrådets pressmeddelanden visar ett ökat intresse under höstmånaderna 2008. Detta är inte ovanligt eftersom Vetenskapsrådet fattar flera beslut om forskningsstöd under hösten. I år förstärktes dessutom intresset för forskning i samband med presentationen av den forskningspolitiska propositionen.

En undersökning som bygger på intervjuer med drygt tusen personer som utgör ett representativt urval av den svenska allmänheten (VA-rapport 2008:6) visar ett ökat förtroende för forskare vid universitet och högskolor och att svenskarnas tilltro till forskningens möjligheter är stark. De flesta, särskilt bland unga och bland högutbildade, tycker att det är lätt att hitta information om forskning.

En aktuell fråga som diskuteras internationellt är effekten av olika kommunikationsinsatser kring forskning. Ökar kunskapen i samhället om människor blir mer engagerade i forskningsrelaterade frågor? Ökar förtroendet för forskning genom att resurser avsätts för kommunikationsinsatser? Vilka insatser ger bäst effekt? För närvarande finns endast enstaka exempel på större undersökningar eller forskning inom området. Vetenskapsrådet följer aktivt den forskning som bedrivs och tar del av kunskapsutvecklingen för att kunna omsätta resultaten i den egna verksamheten.

Filosofie doktor Sofia Cele, Uppsala universitet, kulturgeografiska institutionen, har bidrag till anställning som postdoktor i Sverige från Vetenskapsrådet

TONÅRSTJERS UPPFATTNING AV PARKER SOM PLATSER AV GLÄDJE OCH RÄDSLÅ

Offentliga platser som parker och torg är viktiga mötesplatser för tonåringar. Men efter mörkrets inbrott, och vintertid, förändras parken till en plats som många undviker på grund av risken för våldtäkter, överfall och rån. Syftet med projektet är att förstå hur tonårstjejer tänker kring hur de använder olika platser i staden. Metoden innefattar engångskameror, dagböcker, intervjuer och en särskild studie i Humlegården i Stockholm. Att förstå hur olika grupper i samhället använder och tänker kring olika platser är viktigt för politiker, samhällsplanerare, landskapsarkitekter och arkitekter.

3 FINANSIELL REDOVISNING

3.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR	2008	2007	2006	2005	2004
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	220 000	260 000	185 000	85 000	145 000
Utnyttjad	173 647	201 239	52 373	22 445	66 212
Kontokredit Riksgälden					
Beviljad	16 000	16 000	14 670	14 474	13 894
Utnyttjad	0	44 681	0	0	0
Räntekontot					
Ränteintäkter	509	1 588	1 627	912	1 147
Räntekostnader	0	35	0	0	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar					
SUNET beräknade avgifter i regleringsbrev	146 120	116 545	143 700	124 650	185 100
SUNET faktiska avgifter	109 128	114 098	102 783	116 092	119 214
Intäkter av avgifter och andra ersättningar inkl periodiseringar	115 784	120 940	111 354	123 497	128 843
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet					
Anslag 46:1 Allmänna val	150	150	150	0	250
Anslag 26:1 Forskning och forskningsinformation	179 644	151 102	138 175	0	124 904
Anslag 26:2 Vetenskapsrådet, förvaltning	3 297	3 229	3 201	0	2 990
Anslag 26:7 SUNET	2 020	2 008	1 990	0	1 963
Utnyttjad Anslag 26:1 Forskning och forskningsinformation	0	0	0	0	18 764
Utnyttjad Anslag 26:2 Vetenskapsrådet, förvaltning	743	0	432	0	0
Utnyttjad Anslag 26:7 SUNET	0	1 502	0	0	0
Anslagssparande					
Anslagssparande Anslag 26:1, 26:2, 26:7 -därav intecknade åtaganden Anslag 26:1 Forskning och forskningsinformation	31 195	14 552	3 717	2 472	-18 539
	31 927	15 256	4 149	1 521	0
Anslagssparande Anslag 46:1, Mångvetenskaplig demokratiforskning -därav intecknade åtaganden Anslag 46:1	11	163	0	0	1
	11	150	0	0	0
Bemyndiganden					
Åtaganden					
Anslag 26:1 Forskning och forskningsinformation	6 910 602	5 987 677	5 417 342	4 982 532	4 628 386
Anslag 46:1 Mångvetenskaplig demokratiforskning	10 000	14 850	6 250	0	0
Tilldelade bemyndiganden					
Anslag 26:1 Forskning och forskningsinformation	6 950 000	6 300 000	5 700 000	5 100 000	4 926 500
Anslag 46:1 Mångvetenskaplig demokratiforskning	15 000	15 000	7 000	0	0
Personal					
Antal årsarbetskrafter *	159	160	141	131	128
Medelantal anställda *	172	168	147	137	133
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 995	2 216	2 489	2 173	2 430
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	263	-9 224	-4 552	7 849	-7 287
Balanserad kapitalförändring	3 923	15 035	19 157	10 562	18 198
Utgående myndighetskapital	10 338	10 032	19 256	23 807	15 959

* From 2007 redovisas all personal oberoende av anställningsform.

3.2 Resultaträkning

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR	NOT	2008	2007
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		232 639	228 093
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	115 784	120 940
Intäkter av bidrag	2	13 124	34 016
Finansiella intäkter	3	762	626
Summa verksamhetens intäkter		362 309	383 675
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-126 625	-123 483
Kostnader för lokaler		-25 424	-24 044
Övriga driftkostnader	5	-165 098	-207 104
Finansiella kostnader	6	-8 224	-5 831
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-37 495	-34 324
Summa verksamhetens kostnader		-362 866	-394 786
Verksamhetsutfall		-557	-11 112
Resultat från andelar i intresseföretag	12	821	1 888
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		3 498 879	2 935 884
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		51 773	55 314
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	*	64 515	51 940
Finansiella intäkter		1 065	970
Lämnade bidrag	*	-3 616 232	-3 044 108
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	21	263	-9 224

* Kommentar: Lämnade bidrag från icke statliga givare till icke statliga mottagare ingår from 2008 i resultaträkningen. Jämförelsetalen för 2007 har ändrats.

3.3 Balansräkning

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR	NOT	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	8	976	1 984
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	449	938
Summa immateriella anläggningstillgångar		1 425	2 921
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	802	533
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	171 117	200 381
Summa materiella anläggningstillgångar		171 919	200 914
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterbolag och intresseföretag	12	6 930	6 109
Summa finansiella anläggningstillgångar		6 930	6 109
Fordringar			
Kundfordringar		213	1 271
Fordringar hos andra myndigheter	13	10 588	10 034
Övriga fordringar	14	3 876	1 732
Summa fordringar		14 677	13 037
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	18 667	30 291
Upplupna bidragsintäkter	16	5 584	10 451
Summa periodavgränsningsposter		24 251	40 742
Avräkning med statsverket	17	51 862	32 224
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		45 881	29 765
Summa kassa och bank		45 881	29 765
SUMMA TILLGÅNGAR		316 945	325 712
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	18	4 500	4 457
Resultatandelar i dotterbolag och intresseföretag	19	1 652	-236
Balanserad kapitalförändring	20	3 923	15 035
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	21	263	-9 224
Summa myndighetskapital		10 338	10 032
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	624	898
Summa avsättningar		624	898
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	23	173 647	201 239
Skulder till andra myndigheter	24	6 110	8 749
Leverantörsskulder	25	30 185	35 650
Övriga skulder	26	7 028	3 779
Summa skulder m.m.		216 970	249 417
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	8 968	8 290
Oförbrukade bidrag	28	78 987	56 542
Övriga förutbetalda intäkter	29	1 057	533
Summa periodavgränsningsposter		89 012	65 365
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		316 945	325 712
Ansvarförbindelser		Inga	Inga

3.4 Resultaträkning exklusive universitetsdatabenät

UPPGIFTERNA REDOVISAS EXKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR	NOT	2008	2007
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		194 038	187 295
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	6 656	6 842
Intäkter av bidrag	2	13 124	34 016
Finansiella intäkter	3	-68	354
Summa verksamhetens intäkter		213 750	228 507
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-125 722	-122 087
Kostnader för lokaler		-25 284	-23 767
Övriga driftkostnader	5	-59 005	-79 347
Finansiella kostnader	6	-502	-221
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-3 681	-3 497
Summa verksamhetens kostnader		-214 194	-228 919
Verksamhetsutfall		-444	-412
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		3 498 574	2 935 029
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		51 773	55 314
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	*	64 515	51 940
Finansiella intäkter		1 065	970
Lämnade bidrag	*	-3 615 927	-3 043 253
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	21	-444	-412

* Kommentar: Lämnade bidrag från icke statliga givare till icke statliga mottagare ingår från 2008 i resultaträkningen. Jämförelsetalen för 2007 har ändrats.

3.5 Balansräkning exklusive universitetsdatanät

UPPGIFTERNA REDOVISAS EXKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR	NOT	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	8	976	1 984
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	320	718
Summa immateriella anläggningstillgångar		1 296	2 702
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	802	533
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	6 914	6 715
Summa materiella anläggningstillgångar		7 716	7 248
Fordringar			
Kundfordringar		213	888
Fordringar hos andra myndigheter	13	9 066	6 428
Övriga fordringar	14	3 876	1 732
Summa fordringar		13 155	9 048
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	5 559	16 901
Upplupna bidragsintäkter	16	5 584	10 451
Summa periodavgränsningsposter		11 143	27 352
Avräkning med statsverket	17	51 862	30 722
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		21 251	28 602
Summa kassa och bank		21 251	28 602
SUMMA TILLGÅNGAR		106 423	105 673
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	18	43	0
Balanserad kapitalförändring	20	-6 376	-5 962
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	21	-444	-412
Summa myndighetskapital		-6 777	-6 374
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	624	898
Summa avsättningar		624	898
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	23	8 774	7 523
Skulder till andra myndigheter	24	3 861	6 660
Leverantörsskulder	25	5 348	28 888
Övriga skulder	26	7 014	3 762
Summa skulder m.m.		24 997	46 833
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	8 592	7 775
Oförbrukade bidrag	28	78 987	56 542
Summa periodavgränsningsposter		87 579	64 317
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		106 423	105 673
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

3.6 Resultaträkning universitetsdatanät

BELOPP I TKR	NOT	2008	2007
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		38 601	40 798
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	109 128	114 098
Finansiella intäkter	3	830	272
Summa verksamhetens intäkter		148 559	155 168
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-903	-1 396
Kostnader för lokaler		-140	-277
Övriga driftkostnader	5	-106 093	-127 757
Finansiella kostnader	6	-7 722	-5 610
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-33 814	-30 827
Summa verksamhetens kostnader		-148 672	-165 867
Verksamhetsutfall		-112	-10 699
Resultat från andelar i intresseföretag	12	821	1 888
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		305	855
Lämnade bidrag		-305	-855
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	21	708	-8 811

3.7 Balansräkning universitetsdatanät

BELOPP I TKR	NOT	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	129	220
Summa immateriella anläggningstillgångar		129	220
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	164 203	193 666
Summa materiella anläggningstillgångar		164 203	193 666
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterbolag och intresseföretag	12	6 930	6 109
Summa finansiella anläggningstillgångar		6 930	6 109
Fordringar			
Kundfordringar		0	383
Fordringar hos andra myndigheter	13	1 522	3 606
Summa fordringar		1 522	3 989
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	13 108	13 390
Summa periodavgränsningsposter		13 108	13 390
Avräkning med statsverket	17	0	1 502
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		24 630	1 163
Summa kassa och bank		24 630	1 163
SUMMA TILLGÅNGAR		210 522	220 039
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	18	4 457	4 457
Resultatandelar i dotterbolag och intresseföretag	19	1 652	-236
Balanserad kapitalförändring	20	10 299	20 997
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	21	708	-8 811
Summa myndighetskapital		17 116	16 407
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	23	164 873	193 716
Skulder till andra myndigheter	24	2 249	2 089
Leverantörsskulder	25	24 837	6 762
Övriga skulder	26	14	17
Summa skulder m.m.		191 973	202 584
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	376	515
Övriga förutbetalda intäkter	29	1 057	533
Summa periodavgränsningsposter		1 433	1 048
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		210 522	220 039
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

3.8 Anslagsredovisning

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR

REDOVISNING MOT ANSLAG	INKLUSIVE SUNET						
Anslag		Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. reglerings- brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp 2008	Utgifter 2008-01-01- 2008-12-31	Utgående- överförings- belopp 2008-12-31
01:46:01:002	Utgiftsområde 01 Rikets styrelse Mångvetenskaplig demokratiforskning (ram)	163	5 000	-13	5 150	5 139	11
	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning						
16:26:01001	Humanistisk och samhällsveten- skaplig forskning (ram)	6 012	257 752		263 764	262 645	1 119
16:26:01002	Medicinvetenskaplig forsk. (ram)	7 718	804 142		811 860	799 105	12 755
16:26:01003	Natur- och teknikvetenskaplig forskning (ram)	557	969 188		969 745	953 505	16 241
16:26:01004	Utbildningsvetenskaplig forskning (ram)	617	145 235		145 852	144 852	1 000
16:26:01005	Övrig forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur (ram)	352	1 416 564		1 416 916	1 416 103	812
16:26:01	Forskning och forskningsinformation	15 256	3 592 881	0	3 608 137	3 576 210	31 927
16:26:02001	Vetenskapsrådet: Förvaltning (ram)	634	109 885		110 519	111 262	-743
16:26:07001	SUNET (ram)	-1 502	40 408		38 906	38 906	0
Totalt		14 552	3 748 174	-13	3 762 712	3 731 518	31 195

VILLKOR FÖR ANSLAG 26:1

	Villkor	Minst	Utgifter	BELOPP I TKR Saldo
16:26:01005	Övrig forskningsfinansiering m.m. "Tillhandahållande av neutron- strålning för forskning och till kärn- teknisk forskning, inklusive European Spallation Source (ESS)" Genusforskning	39 000	41 275 21 535	-2 275 * 465

* Inom ramen för villkor (39 000 tkr) att tillhandahålla neutronstrålning och kärnteknisk forskning ingår utbetalning av 20 000 tkr till ESS.

FINANSIELLA VILLKOR	ANSLAGSKREDIT BEVILJAT ENLIGT REGLERINGSBREVET	BELOPP I TKR
01:46:01002	Utgiftsområde 01 Rikets styrelse Mångvetenskaplig demokratiforskning (ram)	150
	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	
16:26:01001	Humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning (ram)	12 888
16:26:01002	Medicinvetenskaplig forskning (ram)	40 207
16:26:01003	Natur- och teknikvetenskaplig forskning (ram)	48 459
16:26:01004	Utbildningsvetenskaplig forskning (ram)	7 262
16:26:01005	Övrig forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur (ram)	70 828
16:26:01	Forskning och forskningsinformation	179 644
16:26:02001	Vetenskapsrådet: Förvaltning (ram)	3 297
16:26:07001	SUNET (ram)	2 020

Redovisning mot inkomsttitel: Vetenskapsrådet redovisar inte mot någon inkomsttitel.

3.9 Redovisning mot bemyndiganden

UPPGIFTERNA REDOVISAS EXKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR						Utestående åtagandenas fördelning per år				
Anslag		Tilldelad bemyndigande ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden per 2008-12-31	2009	2010	2011	2012	2013	
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse										
01:46:01:002	Mångvetenskaplig demokrati-forskning (ram)	15 000	14 850	10 000	5 000	5 000				
Summa av anslag 01:46		15 000	14 850	10 000	5 000	5 000				
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning										
16:26:01001	Humanistisk och samhälls- vetenskaplig forskning (ram)	482 200	455 506	482 516	246 149	155 956	80 411			
16:26:01002	Medicinvetenskaplig forsk. (ram)	1 546 000	1 547 034	1 655 982	786 521	541 662	290 905	36 894		
16:26:01003	Natur- och teknikvetenskaplig forskning (ram)	2 049 400	1 904 221	2 050 546	972 869	674 779	354 234	47 207	1 458	
16:26:01004	Utbildningsvetenskaplig forskning (ram)	282 400	262 497	316 807	143 638	101 491	61 516	10 162		
16:26:01005	Övrig forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur (ram)	2 590 000	1 818 419	2 404 750	1 281 143	589 782	360 936	159 024	13 866	
Summa av anslag 16:26		6 950 000	5 987 677	6 910 602	3 430 321	2 063 670	1 148 001	253 287	15 323	

VILLKOR ENLIGT REGLERINGSBREV

"Vetenskapsrådet får inom ramen för den totala bemyndiganderam som gäller för anslaget 26:1 omfördela bemyndiganderamar mellan anslagsposterna under anslaget."

BELOPP I TKR

KOMMENTARER UTESTÅENDE ÅTAGANDEN:							
Anslag	Utestående åtaganden per 2008-12-31	2008-12-31	Åtaganden som har ökat med utnyttjandet av anslagskrediten	Åtaganden som har minskats med anslags-sparandet vid årets slut	Utestående åtaganden per 2008-12-31		
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse							
01:46:01:002	Mångvetenskaplig demokratiforskning (ram)	10 011		11	10 000		
Summa av anslag 01:46		10 011		11	10 000		
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning							
16:26:01001	Humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning (ram)	483 636		1 119	482 516		
16:26:01002	Medicinvetenskaplig forskning (ram)	1 668 737		12 755	1 655 982		
16:26:01003	Natur- och teknikvetenskaplig forskning (ram)	2 066 787		16 241	2 050 546		
16:26:01004	Utbildningsvetenskaplig forskning (ram)	317 807		1 000	316 807		
16:26:01005	Övrig forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur (ram)	2 405 561		812	2 404 750		
Summa av anslag 16:26		6 942 528		31 927	6 910 602		

3.10 Tilläggsuppgifter

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

Redovisnings- och värderingsprinciper.

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605), Förordningen om myndigheters bokföring (2000:606) och god redovisningssed.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

I de fall faktura eller motsvarande inkommer efter fastställd brytdag eller där fordrings- eller skuldbeloppet ej är känt vid brytdagen, redovisas beloppen som periodiseringsposter.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Periodiseringsposter

Som periodavgränsningspost har bokförts belopp överstigande 10 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med anskaffningskostnad på minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på 3 år eller längre bokförs som anläggningstillgångar. För förbättringsutgifter på annans fastighet har Vetenskapsrådet fastställt det väsentliga beloppet till lägst 20 tkr och den ekonomiska livslängden uppgår till lägst 6 år. Utgifter avseende utveckling av programvaror som är av väsentligt värde för Vetenskapsrådets verksamhet under kommande år redovisas som immateriell tillgång. Vetenskapsrådet aktiverar även standardprogramvaror om den ekonomiska livslängden är 3 år eller mer. För immateriella anläggningstillgångar har Vetenskapsrådet fastställt det väsentliga beloppet till lägst 20 tkr. Fr o m 2006 har livslängden för SUNETs nya optiska transmissionsutrustning fastställts till 8 år. Livslängden för de nya routrarna är beräknad till 6 år. SUNETs tillgångar som servrar, patchkablav av standardtyp, mediakonverterare, etc. behåller tidigare avskrivningstid på 4 år.

Avskrivningen bokförs linjärt över den ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar, egenutvecklade dataprogram, webbplatser och intranät	5 år
Rättigheter, köpta IT-system och program	3 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6 år
SUNET Investeringar Gigasunet	4 år
SUNET Investeringar Fibernät, transmissionsutrustning	8 år
SUNET Investeringar Routerutrustning	6 år
IT Investeringar till den nya fastigheten (nät och switchar)	6 år
Kontorsinventarier	5 år
Kontorsinventarier till den nya fastigheten	6 år
IT investeringar (servrar, stationära datorer)	3 år

Bärbara datorer

Inköp av bärbara datorer kostnadsförs direkt.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaro i procent	2008-01-01-2008-12-31	2007-01-01-2007-12-31
Totalt	4,2%	3,3%
varav andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	60,1%	59,7%
Kvinnor	5,2%	4,4%
Män	2,0%	1,2%
Anställda -29 år	-	9,4%
Anställda 30-49 år	4,0%	1,9%
Anställda 50 år-	4,2%	4,6%

ERSÄTTNINGAR OCH UPPDRAG

"Enligt förordning (2006:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under 2008. Dessutom redovisas uppdrag som styrelse- och rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styresledamot i aktiebolag. Uppgifterna redovisas för ledamöterna i Vetenskapsrådets styrelse och de ledamöter i ämnesråden som utsetts av regeringen. Eftersom generaldirektören, som är en ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen, är ledamot i Vetenskapsrådets styrelse redovisas dennes uppgifter i anslutning till styrelsen.

Vetenskapsrådet har inte avtalat framtida åtaganden med någon av nedanstående personer. Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)."

VETENSKAPSRÅDETS STYRELSE		2008	2007
Björn von Sydow, <i>ordförande för Vetenskapsrådet</i>		81	81
		Riksdagsledamot	Riksdagsledamot
Pär Omling, <i>generaldirektör för Vetenskapsrådet</i>			
Skattepliktiga ersättningar		1 114	1 112
Övriga förmåner		70	72
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Agneta Norén		40	39
	Mittuniversitet, Investera i Sundsvall AB, Abanor AB, Försäkringsbranchens Arbetsgivarorganisation service AB		Mittuniversitet (fr.o.m. maj 2007), Investera i Sundsvall AB, Abanor AB, Verket för förvaltningsutvecklings råd (t.o.m. juni 2007)
Charlotte Petri Gornitzka		39	32
	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (insynsråd)		Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Jan-Eric Sundgren		16	39
	Volvo Technology Transfer AB, Volvo Technology AB, Meritea AB, Lindholmen Science Park AB		Volvo Technology Transfer AB, Volvo Technology AB, Meritea AB, Lindholmen Science Park AB
Lars Calmfors		36	35
	Globaliseringsrådet, Finanspolitiska rådet		Globaliseringsrådet, Finanspolitiska rådet
Lena Claesson-Welsh		33	36
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Elisabet Haggård		46	46
	Mittuniversitet, Stockholms universitet Holding AB		Mittuniversitet, Stockholms universitet Holding AB
Lisbeth Larsson		36	36
	Nationella sekretariatet för genusforskning, Kungliga biblioteket (insynsråd)		Nationella sekretariatet för genusforskning, Kungliga biblioteket, Svenska Institutet (t.o.m. 071231)
Karin Prellner		36	36
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Sune Svanberg		35	37
	GasPorOx AB		GasPorOx AB, Gas Optics AB
Hans Wolf-Watz		36	36
	Umeå universitet		Umeå universitet
Anders Ynnerman, <i>ordinarie</i>		34	36
	ACUMEM AB, Seiss AB		ACUMEM AB, Seiss AB
ÄMNESRÅDET FÖR HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP		2008	2007
Per Thullberg, <i>ordförande</i>		36	35
	Skolverket (generaldirektör)		Skolverket (generaldirektör)
Fredrik Bergström		0	-
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		-
Gunvor Engström		-	0
			Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Ulrika Knutsson		20	26
	Ulrika Knutson i Uppsala AB, Anders Franzén Byggnadsvård AB		Ulrika Knutson i Uppsala AB
Tomas Ries		22	20
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
ÄMNESRÅDET FÖR MEDICIN		2008	2007
Ann-Marie Begler, <i>ordförande</i>		36	37
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Måns Rosén		30	22
	Statens beredning för medicinsk utvärdering		Statens beredning för medicinsk utvärdering
Ulrica Sehlstedt		20	20
	Forskarskattenämnden		Forskarskattenämnden
Anders Tegnell		20	20
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
ÄMNESRÅDET FÖR NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP		2008	2007
Billy Fredriksson, <i>ordförande</i>		46	43
	Luftfartsstyrelsen (insynsråd)		Luftfartsstyrelsen, MX Composites AB
Ethel Forsberg		20	18
	Miljömålsrådet, Stockholms universitet, Toxikologiska rådet		Energimyndigheten (t.o.m. 071231), Miljömålsrådet, Stockholms universitet, Toxikologiska rådet
Mats Olofsson		20	19
	Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag		Inga styrelseuppdrag i myndighet eller aktiebolag
Ann-Christine Paul		20	18
	Imego AB, PP Polymer AB		Imego AB, PP Polymer AB

Professor Annika Rosengren, Göteborgs universitet, institutionen för intern medicin, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

DATABASER GRUNDEN I STUDIER OM FOLKHÄLSA

Uppgifter om närmare 25 000 göteborgares hälsa och sociala förhållanden finns samlade i specifika databaser sedan början av sextiotalet. Även det svenska patientregistret, som finns vid Socialstyrelsen, kan användas för forskningsändamål. Dessa, i många avseenden unika data, gör det möjligt att studera effekten av förändringar i sjukdomar och sjuklighet för att på sikt kunna förbättra folkhälsan. Projektet ska sammanställa, dokumentera och underhålla databaserna för att kunna använda dem i kombination med varandra, och för att öka tillgängligheten även för andra forskare.

3.11 Noter

UPPGIFTERNA REDOVISAS INKLUSIVE UNIVERSITETSDATANÄTET SUNET (SWEDISH UNIVERSITY NETWORK)

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 1 INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
Intäkter av uthyrning av lokaler	390	363
Intäkter av utbildning och konferenser	36	0
Intäkter av konsultuppdrag	2 870	2 472
Intäkter av övriga avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen	1 577	1 913
Intäkter av avgifter enligt 15§ Avgiftsförordningen	1	2
SUNET Intäkter av avgifter och andra ersättningar	109 128	114 098
Övriga intäkter	1 782	2 092
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	115 784	120 940
NOT 2 INTÄKTER AV BIDRAG	2008	2007
Kammarkollegiet Linnéjubileet	2 053	15 287
Kammarkollegiet Eurohorcs	1 087	2 413
Utrikesdepartement IPY	0	1 000
Kammarkollegiet oredlighet mm	5 000	0
Övriga inklusive periodiseringar	-1 857	4 891
Summa Intäkter av bidrag inomstatliga	6 283	23 591
Axel o Margaretha Ax:son Johnsson stiftelse Linnéjubileet	0	1 692
C H Hagströms stiftelse Linnéjubileet	0	1 456
GE Health Linnéjubileet	1 000	10
SSF Mikrofabrik Lab	1 272	457
Övriga inklusive periodiseringar	4 569	6 811
Summa Intäkter av bidrag utomstatliga	6 841	10 426
SUMMA INTÄKTER AV BIDRAG TOTALT	13 124	34 016
NOT 3 FINANSIELLA INTÄKTER	2008	2007
Ränta på räntekontot hos Riksgälden	-88	346
SUNET ränta på räntekontot hos Riksgälden	830	272
Övriga ränteintäkter	20	8
Summa finansiella intäkter	762	626
NOT 4 KOSTNADER FÖR PERSONAL	2008	2007
Förändring avsättning för pensioner	-470	81
Lönekostnader, exklusive avgifter	83 439	79 971
SUNET Lönekostnader, exklusive avgifter	635	575
Övriga personalkostnader	42 753	42 035
SUNET Övriga personalkostnader	268	821
Summa kostnader för personal	126 625	123 483
NOT 5 ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER	2008	2007
Kostnader Linné jubileumsåret 2007	3 102	25 057
Kostnader för Forskning.se	657	1 595
Konsultkostnader för lokalprojektet, projektstyrningsmetod och organisationsutveckling	0	1 419
IT drift, kostnader för 2007 avser 6 månader	10 492	4 902
Kostnader för DISC projekt	1 471	1 570
Övriga driftkostnader Vetenskapsrådet	43 591	43 661
Periodiseringskostnader 2007, bla. Kostnader pga. lokalflytt "Fa. Struktur" 403 tkr		
Reaförlust utrangeringar 2007 i samband med lokalflytt 670 tkr	-308	1 143
SUNET Övriga driftkostnader	104 953	118 182 *
SUNET Övriga driftkostnader, periodiseringar	1 140	9 575
Summa övriga driftkostnader	165 098	207 104

* SUNET högre kostnader för 2007 pga flytten KTHNOC (ett av de centra som finns inom KTH Skolan för Datavetenskap och Kommunikation, CSC) till NORDUnet, som numera sköter driften.

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 6 FINANSIELLA KOSTNADER		
Ränta på lån i Riksgälden	445	196
SUNET Ränta på lån i Riksgälden	7 784	5 218
Övriga finansiella kostnader	57	26
SUNET Övriga finansiella kostnader	1	35
SUNET Övriga finansiella kostnader (periodisering)	-63	356
Summa finansiella kostnader	8 224	5 831
NOT 7 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR		
Avskrivningar	3 681	3 497
SUNET Avskrivningar	33 814	30 827
Summa avskrivningar och nedskrivningar	37 495	34 324
NOT 8 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR, BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLING		
Ingående anskaffningsvärde	9 269	9 025
Årets anskaffningar	188	244
Årets utranteringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	9 457	9 269
Ingående ackumulerade avskrivningar	-7 285	-5 820
Årets avskrivningar	-1 195	-1 465
Årets utranteringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 480	-7 285
Bokfört restvärde totalt	976	1 984
SUNET har inte någon andel av posten immateriella tillgångar, Balanserade utgifter för forskning och utveckling. För egenutvecklade dataprogram har enligt 5 kap. 2 § FÅB (2000:605) aktiverats.	188	244
NOT 9 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR, RÄTTIGHETER OCH ANDRA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Ingående anskaffningsvärde	3 287	3 250
SUNET Ingående anskaffningsvärde	273	23
Årets anskaffningar	19	37
SUNET Årets anskaffningar	0	250
Utgående anskaffningsvärde	3 579	3 560
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 569	-1 908
SUNET Ingående ackumulerade avskrivningar	-53	-4
Årets avskrivningar	-417	-661
SUNET Årets avskrivningar	-91	-49
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 130	-2 622
SUNET bokfört restvärde	129	220
Bokfört restvärde totalt	449	938
NOT 10 FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET		
Ingående anskaffningsvärde	533	3 419
Årets anskaffningar	393	533
Årets utranteringar	0	-3 419
Utgående anskaffningsvärde	927	533
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	-2 805
Årets avskrivningar	-125	-237
Årets utranteringar	0	3 041
Utgående ackumulerade avskrivningar	-125	0
Bokfört restvärde totalt	802	533

SUNET har inte någon andel av posten förbättringsutgifter på annans fastighet.

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 11 MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER M.M.		
Ingående anskaffningsvärde	13 166	14 655
SUNET Ingående anskaffningsvärde	423 868	248 558
Årets anskaffningar	2 153	6 377
SUNET Årets anskaffningar	4 646	178 499
Årets utrangeringar	-1 925	-7 866
SUNET Årets utrangeringar	-197 849	-3 189
Utgående anskaffningsvärde	244 059	437 034
Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 451	-12 889
SUNET Ingående ackumulerade avskrivningar	-230 202	-202 613
Årets avskrivningar	-1 944	-1 135
SUNET Årets avskrivningar	-33 723	-30 778
Årets utrangeringar	1 916	7 573
SUNET Årets utrangeringar	197 462	3 189
Utgående ackumulerade avskrivningar	-72 942	-236 653
I summa utgående anskaffningsvärde ingår fr.om. 2008 kulturtillgångar med 43 tkr.		
SUNET bokfört restvärde	164 203	193 666
Bokfört restvärde totalt	171 117	200 381
AVYTTRING ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2008	2007
SUNET Reaförlust/reavinst maskiner och inventarier	335	-2 000
Reavinst maskiner och inventarier	-10	0
Reaförlust maskiner och inventarier	9	670
NOT 12 ANDELAR I DOTTERBOLAG OCH INTRESSEFÖRETAG	2008	2007
SUNETs 3 800 aktier i NORDUnet A/S, nominellt värde DKK 3 800 000	6 109	4 221
Vinstandel	821	1 888
Summa finansiella anläggningstillgångar	6 930	6 109
NOT 13 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2008	2007
Mervärdesskattfordran	5 028	5 709
SUNET Mervärdesskattfordran	1 318	3 427
Övriga fordringar hos andra myndigheter	4 037	719
SUNET Övriga fordringar hos andra myndigheter	205	179
Summa fordringar hos andra myndigheter	10 588	10 034
NOT 14 ÖVRIGA FORDRINGAR	2008	2007
Övriga fordringar	3 876	1 732
Kommentar: 2007 ingår belopp för rättning av betalvägar mellan RTA-SCR flöden med 1 196 tkr. 2008 ingår belopp för rättning av betalvägar mellan RTA-SCR flöden med 3 876 tkr		
Summa övriga fordringar	3 876	1 732
NOT 15 FÖRUTBETALDA KOSTNADER	2008	2007
Förutbetalda hyror	4 637	15 415 *
SUNET Förutbetalda hyror	9	13
Övriga förutbetalda kostnader	922	1 486
SUNET Övriga förutbetalda kostnader	13 099	13 377
Summa förutbetalda kostnader	18 667	30 291
Kommentar: * Avvecklingskostnader avseende de tidigare lokalerna på Regeringsgatan samt nya lokaler i Klarabergshuset.		
NOT 16 UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER	2008	2007
<i>Externa finansiärer</i>		
FAS Nordforsk	2 560	0
Diabetes Stamceller	0	6 310
STINT Postdoc	0	1 704
Övriga	3 024	2 437
Summa upplupna bidragsintäkter	5 584	10 451
I summan upplupna bidragsintäkter ingår medel till transfereringar	3 476	8 155
I summan upplupna bidragsintäkter ingår medel till drift	2 108	2 296

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 17 AVRÄKNING MED STATSVERKET		
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	7 656	18 725
Redovisat mot anslag	3 581 349	3 015 769
Medel hänförliga till transferingar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-3 498 879	-3 026 840
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	90 126	7 656
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-634	432
SUNET Ingående balans	1 502	0
Redovisat mot anslag	111 262	106 555
SUNET Redovisat mot anslag	38 906	41 653
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-109 885	-107 621
SUNET Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-40 408	-40 151
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	743	-634
SUNET fordringar avseende anslag	0	1 502
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde, totalt	743	868
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	23 701	15 016
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	363 349	142 437
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-3 924 935	-3 160 592
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	3 498 879	3 026 840
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	-39 007	23 701
Summa Avräkning med statsverket	51 862	32 224
NOT 18 STATSKAPITAL	2008	2007
Statens konstråd kulturtillgångar	43	0
SUNETs statskapital	4 457	4 457
Utgående balans	4 500	4 457
NOT 19 RESULTAT I DOTTERBOLAG OCH INTRESSEFÖRETAG	2008	2007
SUNET Ingående balans avseende aktiekapital i Nordunet	-236	194
SUNET Överföring från årets kapitalförändring Nordunet	1 888	-430
Utgående balans	1 652	-236
NOT 20 BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING*	2008	2007
Balanserad kapitalförändring	-6 376	-5 962
Varav periodiseringsdifferenser	-6 376	-5 962
SUNET Balanserad kapitalförändring	10 299	20 997
Varav SUNET Periodiseringsdifferenser	10 299	20 997
Summa balanserad kapitalförändring	3 923	15 035
* Den balanserade kapitalförändringen (inkl kapitalförändring enl resultaträkning) består normalt av periodiseringsdifferenser till följd av att principerna för anslagsavräkning och redovisning av kostnader skiljer sig åt. (Ekonomistyrningsverket, publ. 1999:14)		
NOT 21 KAPITALFÖRÄNDRING ENLIGT RESULTATRÄKNINGEN	2008	2007
Årets kapitalförändring består av periodiseringsdifferenser i anslagsfinansierad verksamhet		
Amorteringar	3 523	4 654
SUNET Amorteringar	33 692	30 592
Avskrivningar	-3 681	-3 498
SUNET Avskrivningar	-33 814	-30 827
Förändring av periodiseringar	-758	-1 488
Förändring framtida åtaganden för förtidsavgången personal	470	-81
SUNET Förändring av periodiseringar	10	-10 464
SUNET Resultat från andelar i intresseföretag	821	1 888
Summa kapitalförändring enligt resultaträkningen	708	-8 811
SUNET summa kapitalförändring enligt resultaträkningen	263	-9 224
NOT 22 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE	2008	2007
Avsättning för pensioner		
Ingående avsättning	898	816
Årets pensionskostnad	530	739
Årets pensionsutbetalningar	-804	-657
Utgående avsättning	624	898
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	624	898

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 23 LÅN I RIKSGÅLDEN FÖR ANSKAFFNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Ingående skuld	7 523	6 207
SUNET Ingående skuld	193 716	46 166
Lån upptagna under året	4 774	5 970
SUNET Lån upptagna under året	4 849	178 142 *
Årets amorteringar	-3 523	-4 654
SUNET Årets amorteringar	-33 692	-30 592
Summa lån i Riksgälden	173 647	201 239
Ekonomiska villkor		
Beviljad Låneram	220 000	260 000
Utnyttjad i Riksgälden	8 774	7 523
SUNET utnyttjad i Riksgälden	164 873	193 716
Utnyttjad i Riksgälden, totalt	173 647	201 239
Kommentar: * SUNETs nya investeringar 2007 i det nya nätet "OptoSunet".		
NOT 24 SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER	2008	2007
Skatteverket arbetsgivaravgifter	2 390	2 314
SUNET Skatteverket arbetsgivaravgifter	15	24
SPV Avtalsförsäkringar	44	60
SUNET SPV Avtalsförsäkringar	0	6
Övriga skulder till Statistiska Centralbyrån	0	1 375
Övriga skulder till andra myndigheter	1 427	2 911
SUNET Övriga skulder till andra myndigheter	2 234	2 059
SUNET summa skulder till andra myndigheter	2 249	2 089
Summa skulder till andra myndigheter	6 110	8 749
NOT 25 LEVERANTÖRSSKULDER	2008	2007
Övriga leverantörer	5 348	26 518 **
Övriga leverantörer, Linnéjubileet	0	2 370
SUNET Övriga leverantörer, Nordunet, Imtec	24 837 *	6 777
SUNET Övriga leverantörer, Teliasonera, m.m.	0	-15
SUNET summa leverantörsskulder	24 837	6 762
Summa leverantörsskulder	30 185	35 650
Kommentar: * Större poster: Nordunet för både 3:e och 4:e kvartal 2008 ** Större poster: Ny AV utrustning 1 057 tkr, Engångsbelopp Fabege gamla lokaler 9 054 tkr, Sirius IT 3 542 tkr, Kontorsinventarier 2 728 tkr.		
NOT 26 ÖVRIGA SKULDER	2008	2007
Personalens källskatt	2 432	2 481
SUNET Personalens källskatt	14	17
Övriga skulder	4 583	1 281
Kommentar: 2007 ingår belopp för rättning av betalvägar mellan RTA-SCR flöden med 1 196 tkr. 2008 ingår belopp för rättning av betalvägar mellan RTA-SCR flöden med 3 876 tkr.		
Summa övriga skulder	7 028	3 779
NOT 27 UPPLUPNA KOSTNADER	2008	2007
Upplupna löner, inklusive sociala kostnader	182	57
Semesterlöneskuld, inklusive sociala kostnader	7 312	6 914
SUNET Semesterlöneskuld, inklusive sociala kostnader	0	73
Övriga periodiseringsposter	1 098	804
SUNET Övriga periodiseringsposter	376	442
SUNET summa upplupna kostnader	376	515
Summa upplupna kostnader	8 968	8 290

BELOPP I TKR

	2008	2007
NOT 28 OFÖRBRUKADE BIDRAG		
Curth Nilsons Stiftelse nr 3	2 927	0
Olle Engkvist postdoc M	7 370	0
EGEE III	4 216	0
KAW-SNIC	19 400	0
EU Fusion	2 566	1 349
Grönbergsska fonden	2 314	0
JDRF/KAW Diabetes	0	8 129
Genterapi	0	2 874
CERN Experiment	2 226	2 037
NOS M, Center of excellence	10 129	11 920
KAW Mikrolab	0	4 600
SSF Mikrolab	0	2 573
ManneLundquist dödsbo	1 387	925
EGEE II	0	1 299
ESF EURYI 3	1 531	1 598
Övriga oförbrukade bidrag	5 296	1 601
Summa oförbrukade bidrag, utomstatliga	59 362	38 905
Medel från Kammarkollegiet (Must)	3 335	3 335
Vinnova Mikrolabb	5 062	5 181
Medel från Kammarkollegiet Linnéjubileet	0	2 334
Medel från Kammarkollegiet Internationell verksamhet	0	1 087
Medel från Kammarkollegiet Stamcellsforskning	0	1 000
Medel från Kammarkollegiet Oredlighet m.m.	5 000	0
Övriga oförbrukade bidrag	6 228	4 700
Summa oförbrukade bidrag, inomstatliga	19 625	17 637
Summa oförbrukade bidrag	78 987	56 542
I summan oförbrukade bidrag ingår medel till transfereringar	67 626	52 307
I summan oförbrukade bidrag ingår medel till drift	11 361	4 235
NOT 29 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER	2008	2007
SUNET övriga förutbetalda intäkter	1 057	533
Summa övriga förutbetalda intäkter	1 057	533

Docent Thomas Nilsson, Chalmers tekniska högskola, institutionen för fundamental fysik, har planeringsbidrag från Vetenskapsrådet

DETALJSTUDIER AV DEN STARKA KRAFTEN

FAIR (Facility for Antiproton and Ion Research) planeras bli en världsledande acceleratoranläggning för viss typ av forskning inom fysik, så kallad hadron- och kärnfysik. Anläggningen, som finns i Darmstadt i Tyskland, kommer att användas för att förstå materiens inre struktur genom att studera den starka kraftens effekter i hadroner och atomkärnor. Dessutom studeras hur grundämnena har kunnat skapas utifrån neutroner och protoner i astrofysikaliska processer. Projektet har deltagare från flera europeiska länder. Det svenska FAIR-konsortiet, med Thomas Nilsson som ordförande, samordnar det svenska deltagandet i FAIR.

BILAGOR

BILAGA 1: VETENSKAPSRÅDETS BESLUTANDE ORGAN

Styrelse

Bilden visar ledamöterna och personalrepresentanten i Vetenskapsrådets styrelse. Charlotte Petri Gornitzka saknas på bilden. Sedan bilden togs har Hans Wolf-Watz lämnat styrelsen.

LEDAMÖTER UTSEDDA AV REGERINGEN

- Björn von Sydow, *riksdagsledamot*, Sveriges Riksdag (ordförande för Vetenskapsrådet)
- Pär Omling, *generaldirektör*, Vetenskapsrådet
- Agneta Norén, *verkställande direktör*, Fora AB
- Charlotte Petri Gornitzka, *generalsekreterare*, International Save the Children

LEDAMÖTER UTSEDDA GENOM ELEKTORSVAL BLAND LANDETS FORSKARE

- Lars Calmfors, *professor*, Institutet för internationell ekonomi Stockholms universitet
- Elisabeth Haggård, *professor*, vice ordförande för Vetenskapsrådet, Institutionen för genetik, mikrobiologi och toxikologi, Stockholms universitet
- Lisbeth Larsson, *professor*, Litteraturvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet
- Karin Prellner, *professor*, Lunds universitet
- Sune Svanberg, *professor*, Fysiska institutionen, Lunds universitet
- Anders Ynnerman, *professor*, Institutionen för teknik och naturvetenskap, Campus Norrköping, Linköpings universitet

PERSONALFÖRETRÄDARE

- Viking Meissl, *ekonomihandläggare*, ST

När årsredovisningen lämnades fanns tre vakanta platser i styrelsen.

Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Bilden visar ledamöter, ersättare och huvudsekreterare i ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap. Gert Wingård, Tomas Ries, Li Bennich-Björkman, Mats Ekström och Göran Collste saknas på bilden.

LEDAMÖTER UTSEDDA AV REGERINGEN

- Per Thullberg, *generaldirektör*, Skolverket (ordförande)
- Fredrik Bergström, *affärsområdeschef*, WSP Sverige AB
- Birgitta Winberg, *präst*, Stockholms stift (ersättare)
- Ulrika Knutson, *kulturredaktör*
- Gert Wingård, *arkitekt* (ersättare)
- Tomas Ries, *direktör*, Utrikespolitiska institutet
- Ola Wikander, *översättare och doktorand*, Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet (ersättare)

LEDAMÖTER UTSEDDA GENOM ELEKTORSVAL BLAND LANDETS FORSKARE

- Fredrik Andersson, *professor*, Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet
- Christer Lundh, *professor*, Ekonomisk-historiska institutionen, Handelshögskolan, Göteborgs universitet (ersättare)
- Li Bennich-Björkman, *professor*, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet
- Mats Ekström, *professor*, Humanistiska institutionen, Örebro universitet (ersättare)
- Göran Collste, *professor*, Institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet
- Åsa Gunnarsson, *professor*, Juridiska institutionen, Umeå universitet (ersättare)
- Elisabet Engdahl, *professor*, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet
- Erik Carlson, *professor*, Filosofiska institutionen, Uppsala universitet (ersättare)
- Lars-Håkan Svensson, *professor*, Institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet
- Johan Widén, *professor*, Avdelningen för fri konst, Kungliga konsthögskolan, Stockholm (ersättare)
- Maria Ågren, *professor*, Historiska institutionen, Uppsala universitet
- Karin Aronson, *professor*, Institutionen för barn- och ungdomsvetenskap, Stockholms universitet (ersättare)
- Malin Åkerström, *professor*, Sociologiska institutionen, Lunds universitet
- Susanne Lundin, *professor*, Etnologiska institutionen, Lunds universitet (ersättare)

HUVUDSEKRETERARE

- Arne Jarrick, *professor*, Historiska institutionen, Stockholms universitet

Ämnesrådet för medicin

Bilden visar ledamöter, ersättare, huvudsekreterare och biträdande huvudsekreterare i ämnesrådet för medicin. Sven Bergström och Lil Träskman Bendz saknas på bilden.

LEDAMÖTER UTSEDDA AV REGERINGEN

- Ann-Marie Begler, *generaldirektör*, Statens skolinspektion (ordförande)
- Måns Rosén, *professor och direktör*, Statens beredning för medicinsk utvärdering
Margareta Olsson Birgersson, *medicinsk chef*, Sanofi-aventis (ersättare)
- Ulrica Sehlstedt, *managementkonsult.*, Arthur D Little AB
Staffan Cavefors, *sjukhuschef*, Carlanderska, Göteborg (ersättare)
- Anders Tegnell, *medicinalråd*, Socialstyrelsen
Yvonne Siösteen, *patenträttsråd*, Patentbesvärsträtten (ersättare)

LEDAMÖTER UTSEDDA GENOM ELEKTORSVAL BLAND LANDETS FORSKARE

- Sven Enerbäck, *professor*, Institutionen för biomedicin, Göteborgs universitet
Lena Carlsson, *professor*, Institutionen för medicin, Göteborgs universitet (ersättare)
- Charli Eriksson, *professor*, Hälsoakademin, Örebro universitet
Anders Blomqvist, *professor*, Institutionen för klinisk och experimentell medicin, Linköpings universitet (ersättare)
- Lena Kjellén, *professor*, Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi, Uppsala Biomedicinska Centrum, Uppsala universitet
(vice ordförande)
Birgitta Heyman, *professor*, Institutionen för genetik och patologi, Uppsala universitet (ersättare)
- Ulf Lerner, *professor*, Institutionen för odontologi, Umeå universitet
Sven Bergström, *professor*, Institutionen för Molekylärbiologi, Umeå universitet (ersättare)
- Stefan Lohmander, *professor*, Institutionen för kliniska vetenskaper, Universitetssjukhuset i Lund
Peter Lönnroth, *adj. professor*, Institutionen för medicin, Göteborgs universitet (ersättare)
- Lil Träskman Bendz, *professor*, Institutionen för kliniska vetenskaper, Universitetssjukhuset i Lund
Mats Ulfendahl, *professor*, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska institutet (ersättare)
- Juleen Zierath, *professor*, Institutionen för molekylär medicin och kirurgi, Karolinska institutet
Marie Wahren-Herlenius, *professor*, Institutionen för medicin, Karolinska institutet (ersättare)

HUVUDSEKRETERARE

- Håkan Billig, *professor*, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs Universitet
- Karin Forsberg-Nilsson, *docent*, Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi, Uppsala universitet (biträdande huvudsekreterare)

Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap

Bilden visar ledamöter, ersättare och huvudsekreterare i ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap. Svante Björck, Håkan Wennerström och Ethel Forsberg saknas på bilden.

LEDAMÖTER UTSEDDA AV REGERINGEN

- Billy Fredriksson, *professor* (ordförande)
- Ethel Forsberg, *generaldirektör*, Kemikalieinspektionen
- Per Bengtsson, *verkställande direktör*, Bionor Immuno AS (ersättare)
- Ann-Christin Paul, *direktör*, PP Polymer AB
- Mats Eriksson, *verksamhetschef*, Kliniskt forskningscentrum, Karolinska universitetssjukhuset (ersättare)
- Mats Olofsson, *FoU-chef*, Försvarmakten
- Brita Wickberg, *chef för kompetensutveckling*, Scania Sverige AB (ersättare)

LEDAMÖTER UTSEDDA GENOM ELEKTORSVAL BLAND LANDETS FORSKARE

- Svante Björck, *professor*, Geologiska institutionen, Lunds universitet
- Kerstin Johannesson, *professor*, Institutionen för marin ekologi, Göteborgs universitet (ersättare)
- Barbara Cannon, *professor*, Zoofysiologi, Wenner-Grens institut, Stockholms universitet
- Bärbel Hahn-Hägerdal, *professor*, Kemiska institutionen, Lunds universitet (ersättare)
- Håkan Wennerström, *professor*, Kemiska institutionen, Lunds universitet
- Yvonne Brandt Andersson, *professor*, Institutionen för materialkemi, Uppsala universitet (ersättare)
- Eva Olsson, *professor*, Institutionen för teknisk fysik, Chalmers tekniska högskola (vice ordförande)
- Bertil Svensson, *professor*, Sektionen för informationsvetenskap, data- och elektroteknik, Högskolan i Halmstad (ersättare)
- Barbro Åsman, *professor*, Fysikum, Stockholms universitet
- Sven Stafström, *professor*, Institutionen för fysik, kemi och biologi, Linköpings universitet (ersättare)
- Johan Håstad, *professor*, Skolan för datavetenskap och kommunikation, Kungliga tekniska högskolan
- Mats Viberg, *professor*, Institutionen för signaler och system, Chalmers tekniska högskola (ersättare)
- Vakant
- Elisabeth Sauer-Eriksson, *professor*, Umeå centrum för molekylär partogenes, Umeå universitet (ersättare)

HUVUDSEKRETERARE

- Arne Johansson, *professor*, Skolan för teknikvetenskap, Kungliga tekniska högskolan

Utbildningsvetenskapliga kommittén

Bilden visar ledamöterna och huvudsekreteraren i Utbildningsvetenskapliga kommittén (UVK).

LEDAMÖTER

- Sigbrit Franke, *professor* (ordförande)
- Staffan Larsson, *professor*, Institutionen för beteendevetenskap och lärande, Linköpings universitet
- Sangeeta Bagga-Gupta, *professor*, Pedagogiska institutionen, Örebro universitet
- Donald Broady, *professor*, Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet
- Boel Englund, *professor*, Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet
- Tomas Englund, *professor*, Pedagogiska institutionen, Örebro universitet
- Per-Olof Erixon, *professor*, Institutionen för estetiska ämnen, Umeå universitet
- Erik Mellander, *fil.dr.*, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Uppsala
- Per Risberg, *direktör*, Högskolan i Jönköping
- Marcia Sá Cavalcante Schuback, *docent*, Institutionen för kultur och kommunikation, Södertörns högskola
- Lena Tibell, *docent*, Institutionen för teknik och naturvetenskap, Linköpings universitet

HUVUDSEKRETERARE

- Ulf P Lundgren, *professor*, Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet (t.o.m. 080630)
- Elisabet Nihlfors, *fil.dr.*, Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet (fr.o.m. 080701)

Kommittén för forskningens infrastrukturer

Bilden visar ledamöterna och huvudsekreteraren i Vetenskapsrådets kommitté för forskningens infrastrukturer (KFI). Anna Ledin och Henrik Oscarsson saknas på bilden.

LEDAMÖTER

- Madelene Sandström, *generaldirektör*, Totalförsvarets forskningsinstitut (ordförande, tjänstledig under perioden 080101–080401)
- Susanne Holmgren, *professor*, Institutionen för zoologi, Göteborgs universitet (t.f. ordförande under perioden 080101–080401)
- Anders Brändström, *professor*, Demografiska databasen, Umeå universitet
- Erik Elmroth, *docent*, Institutionen för datavetenskap, Umeå universitet
- Hans-Åke Gustafsson, *professor*, CERN/Lunds universitet
- Lena Gustafsson, *professor*, tillförordnad generaldirektör, VINNOVA
- Dick Heinegård, *professor*, Institutionen för experimentell medicinsk vetenskap, Lunds universitet (fr.o.m. 080701)
- Erland Hjelmquist, *professor*, huvudsekreterare, FAS
- Ulf Karlsson, *professor*, Institutionen för mikroelektronik och informationsteknik (IMIT), KTH
- Anna Ledin, *professor*, huvudsekreterare, Formas (fr.o.m. 080701)
- Håkan Olsson, *professor*, Institutionen för skoglig resurshushållning, Sveriges lantbruksuniversitet (fr.o.m. 080701)
- Henrik Oscarsson, *docent*, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet (fr.o.m. 080701)
- Juni Palmgren, *professor*, Institutionen för Medicinsk epidemiologi och biostatistik, Karolinska Institutet och Institutionen för matematisk statistik, Stockholms universitet

HUVUDSEKRETERARE

- Lars Börjeson, *professor*, Institutionen för teknisk fysik, Chalmers tekniska högskola

BILAGA 2: TABELLER OCH DIAGRAM

Vetenskapsrådets årsredovisning har omarbetats väsentligt jämfört med tidigare år. Detaljerade uppgifter, t.ex. om bidragsbeslut och hur medel betalats ut under de senaste åren, finns i tabeller i bilaga 2. Vetenskapsrådets mål och återrappporteringskrav finns beskrivna i bilaga 3, tillsammans med en läs-hänvisning. Slutligen vill Vetenskapsrådet uppmärksamma läsaren på att allt underlag helt har omarbetats, bl.a. med en något annorlunda gruppering av data, med följden att tabeller och numeriska uppgifter i resultatredovisningen inte är direkt jämförbara med tidigare årsredovisningar från myndigheten.

Tabell I-a Vetenskapsrådets kostnader

Tabellen visar Vetenskapsrådets kostnader för perioden 2004–2008. Redovisningen är uppdelad i myndighetens verksamhetsgrenar (forskningens infrastrukturer är en egen verksamhetsgren fr.o.m. 2007).

Med begreppet "lämnade bidrag" avses utbetalade bidrag, d.v.s. den summa Vetenskapsrådet har tilldelat en sökande som fått en ansökan beviljad. Med "forskningsanslaget" avses anslag 26:1. Det bör noteras att universitetsdatanätet SUNET har en egen anslagspost.

Under "administrativa kostnader", "forskningsstöd" inkluderas kostnader för vissa forskaranställningar inom humaniora och samhällsvetenskap som förvaltas av Vetenskapsrådet.

Administrativa kostnader för forskningsanslaget redovisas närmare i tabell I-c.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
LÄMNAD BIDRAG					
Forskningsstöd	2 565 877	2 582 591	2 789 368	2 376 560	2 887 473
Forskningsanläggningar och utrustning	0	0	0	656 732	721 774
Universitetsdatanät SUNET	434	1 619	872	855	305
Strategi och analys	0	0	0	90	606
Forskningsinformation	4 640	7 142	5 464	9 871	6 074
Summa	2 570 951	2 591 352	2 795 704	3 044 108	3 616 232
ADMINISTRATIVA KOSTNADER					
Forskningsanslaget					
Forskningsstöd	54 519	51 911	56 532	43 616	42 792
Forskningsanläggningar och utrustning	0	0	0	9 626	10 346
Universitetsdatanät SUNET	164 334	151 506	147 308	165 867	148 672
Strategi och analys	2 155	2 718	4 690	6 567	6 006
Forskningsinformation	18 790	16 628	20 531	22 391	24 871
Summa	239 798	222 763	229 061	248 067	232 688
Förvaltningsanslaget					
Forskningsstöd	69 278	68 877	78 464	68 690	65 723
Forskningsanläggningar och utrustning	0	0	0	10 057	10 991
Universitetsdatanät SUNET	1 172	2 416	3 089	3 177	3 399
Strategi och analys	18 537	16 714	15 046	13 345	22 315
Forskningsinformation	17 987	15 887	17 301	17 076	14 630
Summa	106 974	103 894	113 900	112 345	117 058
Externa medel					
Forskningsstöd	5 356	3 877	4 107	5 595	5 046
Forskningsanläggningar och utrustning	0	0	0	1 555	2 838
Universitetsdatanät SUNET	0	702	0	0	0
Strategi och analys	11 330	1 163	0	0	37
Forskningsinformation	0	4 729	21 924	27 224	5 199
Summa	16 686	10 471	26 031	34 374	13 120
ADMINISTRATIVA KOSTNADER TOTALT	363 458	337 128	368 992	394 786	362 866
KOSTNADER TOTALT	2 934 409	2 928 480	3 164 696	3 438 894	3 979 098

Tabell I-b Vetenskapsrådets intäkter

Tabellen visar Vetenskapsrådets intäkter för perioden 2004–2008. Redovisningen är uppdelad i myndighetens verksamhetsgrenar (forskningens infrastrukturer är en egen verksamhetsgren fr.o.m. 2007).

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
Forskningsstöd					
Intäkter av avgifter	3 664	4 066	4 736	4 605	5 329
Intäkter av bidrag	6 656	-3 014	4 536	5 394	5 793
Finansiella intäkter	259	32	70	244	-68
Summa	10 579	1 085	9 342	10 243	11 054
Forskningsinformation					
Intäkter av avgifter	1 891	1 793	1 942	2 090	1 122
Intäkter av bidrag	333	11 903	21 640	26 827	4 521
Finansiella intäkter	35	69	269	109	0
Summa	2 259	13 765	23 851	29 027	5 643
Strategi och analys					
Intäkter av avgifter	4 074	1 546	1 893	146	164
Intäkter av bidrag	7 249	984	23	19	46
Finansiella intäkter	30	12	16	0	0
Summa	11 353	2 542	1 932	166	210
SUNET					
Intäkter av avgifter	119 214	116 092	102 783	114 098	109 128
Intäkter av bidrag	0	702	0	14	4
Finansiella intäkter	493	599	828	272	830
Summa	119 707	117 393	103 611	114 385	109 962
Forskningsanläggningar och utrustning*					
Intäkter av avgifter	0	0	0	0	40
Intäkter av bidrag	0	0	0	1 761	2 760
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	1 761	2 800
Totalt Vetenskapsrådet					
Intäkter av avgifter	128 843	123 497	111 354	120 940	115 784
Intäkter av bidrag	14 238	10 576	26 200	34 016	13 124
Finansiella intäkter	817	712	1 183	626	762
Summa	143 898	134 784	138 736	155 582	129 670

* Verksamhetsgrenen Forskningsanläggningar och utrustning ingick t.o.m. 2006 i verksamhetsgrenen Forskningsstöd.

Tabell I-c Administrativa kostnader på forskningsanslaget

Tabellen visar administrativa kostnader för verksamhetsgrenarna Forskningsstöd och Forskningsanläggningar och utrustning under perioden 2004–2008.

Under "humaniora och samhällsvetenskap" inkluderas sådana kostnader som belastat anslaget för mångvetenskaplig demokratiforskning (46:1) i posterna beredningsarbete, övriga resor samt övriga administrativa kostnader år 2004 och år 2007.

Under "övrig forskningsfinansiering" inkluderas kostnader för "dyrbar vetenskaplig utrustning i posterna beredningsarbete, övriga resor samt övriga administrativa kostnader år 2004.

Kostnader för vissa forskaranställningar inom humaniora och samhällsvetenskap som förvaltas av Vetenskapsrådet redovisas inte i denna tabell.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
Utvärderingar					
Humaniora och samhällsvetenskap	25	0	243	226	58
Medicin	185	4	0	151	23
Naturvetenskap och teknikvetenskap	1 001	712	789	125	403
Utbildningsvetenskap	0	130	684	964	129
Forskningsanläggningar och utrustning	0	199	500	499	542
Övrig forskningsfinansiering	694	166	354	14	352
Summa	1 905	1 211	2 570	1 979	1 506

	2004	2005	2006	2007	2008
Beredningsarbete					
Humaniora och samhällsvetenskap	2 089	3 064	2 871	3 404	3 054
Medicin	3 887	3 565	3 973	4 391	6 374
Naturvetenskap och teknikvetenskap	9 198	8 671	7 638	7 045	6 395
Utbildningsvetenskap	695	674	714	883	965
Forskningsanläggningar och utrustning	0	1 070	1 113	1 688	1 482
Övrig forskningsfinansiering	1 668	388	3 810	2 360	4 531
Summa	17 537	17 433	20 118	19 771	22 802
Konferenser och seminarier					
Humaniora och samhällsvetenskap	0	26	36	143	298
Medicin	230	69	14	832	424
Naturvetenskap och teknikvetenskap	0	28	0	9	0
Utbildningsvetenskap	300	344	208	197	49
Forskningsanläggningar och utrustning	0	7	293	6	109
Övrig forskningsfinansiering	5	219	86	380	832
Summa	535	693	638	1 567	1 711
Övriga resor					
Humaniora och samhällsvetenskap	516	493	423	400	75
Medicin	450	555	681	712	341
Naturvetenskap och teknikvetenskap	1 604	346	223	150	62
Utbildningsvetenskap	0	137	0	0	0
Forskningsanläggningar och utrustning	0	1 767	1 905	1 510	1 914
Övrig forskningsfinansiering	1 413	1 072	2 144	1 076	822
Summa	3 983	4 370	5 376	3 848	3 214
Vetenskapsrådets särskilda beslutsorgan (sammanträdesarvoden, resor, kringkostnader)*					
Humaniora och samhällsvetenskap	1 048	983	1 107	921	814
Medicin	1 094	908	925	933	897
Naturvetenskap och teknikvetenskap	1 046	1 084	1 002	1 192	976
Utbildningsvetenskap	513	436	713	537	406
Forskningsanläggningar och utrustning	0	731	1 017	849	963
Övrig forskningsfinansiering	0	0	0	0	0
Summa	3 701	4 142	4 764	4 432	4 056
Huvudsekreterare, biträdande huvudsekreterare, koordinatörer					
Humaniora och samhällsvetenskap	245	1 118	1 796	910	912
Medicin	633	1 881	1 971	1 935	1 818
Naturvetenskap och teknikvetenskap	500	1 034	1 042	1 038	1 034
Utbildningsvetenskap	488	1 493	1 518	1 383	1 464
Forskningsanläggningar och utrustning	0	1 073	1 146	1 225	1 246
Övrig forskningsfinansiering	4 112	0	0	319	2 420
Summa	5 978	6 599	7 473	6 810	8 894
Övriga administrativa kostnader					
Humaniora och samhällsvetenskap	1 513	1 728	546	652	495
Medicin	1 391	1 231	1 916	1 798	1 716
Naturvetenskap och teknikvetenskap	2 602	697	565	506	330
Utbildningsvetenskap	1 468	453	360	276	247
Forskningsanläggningar och utrustning	0	1 241	2 897	3 849	4 090
Övrig forskningsfinansiering	966	2 619	4 965	6 494	3 462
Summa	7 940	7 969	11 249	13 576	10 341
Summa administrativa kostnader					
Humaniora och samhällsvetenskap	5 436	7 412	7 022	6 656	5 706
Medicin	7 870	8 213	9 479	10 752	11 593
Naturvetenskap och teknikvetenskap	15 951	12 572	11 260	10 065	9 201
Utbildningsvetenskap	3 464	3 667	4 196	4 240	3 260
Forskningsanläggningar och utrustning	0	6 088	8 872	9 626	10 346
Övrig forskningsfinansiering	8 858	4 464	11 359	10 643	12 418
Summa	41 579	42 417	52 188	51 982	52 524

* Kostnaden för styrelsens sammanträdesarvoden, resor etc. ligger på förvaltningsanslaget

Tabell II Utbetalat stöd fördelat på grupp av stödformer

Tabellen visar de bidrag Vetenskapsrådet har betalat ut för under perioden 2004–2008 (alla anslag och alla verksamhetsgrenar). Tabellens redovisning bygger på den gruppering av stödformer som anges i bilaga 4.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
PROJEKTSTÖD					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	187 028	175 009	181 183	185 301	195 568
Medicin, ap 2	300 055	315 145	353 339	409 360	618 929
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	600 986	604 713	662 207	705 659	797 421
Utbildningsvetenskap, ap 4	108 752	103 498	106 717	105 800	105 424
Forskningens verktyg och infrastruktur, ap 5	0	0	0	0	0
Satsningar, ap 5	260 246	194 788	125 926	130 769	130 896
Energiforskning	47 007	0	0	0	0
Mångvetenskaplig demokratiforskning	5 000	5 000	4 850	4 400	5 000
Externa medel	21 883	44 909	22 213	15 245	6 460
Summa	1 530 956	1 443 062	1 456 435	1 556 534	1 859 698
STÖD TILL ANSTÄLLNINGAR OCH STIPENDIER					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	26 800	33 977	46 138	47 263	39 649
Medicin, ap 2	109 455	105 363	123 758	124 267	142 373
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	147 351	138 737	149 590	151 644	144 605
Utbildningsvetenskap, ap 4	3 590	6 670	10 520	13 034	12 598
Forskningens verktyg och infrastruktur, ap 5	0	0	0	0	0
Satsningar, ap 5	99 960	110 833	125 157	132 235	176 633
Energiforskning	5 136	0	0	0	0
Externa medel	15 378	13 398	5 637	4 096	9 845
Summa	407 669	408 978	460 800	472 539	525 703
STÖD TILL FORSKNINGSMILJÖER, FORSKNINGSSAMVERKAN OCH FORSKARSKOLOR					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	10 284	7 622	2 379	1 331	1 375
Medicin, ap 2	307	400	1 130	2 027	3 008
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	25 140	22 485	22 219	10 076	0
Utbildningsvetenskap, ap 4	9 592	11 472	5 060	9 617	21 568
Forskningens verktyg och infrastruktur, ap 5	0	0	0	0	12 500
Satsningar, ap 5	3 826	25 600	137 121	229 956	342 171
Energiforskning	2 160	0	0	0	0
Externa medel	930	3 368	4 271	4 392	13 207
Summa	52 239	70 947	172 179	257 400	393 829
STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTUR					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	7 034	8 228	7 168	8 141	8 102
Medicin, ap 2	3 102	2 980	0	40	80
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	333 614	0	0	0	0
Utbildningsvetenskap, ap 4	0	0	0	0	0
Forskningens verktyg och infrastruktur, ap 5	0	531 976	588 239	624 710	672 437
Satsningar, ap 5	24 531	3 142	4 254	1 943	0
Dyrbar utrustning	132 024	0	0	0	0
Universitetsdatanät SUNET	434	1 619	872	855	305
Externa medel	25 273	45 737	32 698	32 022	37 445
Summa	526 013	593 682	633 231	667 711	718 369
STÖD TILL INTERNATIONELL SAMVERKAN					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	16 639	1 655	1 404	102	10 133
Medicin, ap 2	9 110	2 005	640	2 817	24 426
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	7 678	11 172	8 879	9 337	9 461
Utbildningsvetenskap, ap 4	1 999	1 697	1 771	2 316	2 037
Forskningens verktyg och infrastruktur, ap 5	0	0	0	0	0
Satsningar, ap 5	4 115	15 749	17 332	20 481	17 212
Externa medel	17 387	39 565	43 743	48 495	50 924
Summa	56 927	71 844	73 769	83 547	114 194
ANNAT STÖD					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	3 949	2 463	3 701	2 995	3 895
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	0	0	0	0	118
Utbildningsvetenskap, ap 4	705	933	0	0	0
Mångvetenskaplig demokratiforskning**	0	0	150	200	38
Satsningar, ap 5	4 640	7 142	5 072	11 439	12 098
Externa medel	0	0	392	3 974	1 278
Summa	9 294	10 537	9 315	18 608	17 426
Återbetalda bidrag	-12 147	-7 699	-10 026	-12 231	-12 977
TOTALT LÄMNADE BIDRAG	2 570 951	2 591 352	2 795 704	3 044 108	3 616 232

Tabell III-a Stöd till övergripande forskningsområden

Tabellen anger de bidrag som betalats ut till forskning inom humaniora och samhällsvetenskap, inom medicin, inom naturvetenskap och teknikvetenskap, inom utbildningsvetenskap samt inom forskningens verktyg och infrastrukturer under perioden 2004–2008. Dessutom anges bidrag som betalats ut till övrig forskning. Tabellen anger den totala omfattningen av de bidrag som betalats ut, oberoende av anslagspost. Tabellen redovisar anslag 26:01 (anslagsposterna 1–5), dvs mångvetenskaplig demokratiforskning (anslag 46:01) och universitetsdatanät (anslag 26:07) är inte inräknade. Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
Humaniora och samhällsvetenskap	289 207	278 105	295 605	308 058	361 082
Medicin	501 413	496 789	567 867	653 437	913 325
Naturvetenskap och teknikvetenskap	1 341 503	972 674	1 061 588	1 120 061	1 231 049
Utbildningsvetenskap	128 744	128 233	131 236	140 305	154 120
Forskningens verktyg och infrastruktur	0	535 118	590 670	629 730	688 929
Övrig forskning	37 529	26 837	34 785	78 838	144 931
Summa	2 298 396	2 437 756	2 681 751	2 930 429	3 493 435

Tabell III-b Stöd till övergripande forskningsområden, inkl infrastruktur

Tabellen anger de bidrag som betalats ut under perioden 2004–2008 till forskning inom humaniora och samhällsvetenskap, inom medicin, inom naturvetenskap och teknikvetenskap samt inom utbildningsvetenskap, inberäknat medel till forskningens verktyg och infrastrukturer inom respektive område. Dessutom anges bidrag som betalats ut till övrig forskning. Tabellen anger den totala omfattningen av de bidrag som betalats ut, oberoende av anslagspost. Tabellen redovisar anslag 26:01 (anslagsposterna 1–5), dvs mångvetenskaplig demokratiforskning (anslag 46:01) och universitetsdatanät (anslag 26:07) är inte inräknade. Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2007	2008
Humaniora och samhällsvetenskap	329 439	396 465
Medicin	693 911	968 800
Naturvetenskap och teknikvetenskap	1 685 937	1 827 318
Utbildningsvetenskap	142 305	155 920
Övrig forskning	78 838	144 931
Summa	2 930 429	3 493 435

Tabell IV-a Stöd till ämnesområden

Tabellen visar de bidrag som betalats ut till olika ämnesområden under perioden 2004–2008 för forskning inom humaniora och samhällsvetenskap, inom medicin, inom naturvetenskap och teknikvetenskap samt inom utbildningsvetenskap. För varje område redovisas de medel som betalats ut från den anslagspost som hör till respektive ämnesråd och till utbildningsvetenskapliga kommittén. Dessutom anges externa medel, inklusive finansiär.

Uppdelningen i forskningsområde bygger på hur den sökande själv har kategoriserat forskningen i samband med ansökan till Vetenskapsrådet. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

STÖD REDOVISAT FÖR ANSLAGSPOST 1–4 (TKR)	2004	2005	2006	2007	2008
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP (anslagspost 1)					
Arbetsmarknadsforskning	790	0	0	0	0
Beteendevetenskap	23 364	17 781	18 111	16 568	17 716
Demokrati och offentlig förvaltning	0	0	0	6 705	11 981
Etik i vården	250	0	0	0	0
Forskning om offentlig sektor; forskning och politik	88	280	0	138	786
Hist-Fil område	55 556	54 667	54 414	58 112	53 796
Hum-Sam generellt	4 774	3 906	10 465	17 278	28 256
Konstnärligt område	19 351	19 669	19 164	18 489	18 531
Kriminalvetenskap	536	525	0	0	0
Litteraturen i världsperspektiv	1 700	0	0	0	0
Mångvetenskaplig demokratiforskning	0	0	0	0	2 045
Religionsvetenskap	9 495	6 986	6 328	6 871	8 277
Rättsvetenskap	4 113	5 197	5 026	5 839	2 985
Samhällsvetenskap	84 195	94 931	108 856	98 913	95 835
Språkvetenskap	27 890	19 184	18 026	16 145	18 528
Sveriges förhållande till nazismen	2 361	1 928	0	75	0
Teaterhistoria	3 900	3 900	1 584	0	0
Återbetalade bidrag	-3 581	-670	-1 165	-2 356	-3 050
HS överföring till ap 5 ¹	13 370	0	0	0	0
Summa anslagspost 1	248 152	228 284	240 809	242 777	255 686
Mångvetenskaplig demokratiforskning ²	5 000	5 000	5 000	4 600	5 139
Externa medel					
Kommunistiska regimer (Kammarkollegiet)	755	0	0	0	0
Språkvetenskap (Svenska institutet)	0	0	50	0	0
Sveriges förhållande till nazismen (Kammarkollegiet)	2 361	1 472	0	0	0
Summa externa medel	3 115	1 472	50	0	0
S:A FORSKNINGSTÖD INOM HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP	256 267	234 756	245 859	247 377	260 825

Tabell IV-a forts.

STÖD REDOVISAT FÖR ANSLAGSPOST 1-4 (TKR)	2004	2005	2006	2007	2008
MEDICIN (anslagspost 2)					
Andningsorganen	6 103	5 927	5 340	7 480	8 983
Anestesiologi och intensivvård	3 480	4 021	4 160	4 785	7 088
Beroendeframkallande medel	2 759	2 287	3 267	5 501	6 116
Biokemisk struktur och metabolism	18 123	17 968	19 168	19 288	19 591
Blodets koagulering/blodpropp	4 148	4 568	5 018	6 093	5 167
Cancer	8 123	10 747	23 685	32 876	53 332
Cell- och molekylärbiologi	54 065	56 769	58 731	62 260	91 467
Diabetes	18 288	20 840	22 360	25 610	38 793
Endokrina organ	16 010	14 810	16 381	17 467	22 140
Folkhälsovetenskap	6 536	9 613	10 696	14 845	28 938
Försöksdjursvetenskap	7	37	3 205	4 150	4 719
Genetik och genetiska sjukdomar	13 673	14 900	15 441	15 415	29 420
Hjärtat och kärlsystemet	27 972	28 646	30 186	29 821	48 052
Huden	1 033	1 325	925	1 748	3 426
Läkemedel	740	440	500	1 725	2 825
Matsmältning/njurar	13 705	13 535	12 615	15 146	20 303
Medicinsk forskning allmänt	23 039	2 325	114	4 004	4 985
Mikrobiologi och infektioner	65 140	71 364	86 722	93 868	133 996
Miljömedicin och toxikologi	1 994	3 271	3 343	3 093	2 370
Nervsystemet	57 934	65 318	70 137	79 395	122 785
Odontologi	5 009	3 197	2 625	3 450	10 053
Prenatal- och perinatalforskning	5 894	5 546	7 352	8 671	7 121
Psykiska sjukdomar	17 192	17 564	17 050	20 447	20 729
Radiologi och bildteknik	2 661	2 592	2 515	2 515	2 385
Reproduktionsorganen	8 417	8 433	10 283	7 927	8 326
Rörelseapparaten	12 854	16 810	17 249	19 581	38 391
Sinnesorganen	7 806	6 725	8 512	7 494	13 353
Utvecklingsbiologi	4 815	5 826	7 578	9 803	21 660
Vårdvetenskap	6 500	10 488	13 709	14 052	13 837
Återbetalade bidrag	-1 230	-4 635	-2 387	-5 973	-2 847
M överföring till ap 5 ¹	8 010	0	0	0	0
Summa anslagspost 2	420 800	421 258	476 480	532 536	787 503
Externa medel					
Andningsorganen (Stiftelsen Olle Engkvist byggmästare)	0	0	0	0	1 326
Cancer (Stiftelsen Olle Engkvist byggmästare)	0	468	0	0	1 105
Cell- och molekylärbiologi (Stift. Olle Engkvist, JDRF/SDARF)*	0	4 973	0	0	1 587
Diabetes	11 466	351	1 000	1 000	663
Endokrina organ (Stiftelsen Olle Engkvist byggmästare)	0	0	0	0	341
Försöksdjursvetenskap (Statens jordbruksverk)	0	0	785	785	785
Genterapi (Cancerfonden, KAW, SSF)	4 902	0	0	0	0
Hjärtat och kärlsystemet (Grönbergsska fonden, JDRF/SDARF)	0	0	3 550	4 000	0
Mikrobiologi och infektioner (JDRF/SDARF)	0	468	0	0	508
Nervsystemet (Stift. Olle Engkvist byggmästare, JDRF/SDARF)	0	1 989	2 500	2 500	670
Psykiska sjukdomar (Stiftelsen Olle Engkvist byggmästare)	0	0	0	0	326
Utvecklingsbiologi (Stift. Olle Engkvist, JDRF/SDARF)	0	351	1 500	1 500	1 033
S:a externa medel	16 368	8 600	9 335	9 785	8 344
S:A FORSKNINGSSTÖD INOM MEDICIN	437 168	429 857	485 815	542 321	795 847

* JDRF: Juvenile Diabetes Research Foundation, SDARF: Svenska Diabetesförbundets forskningsfond

STÖD REDOVISAT FÖR ANSLAGSPOST 1-4 (TKR)	2004	2005	2006	2007	2008
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP (ANSLAGSPOST 3)					
Atom och molekylfysik, rymd och plasmafysik	26 231	27 837	31 714	32 956	36 498
Biokemi och biofysik	36 672	38 051	36 373	37 416	40 185
Bioteknik	31 724	34 779	38 092	37 455	43 508
Cell- och molekylärbiologi	53 448	48 443	45 972	45 485	45 251
Datavetenskap	26 218	27 775	33 014	37 689	45 110
Ekologi och biodiversitet	64 499	58 872	70 696	72 858	72 902
Fysikalisk och teoretisk kemi	40 353	39 110	40 904	40 361	48 124
Geologi och geofysik	32 843	33 639	36 890	37 156	39 256
Halvledarfys, elektronik, elektroteknik och fotonik	34 163	30 045	31 116	35 546	43 320
Kemiteknik	23 656	21 040	27 971	30 985	36 484
Kondenserade materiens fysik	44 522	46 878	50 209	51 373	49 646
Matematik och teknisk matematik	48 218	48 584	52 178	57 614	58 779
Materialvetenskap	27 998	25 948	32 905	35 834	43 671
Medicinsk teknik	17 782	16 291	18 938	21 977	27 205
Naturvetenskap/Teknikvetenskap generellt	12 100	10 277	8 370	7 060	4 382
Nya områden och tvärvetenskap ³	0	5 410	5 047	4 998	5 029
Organisk, oorganisk och analytisk kemi	38 602	38 239	41 781	42 508	45 373
Organismbiologi	42 913	45 459	43 897	43 239	43 686
Processer i mark, luft och vatten	38 067	38 553	38 355	36 376	33 628
Signaler och system	26 743	28 538	33 889	38 796	44 146
Subatomär fysik och astrofysik	55 245	58 021	55 462	52 675	52 521
Teknisk fysik	25 857	29 223	33 896	37 523	48 837
Teknisk mekanik	28 595	29 929	35 226	38 838	44 065
Återbetalade bidrag	-3 145	-1 934	-3 550	-2 617	-7 302
NT överföring till ap 5 ¹	334 640	0	0	0	0
Summa anslagspost 3	1 107 943	779 007	839 346	874 099	944 304
Energiforskning ⁴	54 303	0	0	0	0
Externa medel					
Atom och molekylfysik, rymd och plasmafysik ⁵	18 165	0	0	0	0
Biokemi och biofysik (Tage Erlanders fond)	0	230	0	0	0
Ekologi och biodiversitet (Tage Erlanders fond)	0	0	0	184	0
Energiforskning ⁴	0	40 496	15 199	1 900	0
Medicinsk teknik (Curt Nilssons stiftelse)	0	0	0	2 556	0
Subatomär fysik och astrofysik	2 070	0	0	0	0
Summa externa medel	20 235	40 726	15 199	4 640	0
SUMMA FORSKNINGSTÖD INOM NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP	1 182 481	819 733	854 545	878 739	944 304
UTBILDNINGSVETENSKAP (ANSLAGSPOST 4)					
Didaktik	0	0	22 487	25 252	36 825
Effektstudier	0	0	2 555	6 013	8 500
Grupprocesser	0	0	22 755	17 311	13 968
Individens lärande	0	0	12 986	19 196	24 636
Professioner	0	0	18 496	12 915	7 116
Utbildningshistoria	0	0	14 446	12 267	14 153
Utbildningssystem	0	0	11 857	20 092	17 291
Utbildningsvetenskap generellt	124 638	124 270	5 452	3 532	2 037
Värdefrågor	0	0	13 034	14 189	17 101
Återbetalade bidrag	-55	-305	0	-244	-35
Summa anslagspost 4	124 583	123 965	124 068	130 522	141 592
Externa medel					
Utbildningsvetenskap generellt (Myndighet för Sveriges nätuniv.)	1 198	100	0	0	0
Summa externa medel	1 198	100	0	0	0
SUMMA FORSKNINGSTÖD INOM UTBILDNINGSVETENSKAP	125 781	124 065	124 068	130 522	141 592
SUMMA LÄMNAD E BIDRAG	2 001 696	1 608 411	1 710 286	1 798 960	2 142 568

¹ För vart och ett av de tre ämnesråden anges i tabellen omfattningen av de medel som överfördes från respektive ämnesråds anslagspost till anslagspost 5 i samband med att Vetenskapsrådets kommitté för forskningens infrastrukturer bildades år 2005.

² Notera att Mångvetenskaplig demokratiforskning ligger på ett eget anslag

³ T.o.m. år 2004 ingick "nya områden och tvärvetenskap" i området "medicinsk teknik"

⁴ Energiforskning låg på ett eget anslag år 2004. Fr.o.m. år 2005 disponeras anslaget av Energimyndigheten och från detta år redovisas de under externa medel.

⁵ Fr.o.m. 2005 redovisas Atom och molekylfysik, rymd och plasmafysik under rubriken Fusion inom Forskningens verktyg och infrastrukturer, se tabell IV-b

Tabell IV-b Stöd till insatser inom särskilda områden

Tabellen visar de bidrag som betalats ut för övergripande forskningssatsningar inom anslagspost 5 under perioden 2004–2008. Dessutom anges externa medel, inklusive finansär, som betalats ut till övergripande forskningssatsningar.

Uppdelningen i tabellen bygger på de satsningar som Vetenskapsrådet har beslutat om. Notera att dessa satsningar i flera fall samtidigt innebär utbetalning av bidrag till ett visst ämnesområde, vilket inte kan utläsas i denna tabell. Se tabell IV-c för redovisning av totalt utbetalt bidrag till ett visst ämnesområde.

Notera att forskningens verktyg och infrastrukturer, respektive Information om forskning, utgör en egen verksamhetsgren. Det bör även noteras att universitetsdatanätet SUNET har en egen anslagspost.

Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTURER anslagspost 5					
Dyrbar vetenskaplig utrustning	0	97 085	104 736	89 240	103 188
Fusion	0	3 478	3 427	3 400	3 080
Internationella anläggningar	0	251 623	265 238	294 207	337 237
Nationella anläggningar	0	179 307	189 025	220 991	227 128
Neutron- och kärnteknikforskning	0	0	19 400	12 250	6 000
Planering och drift	0	483	6 414	4 623	8 293
Summa anslagspost 5	0	531 976	588 239	624 710	684 926
Universitetsdatanät SUNET	0	1 619	872	855	305
Externa medel	0				
CERN Experiment	0	2 612	0	0	0
Databaser (FAS, RJ)	0	2 046	0	0	0
EGEE (EU)	0	3 258	1 309	2 359	2 540
Fusion (EU)	0	18 373	15 621	20 313	16 986
INCF, neuroinformatik (Kammarkollegiet)	0	1 500	1 000	1 000	1 000
Kärnteknikforskning (Kammarkollegiet)	0	0	0	4 000	0
Mikrofabrikationslab (KAW, SSF, VINNOVA)	0	17 948	14 768	4 350	16 920
Summa externa medel	0	45 737	32 698	32 022	37 445
SUMMA FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTURER	0	579 332	621 809	657 587	722 677
INTERNATIONELL SAMVERKAN OCH SAMARBETE anslagspost 5					
ESF	0	2 066	3 349	3 057	3 298
MIM-sekretariatet (malaria)	750	750	0	0	0
Nordforsk	0	0	557	2 642	2 499
Nordic centers of excellence	1 925	3 887	3 942	3 975	2 204
NOS	0	7 858	8 044	7 813	7 856
UNESCO	37	30	0	90	0
GBIF	824	874	985	191	0
Övrig	579	284	455	2 713	1 356
Summa anslagspost 5	4 114	15 749	17 332	20 481	17 213
Externa medel					
ESF EURYI	0	0	238	186	189
Nordic centers of excellence	0	10 337	10 800	11 100	11 478
NOS	458	474	1 436	803	0
Nordforsk (FAS)	0	0	0	0	2 560
NORIA-net (Nordforsk)	0	0	0	0	606
SIDA	16 929	28 754	31 270	36 405	36 091
Summa externa medel	17 387	39 565	43 743	48 495	50 924
SUMMA INTERNATIONELL SAMVERKAN OCH SAMARBETE	21 501	55 314	61 076	68 977	68 137
SÄRSKILDA SATSNINGAR anslagspost 5					
Berzelii Centra	0	0	15 000	10 000	20 000
Biologisk mångfald	19 445	26 001	19 505	17 741	11 002
Biovetenskap	61 453	57 120	31 682	31 228	20 182
Excellentia forskare	33 963	16 900	0	0	0
Forskarskolor	0	0	5 788	18 491	59 166
Forskningspolitik och forskning som politik	0	0	0	0	2 767
Genusforskning	9 520	9 505	8 667	17 029	21 055
Handikapforskning	0	0	0	3 000	3 000
Hållbar utveckling	0	0	10 003	19 608	49 239
Internationalisering	4 233	3 576	1 000	0	0
IT	48 642	34 356	15 579	14 590	7 072
Internationella polaråret	0	0	0	3 004	2 898
Klinisk forskning	7 770	7 770	5 115	0	0
Ledande forskare	3 248	3 241	3 297	3 265	3 265
Linnéstöd	0	0	68 133	136 265	200 835

	2004	2005	2006	2007	2008
SÄRSKILDA SATSNINGAR anslagspost 5 (forts.)					
Materialvetenskap	18 534	10 035	7 693	6 323	4 216
Medicinsk teknik	5 505	3 384	0	0	0
Medicinsk teknik för bättre hälsa	0	0	0	10 815	0
Mång- & Tvärvetenskap HS	2 114	2 135	0	0	0
Postdok i Sverige	0	0	13 872	41 160	41 707
Postdok utlandet	13 052	15 514	24 617	23 536	26 907
Starka forskningsmiljöer	0	22 000	44 000	44 000	44 000
Teknikvetenskap kvinnor	5 493	5 493	5 493	5 493	5 493
Tvär, risk & genus	9 151	15 821	22 116	12 545	6 468
Unga forskare	101 192	96 436	86 647	74 867	120 265
Övrig	400	1 243	4 254	7 485	7 202
Information om forskning	4 640	7 142	5 072	5 897	4 798
anslagspost 5 överföring till KFI	176 872	0	0	0	0
Summa anslagspost 5	525 227	337 673	397 531	506 343	661 538
Universitetsdatabas	434	0	0	0	0
Externa medel					
Databaser (FAS, RJ)	2 067	0	0	0	0
Forskarskolor (SSF, Kammarkollegiet)	5 052	2 496	2 486	0	0
Linnéåret (GE Health Care Bio Science, RJ, Kammarkollegiet)	0	0	250	2 019	300
Internationella polaråret (Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, Statens Jordbruksverk)	0	0	0	1 955	977
Medicinsk teknik för bättre hälsa (SSF, VINNOVA)	0	0	0	5 400	16 361
Mikrofabrikationslab	4 599	0	0	0	0
Postdok utlandet (STINT)	10 773	8 281	4 178	2 742	115
Postdok utlandet (Curt Nilssons stiftelse)	0	0	0	0	1 622
Unga forskare (FAS, Formas, ESF-EURYI)	0	0	0	1 166	2 968
Information om forskning Vgren info (VINNOVA)	0	0	142	0	0
Summa externa medel	22 490	10 778	7 056	13 282	22 343
SUMMA SÄRSKILDA SATSNINGAR	547 717	348 450	404 586	519 625	683 881
Återbetalda bidrag	-397	-155	-2 053	-1 040	-1 031
SUMMA LÄMNANDE BIDRAG	569 255	982 941	1 085 418	1 245 148	1 473 664

Tabell IV-c Stöd till ämnesområden; summerat oavsett anslagspost

Tabellen visar summan av de bidrag som betalats ut under perioden 2004–2008 för forskning inom ett visst område, oavsett anslagspost.

Uppdelningen i forskningsområde bygger på hur den sökande själv har kategoriserat forskningen i samband med ansökan till Vetenskapsrådet.

Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
SPECIFIKA OMRÅDEN					
Andningsorganen	8 339	9 267	6 279	7 876	9 158
Anestesiologi och intensivvård	4 446	4 812	4 385	5 010	7 088
Atom och molekylfysik, rymd och plasmafysik	31 175	32 933	35 916	39 922	43 039
Beroendeframkallande medel	3 227	2 755	3 822	5 852	6 441
Beteendevetenskap	28 212	24 234	26 525	24 904	27 856
Biokemi och biofysik	43 572	43 723	42 598	49 955	52 971
Biokemisk struktur och metabolism	22 471	22 318	19 768	19 488	19 591
Bioteknik	41 324	44 023	44 246	41 903	48 962
Blodets koagulering/blodpropp	4 728	6 116	6 566	7 061	6 135
Cancer	9 245	12 258	26 350	37 316	57 558
Cell- och molekylärbiologi	136 011	136 032	127 148	130 342	158 924
Datavetenskap	39 067	37 971	38 984	43 784	49 340
Demokrati och offentlig förvaltning	0	0	0	6 705	11 981
Diabetes	19 475	22 138	24 110	28 822	43 003
Didaktik	0	0	22 487	25 889	38 988
Effektstudier	0	0	2 555	6 013	8 500

Tabell IV-c forts.

	2004	2005	2006	2007	2008
SPECIFIKA OMRÅDEN					
Ekologi och biodiversitet	83 753	83 067	89 488	91 258	88 520
Endokrina organ	16 570	15 214	17 157	18 641	28 402
Folkhälsovetenskap	6 836	11 904	12 924	18 563	32 490
Forskning om offentlig sektor	88	280	0	138	0
Forskning och politik	0	0	0	0	3 553
Fysikalisk och teoretisk kemi	48 625	46 768	47 721	46 645	55 423
Försöksdjursvetenskap	7	37	3 205	4 150	4 715
Genetik och genetiska sjukdomar	17 659	20 647	21 667	22 341	36 829
Genus och jämställdhet*	9 520	5 325	3 450	11 310	18 270
Geologi och geofysik	37 249	38 430	46 295	46 307	48 638
Grupprocesser	0	0	22 755	17 523	15 468
Halvledarfys, elektronik, elektroteknik och fotonik	46 471	41 700	42 048	45 181	51 031
Historiskt-filosofiska område	66 442	66 963	64 219	65 487	71 172
Hjärtat och kärlsystemet	31 218	31 213	33 278	34 576	52 483
Huden	1 033	1 325	925	1 748	3 426
Individens lärande	0	0	14 426	20 536	26 897
Kemiteknik	27 976	22 802	29 954	32 838	38 987
Kondenserade materiens fysik	58 955	55 955	56 527	56 793	55 403
Konstnärligt område	19 351	19 669	19 164	18 489	18 531
Läkemedel	800	500	500	1 725	2 825
Matematik och teknisk matematik	52 407	55 745	63 658	66 690	68 262
Materialvetenskap	33 636	30 012	37 858	40 193	46 668
Matsmältning/njurar	14 673	14 449	13 065	15 196	20 303
Medicinsk teknik	0	22 012	22 005	36 125	29 087
Mikrobiologi och infektioner	78 865	82 356	96 466	104 348	142 758
Miljömedicin och toxikologi	1 994	3 508	3 503	3 253	2 370
Mångvetenskaplig demokratiforskning	0	417	5 000	4 450	3 954
Nervsystemet	66 684	74 511	81 471	91 826	133 059
Nya områden och tvärvetenskap (inkl. medicinsk teknik tom -04)	28 118	8 501	5 812	7 255	8 523
Odontologi	6 109	4 397	2 725	3 550	10 053
Organisk, oorganisk och analytisk kemi	44 992	42 287	44 030	44 974	46 847
Organismbiologi	61 147	62 300	60 399	61 392	59 368
Prenatal- och perinatalforskning	5 894	5 546	7 352	9 792	8 242
Processer i mark, luft och vatten	43 226	43 458	48 952	49 960	53 843
Professioner	0	0	20 116	12 915	7 116
Psykiska sjukdomar	21 628	21 719	21 444	22 417	21 299
Radiologi och bildteknik	4 384	3 415	2 845	3 991	5 159
Religionsvetenskap	9 557	6 986	7 098	8 278	10 071
Reproduktionsorganen	9 451	8 893	10 333	7 977	8 501
Rättsvetenskap	7 110	10 503	7 784	8 103	3 622
Rörelseapparaten	15 258	19 281	19 904	22 314	41 676
Signaler och system	42 334	40 352	43 808	48 036	51 989
Sinnesorganen	8 081	8 736	10 137	8 919	13 535
Språkvetenskap	33 963	25 033	22 168	20 754	26 990
Subatomär fysik och astrofysik	62 166	65 902	65 507	61 578	63 412
Sveriges förhållande till nazismen	2 361	1 928	0	75	0
Teaterhistoria	3 900	3 900	1 584	0	0
Teknisk fysik	35 473	39 236	42 055	44 089	53 698
Teknisk mekanik	33 412	33 411	38 522	40 036	46 897
Utbildningshistoria	0	0	15 054	12 875	14 188
Utbildningssystem	0	0	11 857	22 077	20 000
Utvecklingsbiologi	6 433	8 017	12 019	14 061	24 931
Vårdvetenskap	6 975	10 963	14 484	14 352	14 137
Värdefrågor	0	0	13 034	14 189	17 101
GENERELLA OMRÅDEN					
Humaniora och samhällsvetenskap allmänt	113 435	123 862	150 728	157 631	190 764
Medicin allmänt	36 801	2 920	22 234	48 246	54 229
Naturvetenskap och teknikvetenskap allmänt	17 986	21 014	61 757	87 647	121 604
Utbildningsvetenskap allmänt	128 799	128 538	6 452	8 532	5 897
Övrig forskning	0	0	10 600	29 690	100 857

Tabell V-a Stöd fördelat på lärosäten

Tabellen visar de bidrag som betalats ut till lärosäten och andra förvaltande organ under perioden 2004–2008. Redovisningen omfattar de tio lärosäten som haft mest bidrag från Vetenskapsrådet under den senaste femårsperioden. Övriga lärosäten redovisas samlat under rubriken "övriga svenska lärosäten". Tabellen redovisar även de bidrag som betalats ut till sådana förvaltande organ som inte är lärosäten, t.ex. forskningsinstitut. Slutligen redovisar tabellen de bidrag som betalats ut till enskilda personer, vilket i huvudsak är postdoktorala stipendier för forskningsvistelse i utlandet.

I denna tabell inkluderas de bidrag som utbetalats till Mångvetenskaplig demokratiforskning (eget anslag) till respektive lärosäte i den summa som anges för humaniora och samhällsvetenskap. De medel som betalats ut från Sunets anslagspost har på motsvarande sätt inkluderats i den summa som anges för forsknings verktyg och infrastrukturer.

Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
LUNDS UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	36 620	35 792	34 326	36 455	34 113
Medicin, ap 2	71 947	69 748	82 743	91 294	131 147
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	166 782	136 096	150 813	150 474	166 062
Utbildningsvetenskap, ap 4	5 617	6 083	3 304	3 001	2 300
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	62 059	90 898	113 414	110 776
Övrig forskning, ap 5	96 933	52 208	75 756	112 384	133 600
Externa medel	11 101	20 662	19 266	17 032	14 485
Summa	389 000	382 648	457 106	524 054	592 484
UPPSALA UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	45 991	46 640	43 858	47 247	40 043
Medicin, ap 2	39 518	48 397	57 185	65 012	107 135
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	162 644	134 089	139 157	136 750	151 150
Utbildningsvetenskap, ap 4	10 955	11 010	11 999	18 917	18 380
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	45 976	54 755	41 003	47 581
Övrig forskning, ap 5	68 947	47 700	45 127	60 960	84 324
Externa medel	9 846	24 772	16 436	14 180	22 066
Summa	337 902	358 583	368 517	384 069	470 678
KAROLINSKA INSTITUTET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	3 792	2 148	2 970	3 372	2 683
Medicin, ap 2	173 488	175 162	194 653	209 872	315 391
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	22 156	23 168	22 882	18 116	22 982
Utbildningsvetenskap, ap 4	2 200	2 200	0	0	14
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	13 558	17 694	16 816	22 196
Övrig forskning, ap 5	50 832	41 391	46 876	57 366	77 530
Externa medel	10 797	10 365	10 190	9 699	7 117
Summa	263 264	267 992	295 265	315 240	447 913
STOCKHOLMS UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	44 261	46 781	49 670	46 685	36 472
Medicin, ap 2	3 273	3 091	4 950	6 036	9 290
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	110 790	94 680	102 462	106 373	103 564
Utbildningsvetenskap, ap 4	9 365	9 894	10 612	11 564	30 132
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	28 176	28 894	21 511	28 590
Övrig forskning, ap 5	38 369	33 605	39 243	52 155	80 802
Externa medel	2 582	5 042	2 663	2 672	3 996
Summa	208 639	221 268	238 494	246 995	292 846
KUNGLIGA TEKNISKA HÖGSKOLAN					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	5 859	5 949	7 454	9 254	7 974
Medicin, ap 2	0	0	0	0	550
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	111 591	106 821	125 169	137 528	154 665
Utbildningsvetenskap, ap 4	3 895	6 080	4 980	2 685	0
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	17 887	23 000	31 256	23 824
Övrig forskning, ap 5	52 945	31 321	32 997	45 132	50 215
Externa medel	9 132	21 610	18 950	20 621	22 437
Summa	183 422	189 669	212 551	246 475	259 665
GÖTEBORGS UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	37 010	32 173	38 341	37 354	44 387
Medicin, ap 2	62 148	60 442	69 127	77 190	114 170
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	52 204	52 899	51 067	52 638	54 884
Utbildningsvetenskap, ap 4	18 042	18 445	22 780	21 145	21 876
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	7 693	10 275	13 421	20 754
Övrig forskning, ap 5	38 882	30 850	24 660	27 550	42 183
Externa medel	1 543	3 101	2 213	3 597	3 113
Summa	209 829	205 602	218 463	232 894	301 367

Tabell V-a forts.

	2004	2005	2006	2007	2008
CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	0	900	1 709	5	1 270
Medicin, ap 2	0	0	0	0	0
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	117 095	79 553	83 860	93 414	105 968
Utbildningsvetenskap, ap 4	0	770	1 783	1 330	880
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	37 356	45 592	53 526	50 256
Övrig forskning, ap 5	41 233	17 385	19 105	28 440	31 432
Externa medel	8 074	19 334	14 154	8 197	13 854
Summa	166 402	155 298	166 203	184 912	203 660
UMEÅ UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	11 365	10 980	10 959	11 903	12 821
Medicin, ap 2	27 125	28 649	31 090	36 652	45 201
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	43 792	37 967	36 324	40 054	49 276
Utbildningsvetenskap, ap 4	8 677	9 660	8 298	5 565	8 759
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	10 477	11 366	32 951	34 341
Övrig forskning, ap 5	31 843	24 086	31 228	39 727	48 039
Externa medel	2 467	6 401	2 295	4 916	5 330
Summa	125 269	128 220	131 559	171 768	203 767
LINKÖPINGS UNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	7 511	4 455	10 253	6 848	8 120
Medicin, ap 2	11 928	14 357	15 036	20 255	28 823
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	51 105	47 397	51 862	61 570	66 095
Utbildningsvetenskap, ap 4	22 945	22 336	19 734	14 421	14 373
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	20 581	15 280	19 499	25 240
Övrig forskning, ap 5	40 353	19 924	20 323	24 040	37 905
Externa medel	1 412	6 419	2 002	2 603	4 419
Summa	135 254	135 468	134 489	149 237	184 975
SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	415	429	100	539	589
Medicin, ap 2	2 437	2 301	3 552	1 878	2 648
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	22 914	17 073	22 992	21 273	16 177
Utbildningsvetenskap, ap 4	0	338	338	473	0
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	2 754	626	0	2 236
Övrig forskning, ap 5	8 592	3 594	5 246	4 762	5 156
Externa medel	1 700	3 272	1 603	1 801	2 787
Summa	36 058	29 760	34 457	30 726	29 592
ÖVRIGA SVENSKA LÄROSÄTEN					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	23 181	20 561	23 666	26 825	31 070
Medicin, ap 2	4 924	3 531	2 680	6 822	12 404
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	27 411	26 180	30 204	29 930	28 936
Utbildningsvetenskap, ap 4	42 857	37 150	39 940	47 884	40 628
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	2 515	3 323	3 057	2 290
Övrig forskning, ap 5	19 380	11 147	6 844	4 607	7 857
Externa medel	1 427	816	1 245	2 555	3 953
Summa	119 179	101 900	107 902	121 680	127 137
FÖRVALTANDE ORGAN, EJ LÄROSÄTEN					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	33 729	22 877	19 013	17 062	31 421
Medicin, ap 2	18 809	11 298	10 297	14 534	12 389
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	273 761	19 271	22 565	25 912	24 656
Utbildningsvetenskap, ap 4	30	0	300	3 537	4 250
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	284 513	285 804	279 111	316 245
Övrig forskning, ap 5	27 559	28 430	42 518	45 387	52 482
Externa medel	9 906	16 902	13 128	17 609	16 320
Summa	363 794	383 291	393 625	403 152	457 762
ENSKILDA					
Humaniora och samhällsvetenskap, ap 1	3 419	3 600	3 490	3 827	4 721
Medicin, ap 2	5 202	4 283	5 168	2 994	8 356
Naturvetenskap och teknikvetenskap, ap 3	0	-19	-13	68	-110
Utbildningsvetenskap, ap 4	0	0	0	0	0
Forskningens vertyg och infrastruktur, ap 5	0	50	36	0	0
Övrig forskning, ap 5	13 510	15 458	24 455	23 275	28 498
Externa medel	10 808	8 281	3 939	2 742	2 922
Summa	32 939	31 653	37 075	32 906	44 387
TOTALT LÄMNADE BIDRAG	2 570 951	2 591 352	2 795 704	3 044 108	3 616 232

Tabell V-b Antal ansökningar från lärosäten

Tabellen visar totalt antal ansökningar samt antal beviljade ansökningar för projektbidrag under perioden 2006–2008. Redovisningen omfattar de tio lärosäten som haft mest bidrag från Vetenskapsrådet under den senaste femårsperioden. Övriga lärosäten redovisas samlat under rubriken "övriga svenska lärosäten". Tabellen redovisar även de bidrag som betalats ut till sådana förvaltande organ som inte är lärosäten, t.ex. forskningsinstitut.

Notera att för en ansökan om projektbidrag som beviljas ett visst år påbörjas utbetalning av bidrag först påföljande år. Omfattningen av antalet beviljade ansökningar återspeglas därmed i omfattningen av beviljade bidrag påföljande år (mellan ett år upp till sex år).

Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man.

		2006			2007			2008		
		Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Lunds universitet	Antal ansökningar	142	373	515	144	352	495	127	318	445
	Varav beviljade	34	118	152	35	144	179	32	116	148
Uppsala universitet	Antal ansökningar	170	354	524	153	332	485	159	294	453
	Varav beviljade	28	110	138	30	103	133	30	94	124
Karolinska Institutet	Antal ansökningar	138	253	391	150	239	389	147	247	394
	Varav beviljade	41	102	143	48	86	134	43	92	135
Stockholms universitet	Antal ansökningar	130	216	346	125	238	363	132	220	352
	Varav beviljade	26	62	88	20	68	88	20	52	72
Kungliga tekniska högskolan	Antal ansökningar	55	231	286	37	201	238	49	196	245
	Varav beviljade	10	55	65	10	60	70	10	59	69
Göteborgs universitet	Antal ansökningar	143	284	427	181	225	406	181	206	387
	Varav beviljade	23	84	107	30	64	94	31	51	82
Chalmers tekniska högskola	Antal ansökningar	33	137	170	15	145	160	18	119	137
	Varav beviljade	12	33	45	3	55	58	9	27	36
Umeå universitet	Antal ansökningar	71	176	247	72	172	244	74	156	230
	Varav beviljade	13	52	65	14	48	62	14	47	61
Linköpings universitet	Antal ansökningar	91	199	290	98	201	299	86	176	262
	Varav beviljade	13	30	43	19	41	60	16	45	61
Sveriges Lantbruksuniversitet	Antal ansökningar	22	53	75	24	47	71	21	45	66
	Varav beviljade	0	10	10	2	5	7	4	13	17
Övriga lärosäten	Antal ansökningar	158	350	508	183	369	552	167	306	473
	Varav beviljade	13	34	47	22	33	55	18	27	45
Förvaltande organ, ej lärosäten	Antal ansökningar	23	58	81	30	67	97	26	69	95
	Varav beviljade	4	10	14	5	15	20	3	15	18

Tabell V-c Antal forskare vid lärosätena år 2007

Tabellen visar antal forskare vid tio lärosäten år 2007. Uppgifterna är hämtade från Högskoleverkets statistik.

	2007		
	Kvinnor	Män	Totalt
Lunds universitet	502	1 218	1 720
Uppsala universitet	536	1 016	1 552
Karolinska Institutet	502	670	1 172
Stockholms universitet	470	787	1 257
Kungliga tekniska högskola	144	708	852
Göteborgs universitet	631	908	1 539
Chalmers tekniska högskola	93	505	598
Umeå universitet	306	590	896
Linköpings universitet	296	617	913
Sveriges Lantbruksuniversitet	285	539	824

Tabell VI-a Ansökningar om projektbidrag

Tabellen visar uppgifter för projektbidrag under perioden 2006-2008. För definition av de begrepp som används i tabellen, se bilaga 5.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

Utbetalningen av beviljade bidrag påbörjas först året efter beslutsåret. Bidrag beviljas vanligen för treårsperioder.

Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	426	615	1 041	429	631	1 060	426	568	994
Beviljade ansökningar	40	78	118	47	71	118	48	68	116
– Varav beviljade från nya bidragsmottagare (antal)	37	76	113	45	67	112	46	59	105
– Andel beviljade ansökningar av det totala antalet	9%	13%	11%	11%	11%	11%	11%	12%	12%
Genomsnittlig bidragsstorlek (tkr)	613	644	622	723	611	655	679	697	689
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar	334	666	1 000	361	575	936	363	559	922
Beviljade ansökningar	90	260	350	105	206	311	94	194	288
– Varav beviljade från nya bidragsmottagare (antal)	40	79	119	39	62	101	38	56	94
– Andel beviljade ansökningar av det totala antalet	27%	39%	35%	29%	36%	33%	26%	35%	31%
Genomsnittlig bidragsstorlek (tkr)	401	481	460	543	605	584	613	754	708
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	304	1 260	1 564	256	1 224	1 480	254	1 099	1 353
Beviljade ansökningar	73	343	416	71	424	495	73	352	425
– Varav beviljade från nya bidragsmottagare (antal)	41	156	197	32	169	201	32	138	170
– Andel beviljade ansökningar av det totala antalet	24%	27%	27%	28%	35%	33%	29%	32%	31%
Genomsnittlig bidragsstorlek (tkr)	570	618	610	642	703	694	657	664	663
UTBILDNINGSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	99	120	219	126	126	252	138	123	261
Beviljade ansökningar	12	17	29	13	16	29	11	20	31
– Varav beviljade från nya bidragsmottagare (antal)	10	16	26	10	15	25	9	16	25
– Andel beviljade ansökningar av det totala antalet	12%	14%	13%	10%	13%	12%	8%	16%	12%
Genomsnittlig bidragsstorlek (tkr)	1 276	1 021	1 126	1 158	1 176	1 168	1 389	1 251	1 300

Tabell VI-b Åldersuppdelad statistik för projektbidrag

Tabellen visar uppgifter för projektbidrag under perioden 2006–2008. För definition av de begrepp som används i tabellen, se bilaga 5.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

Utbetalningen av beviljade bidrag påbörjas först året efter beslutsåret. Bidrag beviljas vanligen för treårsperioder.

Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man. Dessutom redovisas dessa uppgifter indelade i fem ålderskategorier.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar (antal)	426	615	1041	429	631	1060	426	568	994
– Varav sökande < 30 år	10	8	18	0	4	4	2	8	10
– Varav sökande 31–40 år	152	205	357	147	184	331	135	153	288
– Varav sökande 41–50 år	136	185	321	139	205	344	166	195	361
– Varav sökande 51–60 år	99	161	260	105	178	283	86	152	238
– Varav sökande > 60 år	29	56	85	38	60	98	37	60	97
Beviljade ansökningar (antal)	41	77	118	45	69	113	48	68	116
– Varav sökande < 30 år	5	2	7	0	0	0	0	1	1
– Varav sökande 31–40 år	12	33	45	17	16	37	16	19	35
– Varav sökande 41–50 år	14	14	28	15	29	44	23	22	45
– Varav sökande 51–60 år	10	19	29	10	18	28	6	20	26
– Varav sökande > 60 år	0	9	9	3	6	9	3	6	9
Genomsnittlig bidragsstorlek (medelvärde, tkr)	613	644	622	728	611	657	679	697	689
– Varav sökande < 30 år	425	442	434	0	0	0	0	320	320
– Varav sökande 31–40 år	603	560	582	681	545	613	530	693	619
– Varav sökande 41–50 år	621	601	611	695	626	650	704	734	719
– Varav sökande 51–60 år	707	656	682	719	630	668	827	713	739
– Varav sökande > 60 år	0	741	741	1093	644	767	976	579	712
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar (antal)	334	666	1000	361	575	936	363	559	922
– Varav sökande < 30 år	2	3	5	2	0	2	0	1	1
– Varav sökande 31–40 år	74	120	194	99	109	208	93	96	189
– Varav sökande 41–50 år	136	249	385	138	209	347	130	193	323
– Varav sökande 51–60 år	96	220	316	95	192	287	107	194	301
– Varav sökande > 60 år	26	74	100	27	65	92	33	75	108
Beviljade ansökningar (antal)	90	260	350	106	206	312	94	194	288
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	23	31	54	21	26	47	18	26	44
– Varav sökande 41–50 år	28	100	128	49	82	131	40	66	106
– Varav sökande 51–60 år	32	94	126	31	72	103	31	69	100
– Varav sökande > 60 år	7	35	42	5	26	31	5	33	38
Genomsnittlig bidragsstorlek (medelvärde, tkr)	401	481	460	543	605	584	613	754	708
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	385	435	414	422	445	435	512	648	592
– Varav sökande 41–50 år	396	463	448	526	600	572	630	775	720
– Varav sökande 51–60 år	435	518	497	630	638	636	637	768	728
– Varav sökande > 60 år	314	470	444	679	691	689	686	764	754
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar (antal)	304	1 260	1 564	256	1 224	1 480	254	1 099	1 353
– Varav sökande < 30 år	3	11	14	2	6	8	3	8	11
– Varav sökande 31–40 år	117	355	472	97	338	435	83	287	370
– Varav sökande 41–50 år	127	484	611	101	479	580	106	431	537
– Varav sökande 51–60 år	45	330	375	46	295	341	49	275	324
– Varav sökande > 60 år	12	80	92	10	106	116	13	98	111
Beviljade ansökningar (antal)	73	343	416	71	424	495	73	352	425
– Varav sökande < 30 år	0	2	2	1	0	1	1	1	2
– Varav sökande 31–40 år	26	67	93	22	96	118	19	73	92
– Varav sökande 41–50 år	34	145	179	30	167	197	33	139	172
– Varav sökande 51–60 år	13	106	119	13	118	131	14	109	123
– Varav sökande > 60 år	0	23	23	5	43	48	6	30	36
Genomsnittlig bidragsstorlek (medelvärde, tkr)	570	620	611	642	703	694	657	664	663
– Varav sökande < 30 år	0	729	729	500	0	500	700	650	675
– Varav sökande 31–40 år	495	572	550	628	629	629	569	661	641
– Varav sökande 41–50 år	578	625	616	608	734	714	672	637	649
– Varav sökande 51–60 år	697	648	654	673	694	691	719	698	700
– Varav sökande > 60 år	0	591	591	870	762	773	645	649	649

Tabell VI-b forts.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
UTBILDNINGSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar (antal)	99	120	219	126	126	252	138	123	261
– Varav sökande < 30 år	0	2	2	0	0	0	0	1	1
– Varav sökande 31–40 år	10	20	30	13	19	32	25	19	44
– Varav sökande 41–50 år	28	34	62	33	37	70	36	37	73
– Varav sökande 51–60 år	51	41	92	58	43	101	56	46	102
– Varav sökande > 60 år	10	23	33	22	27	49	21	20	41
Beviljade ansökningar (antal)	12	17	29	13	16	29	11	20	31
– Varav sökande < 30 år	0	1	1	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	0	5	5	1	4	5	2	1	3
– Varav sökande 41–50 år	4	2	6	5	6	11	4	4	8
– Varav sökande 51–60 år	7	7	14	4	3	7	5	8	13
– Varav sökande > 60 år	1	2	3	3	3	6	0	7	7
Genomsnittlig bidragsstorlek (medelvärde, tkr)	1 276	1 021	1 126	1 158	1 176	1 168	1 389	1 251	1 300
– Varav sökande < 30 år	0	1 010	1 010	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	0	1 020	1 020	1 300	1 306	1 305	880	540	767
– Varav sökande 41–50 år	1 430	755	1 205	985	1 155	980	1 325	1 405	1 365
– Varav sökande 51–60 år	1 234	994	1 114	1 243	1 193	1 221	1 644	1 225	1 386
– Varav sökande > 60 år	950	1 385	1 240	1 287	1 028	1 157	0	1 229	1 229

Tabell VII-a Utbetalat stöd till forskare i början av sin karriär

Tabellen visar de bidrag som betalats ut för anställningar och stipendier till forskare i början av karriären under perioden 2004–2008. För uppgift om vilka stödformer som inkluderats för "forskare i början av sin karriär", se bilaga 4.

Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP	34 226	35 897	47 301	40 802	66 092
varav anslagspost 1	13 890	13 980	23 236	20 217	19 868
varav anslagspost 5	20 336	20 336	20 184	17 843	45 869
varav externa medel	0	1 581	3 880	2 742	355
MEDICIN	92 107	92 663	108 103	115 553	138 417
varav anslagspost 2	67 716	66 445	82 691	80 822	96 116
varav anslagspost 5	20 149	23 269	25 028	34 346	33 788
varav externa medel	4 242	2 949	385	385	8 514
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP	137 519	130 728	142 711	145 060	156 742
varav anslagspost 3	80 373	71 066	76 388	79 926	77 036
varav anslagspost 5	43 980	53 189	65 001	64 350	78 977
varav energiforskning	2 457	0	0	0	0
varav externa medel	10 710	6 474	1 322	784	730
UTBILDNINGSVETENSKAP	5 333	6 670	11 128	17 205	20 207
varav anslagspost 4	3 590	6 670	10 520	13 034	12 598
varav anslagspost 5	1 316	0	608	4 171	7 363
varav externa medel	427	0	0	0	246
TOTALT	269 185	265 958	309 243	318 620	381 459

Tabell VII-b Antal forskare i början av sin karriär

Tabellen visar det antal personer som i slutet av respektive år hade stöd från Vetenskapsrådet för anställningar och stipendier till forskare i början av karriären under perioden 2006–2008. För uppgift om vilka stödformer som inkluderats för "forskare i början av sin karriär", se bilaga 4. Dock har ICPSR-stipendium inte inkluderats i tabellen nedan.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Humaniora och samhällsvetenskap	19	26	45	33	37	70	49	56	105
Medicin	104	92	196	97	77	174	112	90	202
Naturvetenskap och teknikvetenskap	62	192	254	61	175	236	66	182	248
Utbildningsvetenskap	9	6	15	16	8	24	15	11	26
SUMMA	194	316	510	207	297	504	242	339	581

Tabell VII-c Postdoktorstipendium för forskningsvistelse i utlandet (ansökningar)

Tabellen visar uppgifter för postdoktorstipendium för forskningsvistelse i utlandet under perioden 2006–2008. Detta är en av flera stödformer för forskare i början av karriären, se bilaga 4. Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man. Dessutom redovisas dessa uppgifter indelade i fem ålderskategorier.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

Stipendiets storlek redovisas inte i tabellen. Det varierar beroende på vilket land vistelsen avser och huruvida stipendiaten har familj som följer med.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	19	29	48	30	35	65	30	30	60
– Varav sökande < 30 år	3	2	5	2	1	3	1	5	6
– Varav sökande 31–40 år	10	19	29	17	23	40	20	15	35
– Varav sökande 41–50 år	6	7	13	9	9	18	8	7	15
– Varav sökande 51–60 år	0	1	1	2	2	4	1	2	3
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Beviljade ansökningar (antal)	7	9	16	4	3	7	6	12	18
– Varav sökande < 30 år	1	0	1	0	0	0	0	3	3
– Varav sökande 31–40 år	5	6	11	2	2	4	5	5	10
– Varav sökande 41–50 år	1	3	4	2	1	3	1	4	5
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	37%	31%	33%	13%	9%	11%	20%	40%	30%
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar	31	19	50	52	43	95	30	32	62
– Varav sökande < 30 år	9	5	14	9	13	22	7	12	19
– Varav sökande 31–40 år	19	14	33	37	28	65	20	18	38
– Varav sökande 41–50 år	0	0	3	3	2	5	1	2	3
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	3	0	3	2	0	2
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	12	7	19	16	10	26	21	22	43
– Varav sökande < 30 år	4	2	6	3	3	6	5	8	13
– Varav sökande 31–40 år	7	5	12	13	7	20	15	14	29
– Varav sökande 41–50 år	1	0	1	0	0	0	1	0	1
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	39%	37%	38%	31%	23%	27%	70%	69%	69%
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	33	87	120	46	81	127	33	49	82
– Varav sökande < 30 år	7	29	36	11	26	37	8	14	22
– Varav sökande 31–40 år	23	53	76	34	53	87	23	34	57
– Varav sökande 41–50 år	3	5	8	1	2	3	2	1	3
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	6	21	27	8	16	24	12	21	33
– Varav sökande < 30 år	2	11	13	3	4	7	2	8	10
– Varav sökande 31–40 år	3	10	13	5	12	17	10	13	23
– Varav sökande 41–50 år	1	0	1	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	18%	24%	23%	17%	21%	20%	36%	43%	40%
UTBILDNINGSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	7	0	7	1	1	2	2	1	3
– Varav sökande < 30 år	1	0	1	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	4	0	4	0	1	0	0	0	0
– Varav sökande 41–50 år	1	0	1	0	0	0	1	1	2
– Varav sökande 51–60 år	1	0	1	1	0	0	1	0	1
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	2	0	2	0	1	1	1	0	1
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	1	0	1	0	1	1	0	0	0
– Varav sökande 41–50 år	1	0	1	0	0	0	1	0	1
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	29%	0%	29%	0%	100%	50%	50%	0%	33%

Tabell VII-d Anställning som postdoktor i Sverige (ansökningar)

Tabellen visar uppgifter för anställning som postdoktor i Sverige under perioden 2006–2008. Detta är en av flera stödformer för forskare i början av karriären, se bilaga 4. Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man. Dessutom redovisas dessa uppgifter indelade i fem ålderskategorier.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

Bidragets storlek redovisas inte i tabellen. Det bygger på en löneschablon som är baserad på lönestatistik för universitet och högskola. Underlag till detta hämtas från Arbetsgivarverket.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	51	35	86	79	55	134	81	81	162
– Varav sökande < 30 år	3	3	6	1	7	8	1	6	7
– Varav sökande 31–40 år	34	25	59	55	39	94	49	49	98
– Varav sökande 41–50 år	12	4	16	20	9	29	25	21	46
– Varav sökande 51–60 år	2	3	5	3	0	3	6	5	11
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	5	4	9	6	4	10	8	8	16
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	1	1	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	5	4	9	2	2	4	5	5	10
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	4	1	5	3	3	6
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	10%	11%	10%	8%	7%	7%	10%	10%	10%
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar	53	32	85	91	71	162	60	46	106
– Varav sökande < 30 år	17	11	28	25	20	45	11	13	24
– Varav sökande 31–40 år	29	18	47	56	44	100	38	28	66
– Varav sökande 41–50 år	5	3	8	7	4	11	7	5	12
– Varav sökande 51–60 år	1	0	1	3	2	5	4	0	4
– Varav sökande > 60 år	1	0	1	0	1	1	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	6	4	10	13	10	23	15	10	25
– Varav sökande < 30 år	2	2	4	5	4	9	2	4	6
– Varav sökande 31–40 år	4	1	5	7	6	13	12	5	17
– Varav sökande 41–50 år	0	1	1	1	0	1	1	1	2
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	11%	12%	12%	14%	14%	14%	25%	22%	24%
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	32	55	87	60	74	134	47	53	100
– Varav sökande < 30 år	8	16	24	21	29	50	10	18	28
– Varav sökande 31–40 år	23	36	59	34	40	74	33	33	66
– Varav sökande 41–50 år	1	3	4	5	5	10	3	2	5
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	1	0	1
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	8	7	15	6	7	13	8	8	16
– Varav sökande < 30 år	2	4	6	3	6	9	4	5	9
– Varav sökande 31–40 år	6	3	9	3	1	4	4	3	7
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	25%	13%	17%	10%	10%	10%	17%	15%	16%
UTBILDNINGSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	2	1	3	4	7	11	3	4	7
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	1	1	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	2	0	2	1	2	3	2	4	6
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	1	4	5	1	0	1
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	2	0	2	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	1	0	1	1	0	1	0	0	0
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	1	0	1	1	0	1	0	0	0
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	50%	0%	33%	25%	0%	9%	0%	0%	0%

Tabell VII-e Anställning som forskarassistent (ansökningar)

Tabellen visar uppgifter för anställning som forskarassistent under perioden 2006–2008. Detta är en av flera stödformer för forskare i början av karriären, se bilaga 4. Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man. Dessutom redovisas dessa uppgifter indelade i fem ålderskategorier.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

Bidragets storlek redovisas inte i tabellen. Det bygger på en löneschablon som är baserad på lönestatistik för universitet och högskola. Underlag till detta hämtas från Arbetsgivarverket.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	0	0	0	110	117	227	0	0	0
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	3	3	6	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	0	0	0	76	87	163	0	0	0
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	27	24	51	0	0	0
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	4	3	7	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	0	0	0	10	12	22	0	0	0
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	1	1	2	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	0	0	0	8	10	18	0	0	0
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	1	1	2	0	0	0
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	0%	0%	0%	9%	10%	10%	0%	0%	0%
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar	173	125	298	167	125	291	152	112	264
– Varav sökande < 30 år	8	7	15	6	6	12	5	8	13
– Varav sökande 31–40 år	101	85	186	96	122	218	102	91	193
– Varav sökande 41–50 år	50	31	81	27	21	48	35	11	46
– Varav sökande 51–60 år	14	2	16	13	1	14	10	1	11
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Beviljade ansökningar (antal)	20	17	37	27	21	48	15	15	30
– Varav sökande < 30 år	1	0	1	1	1	2	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	15	15	30	24	18	42	12	15	27
– Varav sökande 41–50 år	2	2	4	2	2	4	3	0	3
– Varav sökande 51–60 år	2	0	2	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	12%	14%	12%	16%	17%	16%	10%	13%	11%
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	80	245	325	74	210	284	62	201	263
– Varav sökande < 30 år	9	33	42	11	42	53	7	26	33
– Varav sökande 31–40 år	62	188	250	53	153	206	51	163	214
– Varav sökande 41–50 år	9	24	33	10	15	25	4	12	16
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	10	22	32	8	26	34	9	24	33
– Varav sökande < 30 år	1	1	2	3	7	10	1	4	5
– Varav sökande 31–40 år	9	21	30	4	19	23	8	19	27
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	1	0	1	0	1	1
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	13%	9%	10%	11%	12%	12%	14%	12%	12%
UTBILDNINGSVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	17	15	32	29	17	46	24	15	39
– Varav sökande < 30 år	0	1	1	0	0	0	0	1	1
– Varav sökande 31–40 år	8	12	20	9	11	20	10	7	17
– Varav sökande 41–50 år	5	2	7	10	5	15	8	4	12
– Varav sökande 51–60 år	4	0	4	10	1	11	6	3	9
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	3	3	6	3	3	6	2	2	4
– Varav sökande < 30 år	0	1	1	1	0	1	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	2	2	4	1	3	4	0	2	2
– Varav sökande 41–50 år	0	0	0	1	0	1	2	0	2
– Varav sökande 51–60 år	1	0	1	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	18%	20%	19%	10%	18%	13%	8%	13%	10%

Tabell VIII-a Utbetalat stöd till mer etablerade forskare

Tabellen visar de bidrag som betalats ut för anställningar och stipendier till mer etablerade forskare under perioden 2004–2008. För uppgift om vilka stödformer som inkluderats för "mer etablerade forskare", se bilaga 4.

Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP	16 158	23 238	26 248	30 311	23 047
varav anslagspost 1	12 910	19 997	22 902	27 046	19 782
varav anslagspost 5	3 248	3 241	3 297	3 265	3 265
varav externa medel	0	0	50	0	0
MEDICIN	43 490	40 669	42 818	45 197	48 008
varav anslagspost 2	41 739	38 918	41 067	43 446	46 257
varav anslagspost 5	1 751	1 751	1 751	1 751	1 751
varav externa medel	0	0	0	0	0
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP	77 946	78 355	81 490	78 412	73 189
varav anslagspost 3	66 978	67 672	73 201	71 718	67 570
varav anslagspost 5	8 289	8 289	8 289	6 510	5 620
varav energiforskning* ingår i externa fom 2005	2 679	0	0	0	0
varav externa medel	0	2 394	0	184	0
UTBILDNINGSVETENSKAP	891	758	1 000	0	0
varav anslagspost 4	0	0	0	0	0
varav anslagspost 5	891	758	1 000	0	0
varav externa medel	0	0	0	0	0
TOTALT	138 484	143 020	151 557	153 920	144 245

Tabell VIII-b Antal mer etablerade forskare

Tabellen visar det antal personer som i slutet av respektive år hade stöd från Vetenskapsrådet för anställningar och stipendier till mer etablerade forskare under perioden 2006–2008. För uppgift om vilka stödformer som inkluderats för "mer etablerade forskare", se bilaga 4.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Humaniora och samhällsvetenskap	24	14	38	11	25	36	3	22	25
Medicin	17	40	57	17	39	56	20	42	62
Naturvetenskap och teknikvetenskap	17	75	92	18	73	91	19	71	90
Utbildningsvetenskap	0	9	9	4	1	5	6	2	8
SUMMA	59	138	196	50	138	188	48	137	185

Tabell VIII-c Anställning som forskare (ansökningar)

Tabellen visar uppgifter för anställning som forskare under perioden 2006–2008. Detta är en av flera stödformer för mer etablerade forskare, se bilaga 4. Tabellen är uppdelad på ansökningar där den sökande är kvinna, respektive man. Dessutom redovisas dessa uppgifter indelade i fem ålderskategorier.

Tabellen redovisar beslutsår och antalet ansökningar som omfattades av besluten.

För medicin anges både anställning som forskare på heltid (första siffran i varje uppgift) och anställning som forskare på halvtid (andra siffran i varje uppgift). För naturvetenskap och teknikvetenskap finns endast anställning som forskare på heltid. Antalet beviljade ansökningar baseras på tidpunkten då en anställning påbörjas, vilket innebär att siffrorna inte är direkt jämförbara med det totala antalet ansökningar samma år. Detta då en anställning normalt sett påbörjas 1–2 år efter det år då ansökan kom in.

Stödformen anställning som forskare har inte använts under perioden 2006–2008 inom varken humaniora och samhällsvetenskap eller inom utbildningsvetenskap.

Bidragets storlek redovisas inte i tabellen. För anställning som forskare på heltid bygger beloppet på en löneschablon som är baserad på lönestatistik för universitet och högskola (enligt underlag från Arbetsgivarverket), medan motsvarande siffra för anställning som forskare på halvtid baseras på faktisk lönenivå för de sökande.

	2006			2007			2008		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
MEDICIN									
Totalt antal ansökningar	15/0	48/6	63/6	156/25	213/36	369/61	35/5	67/9	102/14
– Varav sökande < 30 år	0/0	0/0	0/0	0/0	1/0	1/0	0/0	0/0	0/0
– Varav sökande 31–40 år	7/0	18/1	25/1	51/7	55/8	106/14	13/0	23/2	36/2
– Varav sökande 41–50 år	6/0	27/3	33/3	93/11	138/20	231/32	20/1	38/7	58/8
– Varav sökande 51–60 år	2/0	3/2	5/2	12/6	19/8	31/14	2/4	6/0	8/4
– Varav sökande > 60 år	0/0	0/0	0/0	0/1	0/0	0/1	0/0	0/0	0/0
Beviljade ansökningar (antal)	2/0	5/6	7/6	2/0	4/1	6/1	3/2	3/5	6/7
– Varav sökande < 30 år	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
– Varav sökande 31–40 år	1/0	3/4	4/4	2/0	0/1	2/1	0/0	2/1	2/1
– Varav sökande 41–50 år	1/0	2/1	3/1	0/0	2/0	2/0	2/2	1/3	3/5
– Varav sökande 51–60 år	0/0	0/1	0/1	0/0	2/0	2/0	1/0	0/1	1/1
– Varav sökande > 60 år	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Beviljade ansökningar/ Totalt antal ansökningar	13/0%	10/100%	11/100%	1/0%	2/3%	2/2%	9/40%	4/56%	6/50%
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP									
Totalt antal ansökningar	21	100	121	12	69	81	23	73	96
– Varav sökande < 30 år	0	3	3	0	2	2	1	0	1
– Varav sökande 31–40 år	14	77	91	9	56	65	14	59	73
– Varav sökande 41–50 år	7	20	27	3	11	14	8	14	22
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar (antal)	3	9	12	1	8	9	1	7	8
– Varav sökande < 30 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande 31–40 år	3	7	10	1	7	8	1	4	5
– Varav sökande 41–50 år	0	2	2	0	1	1	0	3	3
– Varav sökande 51–60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Varav sökande > 60 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade ansökningar/Totalt antal ansökningar	14%	9%	10%	8%	12%	11%	4%	10%	8%

Tabell IX Beredningsgrupper

Tabellen visar antal beredningsgrupper knutna till Vetenskapsrådets ämnesråd och kommittéer och antal ledamöter i dessa beredningsgrupper under perioden 2006–2008. Tabellen visar de beredningsgrupper som arbetat med det huvudsakliga beredningsarbetet under respektive år.

	2006	2007	2008
HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP			
Antal beredningsgrupper	11	11	10
– Varav grupper med < 40% kvinnor	3	4	1
– Varav grupper med < 40% män	2	1	1
Antal ledamöter	80	89	79
– Varav kvinnor	38 (48%)	41 (46%)	39 (49%)
– Varav utländska ledamöter	3 (4%)	3 (3%)	9 (11%)
Genomsnittligt antal ledamöter per beredningsgrupp	7	8	8
MEDICIN			
Antal beredningsgrupper	17	18	18
– Varav grupper med < 40% kvinnor	6	8	11
– Varav grupper med < 40% män	4	5	2
Antal ledamöter	102	112	109
– Varav kvinnor	47 (46%)	49 (44%)	44 (40%)
– Varav utländska ledamöter	18 (18%)	31 (28%)	27 (25%)
Genomsnittligt antal ledamöter per beredningsgrupp	6	6	6
NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP			
Antal beredningsgrupper	22	22	22
– Varav grupper med < 40% kvinnor	20	17	17
– Varav grupper med < 40% män	0	0	0
Antal ledamöter	198	194	188
– Varav kvinnor	48 (24%)	54 (28%)	53 (28%)
– Varav utländska ledamöter	41 (21%)	45 (23%)	35 (19%)
Genomsnittligt antal ledamöter per beredningsgrupp	9	9	9
UTBILDNINGSVETENSKAP			
Antal beredningsgrupper	5	5	5
– Varav grupper med < 40% kvinnor	1	1	0
– Varav grupper med < 40% män	0	2	1
Antal ledamöter	30	28	31
– Varav kvinnor	13 (43%)	14 (50%)	16 (52%)
– Varav utländska ledamöter	0 (0%)	1 (4%)	2 (6%)
Genomsnittligt antal ledamöter per beredningsgrupp	6	6	6
KOMMITTÉN FÖR FORSKNINGENS INFRASTRUKTUR			
Antal beredningsgrupper	4	5	6
– Varav grupper med < 40% kvinnor	1	2	3
– Varav grupper med < 40% män	0	0	0
Antal ledamöter	28	37	45
– Varav kvinnor	11 (39%)	15 (41%)	18 (40%)
– Varav utländska ledamöter	1 (4%)	1 (3%)	8 (18%)
Genomsnittligt antal ledamöter per beredningsgrupp	7	7	8

Tabell X-a Sveriges medlemskap i forskningsorganisationer och -anläggningar

Tabellen visar det stöd som Vetenskapsrådet har betalat ut för medlemskap i forskningsorganisationer och forskningsanläggningar under perioden 2004–2008. Tabellen redovisar dels sådant stöd som avser forskningens verktyg och infrastrukturer, dels övrigt stöd till sådana organisationer och anläggningar. För uppgift om vilka stödformer som inkluderats för " forskningens verktyg och infrastrukturer", se bilaga 4.

Enligt Vetenskapsrådets regleringsbrev har myndigheten i uppdrag att finansiera utgifter för Sveriges deltagande i och bidrag till vissa organisationer och anläggningar. Dessa redovisas separat i tabellen.

Förkortningar redovisas i bilaga 6. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTUR					
Nationella anläggningar					
MAX-lab	29 000	31 210	36 738	48 869	55 419
MAX IV	0	0	9 000	17 200	0
Onsala	19 000	20 140	21 492	25 796	27 018
TSL	20 000	20 000	16 000	0	0
MSL	13 400	11 000	9 000	0	0
SIMSAM	0	0	0	0	12 500
Studsvik	39 608	24 805	7 000	0	0
Institut Mittag-Leffler	990	990	990	1 100	1 100
Mikrofabrikationslab	9 798	0	4 398	10 000	0
DESIREE	0	4 800	4 800	4 800	5 100
Molekylärmedicinskt lab	0	0	0	15 500	15 500
Högpresterade datorer	45 983	45 493	45 867	63 460	66 463
Databaser*	20 828	20 869	33 490	34 266	44 029
Odinsatelliten	0	0	250	0	0
Summa	198 607	179 307	189 025	220 991	227 129
Europeiska och internationella forskningsorganisationer och anläggningar enl uppdrag från regeringen					
CERN medlemsavgiften	143 207	151 910	157 768	144 065	155 903
CERN övriga kostnader (ej medlemsavgift)	8 600	237	154	6 323	7 208
ESO**	28 663	30 798	31 662	22 571	24 106
ESRF	8 397	12 003	11 973	12 650	12 544
EUI	5 500	5 680	5 860	5 970	6 336
ESS sekretariatet	0	0	0	12 000	20 000
IARC	6 722	6 250	7 464	6 967	6 292
EMBC/EMBL	17 738	18 372	19 278	20 804	23 751
Summa	218 827	225 249	234 159	231 349	256 141
Europeiska och internationella forskningsorganisationer och anläggningar enl beslut från Vetenskapsrådet					
NORDSIM	650	650	650	650	650
NOT	3 305	3 317	3 457	3 514	4 075
JET	1 832	1 683	1 599	1 625	1 595
ESF	0	65	66	64	117
EISCAT	2 742	2 742	2 742	5 400	5 400
ILP (ICL)	25	27	0	24	20
ITER	0	0	0	0	436
ODP/IODP	2 396	2 258	2 504	2 309	3 395
ISIS/ILL	1 735	12 693	9 103	12 847	15 023
ESS	1 219	1 500	3 000	1 500	0
ISOLDE	356	357	356	339	347
XFEL	0	0	0	17 724	9 436
INCF	0	0	817	757	780
NorduNet 3	0	0	1 618	1 600	1 656
Polar-OSO	0	0	0	0	3 000
IceCube	0	0	0	480	0
IASC	69	82	1 663	1 702	1 623
SCAR	54	0	81	75	65
FAIR	0	0	0	5 000	25 375
GBIF	0	0	0	1 541	2 390
NDGF	1 256	999	2 173	4 455	4 462
ELT	0	0	1 250	1 250	1 250
Summa	15 639	26 374	31 080	62 857	81 097
TOTALT STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTUR	433 073	430 929	454 264	515 198	564 366
ÖVRIGT STÖD TILL SVENSKT MEDLEMSKAP I FORSKNINGSGRANSNINGSORGANISATIONER, EJ FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTUR					
Europeiska och internationella forskningsorganisationer enl uppdrag från regeringen					
NOS	8 149	7 858	8 044	7 813	7 856
UNESCO	37	30	0	90	0
Summa	8 186	7 888	8 044	7 903	7 856

	2004	2005	2006	2007	2008
Europeiska och internationella forskningsorganisationer enl beslut från Vetenskapsrådet					
ESF*** inkl alla anslagsposter	2 433	5 137	6 417	5 704	6 674
MIM-sekretariatet (malaria)	750	750	0	0	0
Nordforsk	0	0	557	2 642	2 499
Nordic centers of excellence	3 915	3 887	3 942	3 975	2 204
GBIF*** under infrastruktur fom 2007 stöd även under biomångf	824	874	985	191	0
Övrigt	579	284	455	2 713	1 356
Summa	8 501	10 932	12 356	15 225	12 733
TOTALT ÖVRIGT STÖD TILL SVENSKT MEDLEMSKAP	16 687	18 820	20 400	23 128	20 589
TOTALT	449 760	449 749	474 664	538 326	584 955

* Kostnaderna för databaser redovisas närmare i tabell X-b.

** Under perioden 2007–2008 har bidraget till ESO varit reducerat p.g.a. att Vetenskapsrådet gjort extra inbetalningar under tidigare år.

*** GBIF redovisas som forskningens verktyg och infrastrukturer fr.o.m. år 2007

**** Här redovisas alla kostnader för ESF, oavsett anslagspost.

Tabell X-b Databaser

Tabellen visar det stöd som Vetenskapsrådet har betalat ut till databaser under perioden 2004–2008. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

STÖD REDOVISAT I TKR	2004	2005	2006	2007	2008
Databaser för klimat- och miljöforskning	0	0	0	0	1 890
Longitudinell forskning	20 828	20 869	20 690	12 585	3 100
Databaser för utbildningsvetenskap	0	0	0	2 000	1 800
Databaser för medicin	0	0	0	3 762	9 002
Databaser för samhällsvetenskap	0	0	0	4 512	10 842
Databaser för humaniora	0	0	0	1 107	7 895
MONA	0	0	10 000	5 500	5 500
SND	0	0	2 800	4 800	4 000
Summa	20 828	20 869	33 490	34 266	44 029
EXTERNA MEDEL					
Databaser för longitudinell forskning (FAS)	1 084	1 041	0	0	0
Databaser för longitudinell forskning (RJ)	983	1 004	0	0	0
Summa	2 067	2 045	0	0	0
DATABASER TOTALT	22 895	22 914	33 490	34 266	44 029

Tabell X-c Dyrbar vetenskaplig utrustning

Tabellen visar det stöd som Vetenskapsrådet har betalat ut till dyrbar utrustning under perioden 2004–2008. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
Utrustning inom medicin	0	0	0	15 500	20 261
Utrustning inom naturvetenskap	0	0	0	58 657	65 226
Utrustning inom teknikvetenskap	0	0	0	12 900	14 864
Utrustning inom humaniora	0	0	0	477	456
Utrustning inom areala näringar	0	0	0	1 188	1 181
Övrig dyrbar vetenskaplig utrustning	77 672	93 535	103 636	0	0
Ersättningar för räntekostnader	8 369	3 551	1 100	518	1 200
Summa	86 041	97 086	104 736	89 240	103 188

Tabell XI Kostnader för universitetsdatanätet SUNET

Tabellen visar kostnaden för det svenska universitetsdatanätet SUNET under perioden 2004–2008. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

SUNETS KOSTNADER (TKR)	2004	2005	2006	2007	2008
Drift av nationellt nät	78 982	66 522	95 157	92 636	68 732
Internationell konnektivitet och samarbete	21 168	25 378	25 144	25 911	27 710
Tjänster utöver grundläggande nättjänster	9 962	5 875	6 557	5 679	6 123
Forskning och utveckling, samt utbildning	3 238	3 780	4 528	1 348	526
Adminstration och samordning	3 303	4 065	3 471	3 856	3 222
Finansiella kostnader och avskrivningar	47 681	46 589	12 450	36 437	42 359
Summa	164 334	152 208	147 308	165 867	148 672

Tabell XII Utvärderingar under 2008

Tabellen visar en sammanställning över de utvärderingar som Vetenskapsrådet har genomfört, eller medverkat i, under 2008. Endast de utvärderingar som slutförts under året är inkluderade.

Sammanställning över utvärderingar som slutförts under 2008.

Område	Samarbetspartner	Utvärderade miljöer	Högskola/Annan	
Mikroelektronik	SSF VINNOVA	24 miljöer (111 projekt)	KTH Uppsala universitet Linköpings universitet Chalmers tekniska högskola Lunds universitet	6 miljöer 1 miljö 6 miljöer 9 miljöer 2 miljöer
Oorganisk kemi		29 program	Uppsala universitet Chalmers tekniska högskola Stockholms universitet Göteborgs universitet Sveriges lantbruksuniversitet Lunds universitet Umeå universitet KTH	6 miljöer 4 miljöer 6 miljöer 1 miljö 2 miljöer 4 miljöer 2 miljöer 4 miljöer
Nationella arkeologiska		4 laboratorier	Umeå universitet Lunds universitet Uppsala universitet	Miljöarkeologi Keramisk forskning Vedanatom och dedrokronologi Tandemlaboratoriet
Berzelii Centra	VINNOVA	4 centra	Sveriges lantbruksuniversitet Stockholms universitet Uppsala universitet Karolinska institutet	
Effektutvärdering av EU:s ramprogram	VINNOVA FAS Formas Energimyndigheten	4 ramprogram		
Linnéstöd	Formas	20 miljöer	Uppsala universitet Umeå universitet Karolinska insitutet Tekniska högskolan Stockholms universitet Chalmers tekniska högskola Göteborgs universitet Lunds universitet Sveriges lantbruksuniversitet Linköpings universitet	1 miljö 1 miljö 2 miljöer 2 miljöer 2 miljöer 1 miljö 1 miljö 8 miljöer 1 miljö 1 miljö

Tabell XIII Kostnader för forskningskommunikation

Tabellen visar kostnaderna för Vetenskapsrådets kommunikations- och informationsverksamhet under perioden 2004–2009. Alla belopp i tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr).

	2004	2005	2006	2007	2008
LÄMNAD E BIDRAG					
Anslagspost 5					
Tidskrifter	1 504	1 478	1 489	1 911	1 538
Övriga publikationer	100	0	0	0	102
Möten/events	938	1 298	1 043	1 299	500
Media m.m.	2 098	4 366	2 540	2 687	2 658
Summa	4 640	7 142	5 072	5 897	4 798
Externa medel					
Tidskrifter	0	0	142	0	0
Media m.m.*	0	0	0	1 955	977
Linnéåret	0	0	250	2 019	300
Summa	0	0	392	3 974	1 277
TOTAL SUMMA	4 640	7 142	5 464	9 871	6 074
AKTIVITETER INOM VETENSKAPSRÅDET					
Anslagspost 1, 2 och 5					
Tidskrifter	3 655	3 943	4 242	4 071	3 615
Övriga publikationer	3 336	537	397	840	1 725
Möten/events	5 705	3 828	4 052	2 497	3 343
Webbplatser	3 204	4 441	4 075	6 032	5 816
Internationellt samarbete	281	240	417	234	319
Utredningar/uppföljningar	1 086	0	84	0	879
Löner för viss personal vid informationsavdelningen**	0	3 840	7 149	8 441	8 583
Övrigt	1 524	-202	115	277	591
Summa	18 790	16 628	20 531	22 392	24 871
Aktiviteter inom Vetenskapsrådet, externa finansörer					
Tidskrifter	0	0	102	0	0
Möten/Events	0	0	0	471	476
Webbplatser	0	1 436	2 625	1 206	1 320
Internationellt samarbete	0	366	5 114	56	-67
Linnéåret	0	2 927	14 082	25 491	3 440
Övrigt	0	0	0	0	30
Summa	0	4 729	21 924	27 224	5 199
TOTAL SUMMA	18 790	21 356	42 454	49 615	30 070

* Under 2007–2008 avser alla medel Internationella polaråret.

** T.o.m. år 2004 ingick informationsavdelningens lönekostnader i de olika aktiviteterna.

Docent Joakim Goldhahn, Högskolan i Kalmar, humanvetenskapliga institutionen, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

NYA PERSPEKTIV PÅ GAMMALT MONUMENT

Gravröset Bredarör på Kivik kan dateras till bronsåldern. Man tror att monumentet har använts som gravplats under flera generationer. Syftet med projektet är att presentera en alternativ tolkning av hur graven, gravgåvorna och de inhuggna hållbilderna bör tolkas och förstås. Tolkningen baseras delvis på ny empiri och nya teoretiska perspektiv. Tidigare forskning har i huvudsak ägnats åt hållristningarna. Detta projekt analyserar det arkeologiska källmaterialet från utgrävningen 1931 och jämför med andra gravar från bronsåldern där hållbilder har påträffats.

BILAGA 3: LÄSANVISNING

Regleringsbrevets återrapporteringskrav i förhållande till de olika avsnitten i årsredovisningen.

REDOVISNING ENLIGT REGLERINGSBREV 2008

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNING OCH UTVECKLING

Mål: Den statliga organisationen för forskningsfinansiering ska vara ett effektivt verktyg för att främja de forskningspolitiska målsättningarna, stärka det svenska systemet för FoU samt öka forskningens bidrag till Sveriges internationella konkurrenskraft och en hållbar samhällsutveckling.

- Vetenskapsrådet ska redovisa en samlad bedömning av hur rådets verksamhet bidragit till målet för verksamhetsområdet. Rådet ska redogöra för vilka avvägningar och bedömningar som gjorts vid fördelning av resurser mellan olika insatsformer och ämnesråd.

1.2 samt 2, särskilt inledningen av detta avsnitt

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNING OCH UTVECKLING/VERKSAMHETSGREN FORSKNINGSSTÖD

Mål 1: Vetenskapsrådet ska stödja den forskning som har högst vetenskaplig kvalitet och bäst främjar förnyelsen av svensk grundforskning.

- Rådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet.
 - 2.1.1 och 2.1.2**
- Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - hur rådet arbetat för att säkra den vetenskapliga kvaliteten i forskningsstödet,
 - 2.1.1.1**
 - hur rådet säkerställt att den forskning som rådet stödjer bedöms i ett internationellt perspektiv,
 - 2.1.1.2**
 - behovet av förnyelse, kraftsamling och profilering inom angelägna forskningsområden och hur rådet har arbetat för att uppnå detta, och
 - 2.1.2**
 - hur utförda utvärderingar påverkat fördelningen av forskningsstödet.
 - 2.3.1.2**
- Vetenskapsrådet ska vidare redovisa hur rådet arbetar med stöd till starka forskningsmiljöer och forskarskolor.
 - 2.1.3.3, rubriken Forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor**
- Redovisningen ska omfatta riktlinjer och strategiska ställningstaganden för rådets, ämnesrådets och kommittéernas verksamhet.
 - 2, särskilt avsnittets inledning**
- Vidare ska särskilt redovisas hur rådet arbetat tillsammans med universitet och högskolor för att samordna resurser och profilera forskning och forskarutbildning.
 - 2.1.2, rubriken Samverkan med universitet och högskolor**
- Vad gäller rådets samverkan med andra aktörer ska det framgå i vilka former som samverkan har bedrivits, vilka aktiviteter som genomförts, vilka särskilda initiativ rådet tagit för att utvidga och fördjupa samverkan samt en bedömning av hur arbetet bidragit till förnyelse, kraftsamling och profilering av forskningen.
 - 2.1.2, rubriken Samverkan med universitet och högskolor samt rubriken Samverkan med andra finansörer**
- Vetenskapsrådet ska redovisa vilka gemensamma initiativ som rådet i samråd med andra forskningsfinansörer har identifierat och finansierat.
 - 2.1.2, rubriken Samverkan med andra finansörer**
- Vetenskapsrådet ska redovisa hur och i vilken omfattning samordning och samarbete har skett.
 - Se ovan**
- Vad gäller rådets samverkan med andra aktörer ska det framgå i vilka former som samverkan har bedrivits, vilka aktiviteter som genomförts, vilka särskilda initiativ rådet tagit för att utvidga och fördjupa samverkan samt en bedömning av hur arbetet bidragit till förnyelse, kraftsamling och profilering av forskningen.
 - 2.1.2, rubriken Samverkan med andra finansörer**
- Vetenskapsrådet ska vidare redovisa vilka identifierade och gemensamma initiativ som tagits tillsammans med Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas) samt Verket för innovationssystem (VINNOVA).
 - 2.1.2, rubriken Samverkan med andra finansörer**
- Rådet ska dessutom redovisa om och i vilken form samverkan med dessa aktörer skett vad gäller starka forskningsmiljöer
 - 2.1.3.3, rubriken Forskningsmiljöer, forskningssamverkan och forskarskolor samt 2.1.2, rubriken Samverkan med andra finansörer**
- samt insatser och resultat för de särskilda satsningar och verktyg som beslutats med anledning av propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80).
 - 2.1.4, särskilt 2.1.4.1**

Mål 2: Rådet ska stödja angelägen mång- och tvärvetenskap när forskningens utveckling motiverar detta.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - gränssnitt inom och mellan ämnesområden som rådet bedömt vara aktuella och givit stöd till, och omfattningen av stödet.
2.1.4.3, rubriken Mång- och tvärvetenskap

Mål 3: Nydisputerade forskare ska ha goda förutsättningar att fortsätta sin forskarkarriär.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - hur och i vilken omfattning rådet bidragit till att ge nydisputerade forskare möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär,
2.1.2, rubriken Unga respektive nydisputerade forskare
 - hur de särskilt avsatta medlen för meriteringsanställningar och individuella bidrag till framstående yngre forskare utnyttjats, samt
2.1.2, rubriken Unga respektive nydisputerade forskare
 - åldersfördelad statistik avseende forskningsansökningar, andel beviljade ansökningar och Vetenskapsrådets fördelning av forskningsstödet, fördelningen till respektive vetenskapsområde¹, Utbildningsvetenskapliga kommitténs fördelning och i tillämpliga delar fördelningen för annan forskning som finansieras genom beslut av Vetenskapsrådet.
2.1.3.3 Åldersfördelad statistik redovisas för flera typer av forskningsansökningar. Detaljredovisning sker i tabellerna VI-b, VII-c, VII-d, VII-e, VIII-c

Mål 4: Vetenskapsrådet ska i sin verksamhet generellt arbeta för jämställdhet mellan könen. Könsfördelningen inom den egna beredningsorganisationen ska vara jämn. Vetenskapsrådet ska verka för att diskriminering på grund av kön inte förekommer när beslut fattas om fördelning av medel. Vetenskapsrådet ska ha underlag för att i efterhand kunna analysera huruvida kön, anställning el. dyl. har haft betydelse för bedömning av ansökningar om forskning och forskaranställningar.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - 2.1.1.3**
 - könsfördelningen inom rådets beredningsorganisation som helhet och per ämnesråd och kommitté,
2.1.1.1 (vetenskaplig kvalitet), 2.1.1.3 (jämställdhet) och tabell IX
 - könsuppdelad statistik för olika vetenskapsområden och för annan forskning som finansieras genom beslut av Vetenskapsrådet avseende antal beviljade bidrag i relation till antalet inkomna forskningsansökningar och antalet inkomna forskningsansökningar i relation till antal forskare vid lärosätena,
2.1.3 Könsuppdelad statistik redovisas för flera typer av ansökningar. Detaljredovisning sker i tabeller V-b, VI-a-b, VII-b-c-d-e, VIII-b-c, IX. Specifikt om lärosäten: 2.1.3.2 samt tabell V-b-c
 - vilka framtida insatser rådet planerar utifrån en analys av hinder och möjligheter för jämställdhet,
2.1.1.3
 - i vilken utsträckning hänsyn tagits till könsspecifika förhållanden i exempelvis medicinsk forskning, samt
 - hur de särskilda medel som avsatts för genusforskning utnyttjats.
2.1.4.3 rubriken Genusforskning

Mål 5: Svenska forskare ska ha ett högt deltagande i europeiskt och internationellt forskningsamarbete och erfarenhetsutbyte. Vidare ska Sverige ha betydande resurser av europeiska och internationella forskningsmedel som en förstärkning av den nationella forskningsfinansieringen.

- Rådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - 2.1.3.4**
 - kostnaderna för Sveriges medlemskap i europeiska och internationella forskningsorganisationer i förhållande till de totala kostnaderna för dessa organisationer, en kortfattad beskrivning av verksamheten vid organisationerna samt uppgifter som belyser förhållandet mellan svenska forskares andel i verksamheten och Sveriges andel av kostnaderna,
2.2.1.2, tabell X-a, bilaga 6

¹ Vetenskapsrådets ämnesråd och kommittéer fördelar forskningsstöd inom sina respektive ansvarsområden. Dessa ansvarsområden motsvarar i stora drag vetenskapsområden, men skiljer sig på några punkter. De båda vetenskapsområdena naturvetenskap och teknikvetenskap har ett gemensamt ämnesråd, medan utbildningsvetenskap inte hanteras tillsammans med andra ämnen inom vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap, utan har en egen kommitté. Vetenskapsrådet har även kommittén för forskningens infrastruktur som ger bidrag till verksamhet som många gånger är områdesövergripande. I det följande används Vetenskapsrådets indelning snarare än en indelning i vetenskapsområden.

- samordningsaktiviteter med andra nationella forskningsfinansiärer avseende deltagande i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling och myndighetens egna stödåtgärder för deltagande inom respektive delprogram, samt
2.1.3-4
- hur rådet arbetat för att öka samverkan med forskningsfinansiärer i andra länder och för att förstärka den nationella forskningsfinansieringen med europeiska och internationella forskningsmedel och storleken på dessa stöd.
- Vidare ska rådet redovisa och kommentera de insatser som vidtagits inom ramen för det europeiska forskningsrådet.
2.1.3-4

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNING OCH UTVECKLING/VERKSAMHETSGREN STRATEGI OCH ANALYS

Mål: Analyser och utvärderingar av hög kvalitet ska vara ett underlag för Vetenskapsrådets strategier och bedömningar i frågor som rör svensk forskning, forskningspolitik samt utveckling av rådets egna verksamhet.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa vilka analyser och utvärderingar som initierats eller genomförts, de viktigaste slutsatserna av dessa, vilka åtgärder de föranlett samt planerade utvärderingar och analyser.
2.3
- Vetenskapsrådet ska vidare lämna en kortfattad redovisning och analys av det svenska forskningsläget i ett internationellt perspektiv och i samband med detta belysa aktuella forskningspolitiska frågor.
2.3.1.1 rubriken Forskningsläget

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNING OCH UTVECKLING/VERKSAMHETSGREN FORSKNINGSPERSONELL

Mål: Utförare och användare av forskning samt en intresserad allmänhet ska genom Vetenskapsrådet ha god tillgång till information om forskning och forskningsresultat.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
 - vilka informationskanaler som använts för att sprida information om forskning samt omfattning, inriktning och kostnader för respektive informationskanal samt en analys av vilka målgrupper som nåtts av respektive informationskanal och en bedömning av insatsernas resultat.
 - vilka särskilda insatser som genomförts för att stimulera till debatt om och popularisering av forskning, samt
 - hur rådets insatser samordnats med och kompletterat andra aktörers insatser
Se 2.4 för samtliga återrapporteringskrav

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNINGENS INFRASTRUKTUR

Mål: En effektiv infrastruktur som ger goda förutsättningar för forskning.

- Vetenskapsrådet ska redovisa en samlad bedömning av hur rådets verksamhet bidragit till målet för verksamhetsområdet.
2.2, se särskilt avsnittets inledning

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNINGENS INFRASTRUKTUR/VERKSAMHETSGREN UNIVERSITETSDATANÄT

Mål: Svenska universitet och högskolor ska genom universitetsdatanätet Sunet ges tillgång till datakommunikation av hög kapacitet och tjänster inom datakommunikation.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet.
- Vidare ska Vetenskapsrådet redovisa hur SUNET utvecklas med avseende på kapacitet, kostnader, driftsäkerhet samt samverkan med andra nationella datanät och med lärosätenas interna datanät. Redovisningen ska relatera SUNET till den internationella utvecklingen inom området.
2.2.2

VERKSAMHETSOMRÅDE FORSKNINGENS INFRASTRUKTUR / VERKSAMHETSGREN FORSKNINGSANLÄGGNINGAR OCH UTRUSTNING

Mål: Forskare vid universitet och högskolor ska ha tillgång till forskningsanläggningar och utrustning av hög kvalitet.

- Vetenskapsrådet ska redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Dessutom ska rådet särskilt redovisa följande:
2.2, se särskilt inledningen av avsnittet
 - hur stödet till dyrbar vetenskaplig utrustning fördelat sig mellan olika lärosäten och ämnesområden samt mellan nationella och internationella anläggningar,
Text om forskning och infrastrukturer, se avsnitt 2.2
Därutöver redovisas uppgifter om forskningens verktyg och infrastrukturer ur flera aspekter.
 - Tabell II visar detta stöd uppdelat på anslagspost.
 - Tabell IV-b visar detta stöd uppdelat på forskningsområde
 - Tabell V-a visar detta stöd uppdelat på lärosäten.
 - Tabell X-c redovisar specifikt dyrbar utrustning.
 - Tabell X-a redovisar specifikt forskningsorganisationer och forskningsanläggningar

- kostnaderna för Sveriges medlemskap i svenska, europeiska och internationella forskningsanläggningar i förhållande till de totala kostnaderna för dessa anläggningar, en kortfattad beskrivning av verksamheten vid anläggningarna samt uppgifter som belyser förhållandet mellan svenska forskares andel i verksamheten och Sveriges andel av kostnaderna,
2.2.1.2, tabell X-a, bilaga 6
- hur rådets verksamhet och samarbete mellan forskningsfinansiärer och forskningsutförande institutioner vidareutvecklats för att uppnå en optimal anskaffning och användning av dyrbar vetenskaplig utrustning, samt
- behovet av infrastruktur inom de närmaste åren och i vilken grad detta behov hittills tillgodosetts.
2.2, särskilt avsnittets inledning
- Vetenskapsrådet ska översiktligt redovisa användningen av de medel som betalats ut i syfte att tillhandahålla neutronstrålning för forskning och för kärnteknisk forskning.
2.2.1.2, rubriken Neutronstrålning och kärnteknisk forskning
- Vetenskapsrådet ska även redovisa användningen av de medel som utnyttjats för att främja industriella och tekniska fördelar av svensk medverkan i internationella forskningsanläggningar.
2.2.1.2, rubriken Forskningsanläggningar och organisationer

Övriga åiterrapporteringar

- Vetenskapsrådet ska redovisa följande uppgifter:
 - antalet beviljade ansökningar i förhållande till totala antalet ansökningar,
2.1.3, särskilt 2.1.3.3
 - beviljade bidrag i förhållande till sökta bidrag, genomsnittlig bidragsstorlek,
Dessa uppgifter redovisas för flera typer av ansökningar. Detaljredovisning sker i tabellerna V-b, VI-a-b, VII-c-d-e, VIII-c.
 - hur forskningsstödet fördelat sig mellan nya bidragsmottagare och mottagare av forskningsstöd även året innan, samt
Denna uppgift redovisas för projektbidrag. Se 2.1.3.3, rubriken Projektbidrag samt tabell VI-a
 - hur forskningsstödet fördelat sig mellan olika lärosäten
2.1.3.2 samt tabell V-a
 - samt mellan projektmedel, anställningar och andra stödformer.
2.1.3.3 samt tabell II
- Övriga uppgifter ska redovisas totalt för Vetenskapsrådet samt fördelat per vetenskapsområde och för relevanta ämnesområden inom respektive vetenskapsområde samt i tillämpliga delar avseende övrig forskning. Åiterrapporteringen ska där så är möjligt redovisas i form av tidsserier för de fem senaste budgetåren.
En stor del av åiterrapporteringen redovisas uppdelat på ämnesråd/kommitté, se hänvisningarna ovan. Områden redovisas särskilt i 2.1.3.1 samt tabell IV-a-b-c. Större delen av åiterrapporteringen sker i tidsserier för de senaste fem åren. För vissa tabeller sker dock redovisningen i treårsserier.
- Vetenskapsrådet ska särskilt redovisa inriktningen av den forskning som finansieras av Utbildningsvetenskapliga kommittén.
2.1.4.2
- Vidare ska rådet särskilt åiterrapportera sina insatser vad gäller forskning inom folkbildningsområdet.
2.1.4.3, rubriken Folkbildning
- Vetenskapsrådet ska redovisa omfattning och inriktning av sina insatser inom områdena vård- och omsorgsforskning samt inom kultur och hälsa.
2.1.4.3, rubrikerna Vård- och omsorgsforskning samt Kultur och hälsa.
- Vetenskapsrådet ska redovisa vilka kostnader för utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, resor och seminarier som belastat anslaget 26:1.
Tabell I-c
- Vetenskapsrådet ska redovisa hur ansvaret för den vetenskapliga planeringen av svensk polarforskning har hanterats och alla forskningsprojekt som genomförts vid årets polarforskningsexpeditioner.
2.1.4.3, rubriken Polarforskning
- Vetenskapsrådet ska svara för bevakning av försöksdjursvetenskap och för fortsatt utveckling av området, inklusive alternativa metoder till djurförsök.
2.2.1.2, rubriken Försöksdjursvetenskap
- Vetenskapsrådet ska redovisa vilka insatser som genomförts i forskningsetiska frågor.
2.1.1.1, rubriken Forskningsetiska frågor
- Vetenskapsrådet ska redovisa hur medlen inom ramen för det mångvetenskapliga demokratiforskningsprogrammet använts för att stödja uppbyggnaden av ett nätverk och en nationell plattform för doktorander och forskare.
2.1.4.3, rubriken Mångvetenskaplig demokratiforskning

UPPDRAG

- Vetenskapsrådet ska vara rådgivande till Svenska Unescorådet inom ramen för det vetenskapliga området. Vetenskapsrådet ska i samråd med berörda aktörer säkerställa svenskt engagemang i Unescos olika vetenskapsprogram samt analysera resultat från programkommittéerna. Dessutom ska Vetenskapsrådet bistå programkommittéerna med visst administrativt stöd. Vetenskapsrådet ska rapportera om arbetet till Svenska Unescorådet senast den 1 december 2008.

Uppdraget är rapporterat till regeringen i december 2008. Någon återrapportering sker därför inte i denna årsredovisning.

- Vetenskapsrådet ska ansvara för det femåriga program, som startade 2006, om strategisk grundforskning i demokrati och offentlig förvaltning, omfattande 10 miljoner kronor per år. Programmet ska rapporteras vartannat år i samband med årsredovisningen till Regeringskansliet (Justitiedepartementet). Rapporten ska innehålla en redovisning om programmets utveckling och resultatspridning och lämnas i samband med årsredovisningen för 2009.

2.1.4.3, rubriken Demokrati och offentlig förvaltning.

Närmare redovisning kommer att ske i årsredovisning för 2009.

- Vetenskapsrådet ska bistå Regeringskansliet vid Sveriges deltagande i internationellt samarbete, bl.a genom deltagande i EU:s kommittéarbete. Rådet ska vidare bistå Regeringskansliet i förberedelser inför det svenska ordförandeskapet inom EU.

2.1.3.4

- Vetenskapsrådet ska tillsammans med Verket för innovationssystem (VINNOVA) och övriga berörda råd och myndigheter genomföra en effektutvärdering av tidigare relevanta ramprogram för forskning och teknisk utveckling inom EU. En delrapport ska lämnas av VINNOVA senast den 22 februari 2008. Uppdraget ska slutredovisas av VINNOVA senast den 22 september 2008.

Uppdraget är rapporterat till regeringen i september 2008 och någon återrapportering sker därför inte i denna årsredovisning.

- Vetenskapsrådet ska översiktligt beskriva den planerade polarforskningens inriktning och redovisa de initiativ som har tagits för att samla polarforskningsinsatserna inom ramen för det internationella polaråret (IPY). En slutrapportering av insatserna ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) den 1 juni 2009.

2.1.4.3, rubriken Polarforskning. Närmare redovisning kommer att ske 1 juni, 2009.

Docent Lena Tibell, Linköpings universitet, institutionen för naturvetenskap och teknik, har projektbidrag från Vetenskapsrådet

NYA MEDIER GER MÖJLIGHET ATT SE OSYNLIG NATURVETENSKAP

Nya medier öppnar nya möjligheter till lärande. Med hjälp av animeringar och virtuell verklighet finns det i dag möjlighet att synliggöra molekylära processer och andra skeenden som vi inte direkt kan uppfatta med våra sinnen. Forskningen i detta projekt gäller särskilt hur de nya kreativa redskap som informationsteknologi och medieteknik utgör kan användas i forskning, lärande och undervisning.

BILAGA 4: STÖDFORMER

Gruppering av Vetenskapsrådets stödformer efter ändamål.

PROJEKTSTÖD

- Projektbidrag
- Projektbidrag till forskarassistenter med anställning från Vetenskapsrådet
- Projektbidrag ESF
- Medeldyr vetenskaplig utrustning
- Planeringsbidrag inom utbildningsvetenskap
- Startbidrag
 - Startbidrag forskare
 - Startbidrag forskarassistenter
- Samverkansbidrag

STÖD TILL ANSTÄLLNINGAR OCH STIPENDIER

FÖR FORSKARE I BÖRJAN AV SIN KARRIÄR:

- Postdoktorstipendium för forskningsvistelse i utlandet
- Bidrag till anställning som postdoktor i Sverige
- Återvändarbidrag
- Anställning som forskarassistent
 - Allmän
 - Försöksdjursvetenskap
 - Klinisk miljö, halvtid
 - Vårdvetenskap
 - Handikappområdet
 - Debut (medicin)
 - Barns hälsa
- IFA – "industriforskarassistent"
- Industridoktorand
- Forskningstid för kliniska forskare, samt kompletterande bidrag till anställningar
- ICPSR-stipendium

FÖR MER ETABLERADE FORSKARE:

- Anställning som forskare
 - Heltid
 - Halvtid (50%)
- Anställning som professor
- Gästprofessorer
 - Kerstin Hesselgren
 - Olof Palme
 - Tage Erlander
 - Övriga gästprofessorer
- Långsiktigt stöd till ledande forskare

STÖD TILL FORSKNINGSMILJÖER, FORSKNINGSSAMVERKAN OCH FORSKARSKOLOR

- Linnébidrag
- Bidrag till Berzelii centra
- Bidrag till starka forskningsmiljöer (år 2005)
- Bidrag till Centres of Gender Excellence
- Rambidrag SIMSAM, samt övriga rambidrag
- Programbidrag (humaniora och samhällsvetenskap)
- Bidrag till forskarskola
 - Alla ämnesområden (år 2007)
 - Utbildningsvetenskap
 - Särskilda områden utbildningsvetenskap (år 2008)
 - Design (år 2007)

- Global hälsa (år 2007)
- SIMSAM (år 2008)
- Nätverk
 - Nätverk medicin
 - Nätverk utbildningsvetenskap

STÖD TILL INTERNATIONELL SAMVERKAN

- Konferenser och symposier
- Konferensbidrag
 - Konferensbidrag NT
 - Konferensbidrag U
 - Bidrag till symposier M
 - Bidrag till större internationella konferenser, M (-07)
- Resebidrag och sabbatstermin
 - Resebidrag NT
 - Resebidrag U
 - Bidrag till sabbatstermin M
 - Bidrag till sabbatstermin HS
- Gästforskare
 - Gästforskare U
 - Gästforskare M
- Europeiskt samarbete
 - EUROCORES (ESF)
 - ESF nätverksprogram
 - ERA-net
- Nordiskt samarbete
 - NOS (nordiska samarbetsnämnder)
 - Nordic Centre of Excellence
 - Nordforsk
- Bidrag för språkgranskning
 - Språkgranskning HS
 - Språkgranskning U
- Projektbidrag, internationella resor (humaniora och samhällsvetenskap)
- Swedish Research Links (SIDA)
- Unescos vetenskapliga program
- Medlemsavgifter för internationella organisationer (som ej är infrastruktur)

STÖD TILL FORSKNINGENS VERKTYG OCH INFRASTRUKTUR

- Bidrag till dyrbar vetenskaplig utrustning
- Stöd till stora databaser
- Planeringsbidrag inom infrastruktur
- Driftsbidrag
- Laboratorier
 - Arkeologi
 - Mikrofabrikation
 - Molekylärmedicin (år 2006)
- Försöksdjur
 - Hälsoinventering av försöksdjur
 - Vidareutbildning av försöksdjurspersonal
 - Merkostnadsbidrag
- Publiceringsstöd
 - Tidskriftsstöd HS
 - Publiceringsbidrag HS
- Planering av European Spallation Source (ESS)
- Stöd till nationella infrastrukturer
- Stöd till internationella infrastrukturer

BILAGA 5: DEFINITIONER

Nedanstående lista definierar vissa ord och begrepp i årsredovisningen för 2008
(* begrepp som används i regleringsbrevet)

Begrepp	Definition
ANSÖKNINGAR OCH STÖD	
Stöd	Medel som Vetenskapsrådet ger ut för att göra det möjligt eller underlätta för mottagaren att utföra en viss forskningsrelaterad aktivitet.
Alla ansökningar	Alla kompletta ansökningar som kommit in till Vetenskapsrådet och som har registrerats.
Avförd ansökan	Ansökan som <i>Vetenskapsrådet</i> har avfört för vidare granskning genom särskilt beslut. <ul style="list-style-type: none">• Anledningen till att en ansökan avförs är oftast formella brister hos ansökan.
Återtagen ansökan	Ansökan som <i>den sökande</i> valt att dra tillbaka från vidare granskning. <ul style="list-style-type: none">• Ansökan kan enbart återtas innan beslut om finansiering är fattat av Vetenskapsrådet.
Överlämnad ansökan	Ansökan som Vetenskapsrådet har överlämnat till en annan finansiär.
Totalt antal ansökningar*	Alla ansökningar <i>minus</i> avförda ansökningar <i>minus</i> återtagna ansökningar <i>minus</i> överlämnade ansökningar
Beviljad ansökan*	En ansökan som har beviljats medel. <ul style="list-style-type: none">• Används när antal bidrag redovisas• Notera att avböjda bidrag inte räknas in
Sökt bidrag*	Alla ansökningar <i>minus</i> avförda ansökningar <i>minus</i> återtagna ansökningar <i>minus</i> överlämnade ansökningar
Beviljad ansökan*	En ansökan som har beviljats medel. <ul style="list-style-type: none">• Används när <i>antal</i> bidrag redovisas• Notera att avböjda bidrag inte räknas in
Sökt bidrag*	Den summa som den sökande angett i ansökan <ul style="list-style-type: none">• Används när <i>bidragsbelopp</i> redovisas.
Beviljat bidrag*	Den summa Vetenskapsrådet har beslutat ska tilldelas en beviljad ansökan. <ul style="list-style-type: none">• Används när <i>bidragsbelopp</i> redovisas.
Utbetalat bidrag	Den summa Vetenskapsrådet har tilldelat en sökande som fått en ansökan beviljad <ul style="list-style-type: none">• Begreppet har samma betydelse som "lämnade bidrag".
Genomsnittlig bidragsstorlek*	Medelvärde av bidragsbeloppet (i kronor). Medelvärde räknas på det första bidragsåret (bidrag beviljas ofta under flera år och beloppet kan variera mellan åren).

Projektbidrag	Bidrag till forskare för att genomföra ett specificerat forskningsprojekt i linje med de intentioner som beskrivs i ansökan. <ul style="list-style-type: none"> • I bidraget kan ingå anställning av teknisk personal, anställning av doktorander, utrustning upp till ett visst belopp samt material som behövs för att lösa forskningsuppgiften. • I bidragssumman ingår även förvaltnings- och lokalkostnader.
Beviljningsgrad	Andel beviljade ansökningar i förhållande till totalt antal ansökningar

PERSONER OCH FÖRVALTARE

Nydisputerad forskare*	Forskare i början av sin karriär. Beroende på stödform räknar Vetenskapsrådet en person som nydisputerad forskare under 2–10 år från disputation (se avsnitt 2.1.2, avsnitt Unga respektive nydisputerade forskare).
Sökande	Den person eller organisation som är ansvarig för ansökan och som blir mottagare av ett eventuellt bidrag.
Ny bidragsmottagare*	Begreppet relaterar till beslutsåret och avser en person som har beviljats projektbidrag från Vetenskapsrådet. Personen hade inte bidrag under beslutsåret.
Mottagare av forskningsstöd*	En person som tar emot bidrag från Vetenskapsrådet
Förvaltande organ	Den juridiska person som förvaltar bidrag som Vetenskapsrådet betalar ut <ul style="list-style-type: none"> • Den sökande är normalt anställd vid det förvaltande organet • Mottagaren av forskningsstöd är normalt anställd vid det förvaltande organet

UTRUSTNING OCH INFRASTRUKTUR

Infrastruktur	Utrustning, tjänster eller stöd till anläggningar som helt eller delvis uppfyller vissa generella kriterier, se Vetenskapsrådets guide till infrastrukturen.
Dyrbar vetenskaplig utrustning*	Utrustning som kostar mer än 2 miljoner kronor
Medeldyr utrustning	Utrustning som kostar mellan 0,17 och 2 miljoner kronor
Kostnad för medlemskap*	Den avgift Vetenskapsrådet betalar för att vara medlem i en internationell organisation

ÖVRIGT

År	Ett kalenderår
Utllysning	Tillkännagivande av att det går att söka bidrag från Vetenskapsrådet
Externa medel	Medel från en annan finansör som Vetenskapsrådet administrerar

BILAGA 6: BESKRIVNING AV VISSA FORSKNINGS- ANLÄGGNINGAR

SVENSKA ANLÄGGNINGAR

MAX-lab vid Lunds universitet är ett svenskt nationellt laboratorium för synkrotronljusforskning. Forskare som använder laboratoriet verkar inom t.ex. materialvetenskap, strukturbologi, fasta tillståndets fysik, kemi och geologi.

Onsala rymdobservatorium är en svensk nationell anläggning för radioastronomi och en del av Chalmers. Onsala driver två teleskop som används både för enskilda observationer och tillsammans med radioteleskop i övriga världen. Forskningen vid observatoriet handlar framförallt om att studera hur stjärnor och galaxer bildas.

Database Infrastructure Committee (DISC) samordnar existerande och nya kvalitetssäkrade forskningsdatabaser och arbetar med frågor kring tillgänglighet, kvalitetssäkring och integritet.

Swedish National Infrastructure for Computing (SNIC) är en resurs som samlar kvalificerad tillgång till beräkningskapacitet för svensk forskning genom bl.a. datanätverk och datalagring. I verksamheten ingår de sex ledande centrumen för högpresterande datorsystem i Sverige.

Molekylärmedicinskt laboratorium med fokus på molekylär infektionsmedicin (MIMS) vid Umeå universitet har bland annat som syfte att främja unga forskares karriärmöjligheter. På sikt är målet att laboratoriet ska kunna bli en svensk nod till det europeiska molekylärbiologiska laboratoriet, EMBL.

Renrum för mikrofabrikation, Myfab, som används vid framställning av komponenter i extremt liten skala, såsom mikro- eller nanometer. De berörda laboratorierna finns vid Chalmers, Kung. tekniska högskolan och Uppsala universitet.

Mittag-Leffler är ett institut för forskning och utbildning inom matematik.

INTERNATIONELLA FORSKNINGSANLÄGGNINGAR OCH ORGANISATIONER

Europeiska partikelfysiklaboratoriet (CERN) är ett laboratorium för högenergifysik. Den forskning som bedrivs är i första hand elementarpartikelfysik och grundläggande fysik inom angränsande områden. Vid CERN finns även acceleratoren LHC (Large Hadron Collider) som finansierats inom CERN:s budget. Kring acceleratoren finns fyra stora detektorer som i huvudsak finansieras utanför CERN:s budget genom samarbeten mellan ett stort antal universitet.

Europeiska sydobservatoriet (ESO) är en europeisk organisation för forskning inom astronomi som driver ett stort observatorium i Chile. Medlemskapet i ESO ger svenska forskare tillgång till ett världsledande observatorium för studier inom de optiska och infraröda våglängdsområdena. Inom ramen för ESO drivs ett samarbete med tyska forskare vid Max Planck-institutet och svenska forskare vid Onsala rymdobservatorium.

Europeiska synkrotronljuskällan (ESRF) är Europas största anläggning för produktion av s.k. synkrotronljus. Den intensiva strålningen gör det möjligt att studera material på atom- och molekylnivå. Sverige är medlem i organisationen genom ett nordiskt konsortium. Konsortiet svarar för 4 procent av medlemsbidragen till ESRF. Sverige svarar för drygt fyrtio procent av konsortiets andel. Synkrotronljuskällan, som ligger i Grenoble i Frankrike, används av fysiker, kemister, materialforskare, biologer, geologer och andra forskare från hela Europa. Ungefär ett femtiotal svenskar gör experiment vid ESRF.

Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL) är ett av de ledande forskningslaboratorierna i världen för grundforskning inom livsvetenskaperna, från cell- och molekylärbiologi till systembiologi. Huvudlaboratoriet ligger i Heidelberg med filialer för strukturbiologi i Hamburg och Grenoble, databaser för bioinformatik i Hinxton och laboratorium för musbiologi i Monterotondo. Förutom grundforskning bedriver EMBL avancerad utbildning, utvecklar nya forskningstekniker och instrument, ger service till medlemsländerna samt stödjer tekniköverföring. Den svenska anläggningen MIMS vid Umeå universitet (se ovan) har ett nära samarbete med EMBL. *Europeiska stipendieprogrammet för molekylärbiologi (EMBC)* finansierar framför allt kurser, workshops, stipendier samt gästforskarbidrag. Antalet ansökningar om framför allt långtidsstipendier ökar varje år. *EMBO Young Investigator (YI) Programme* introducerades 2000 som ett komplement till nationella satsningar på unga forskare. Sedan starten har fyra program utsetts i Sverige. Europeiska stipendieprogrammet för molekylärbiologi har för närvarande knappt trettio medlemsländer.

Internationella cancerforskningsorganisationen (IARC) är ett centrum för internationell cancerepidemiologisk och cancertoxikologisk forskning, samt för cancerstatistik. Organisationen har sitt säte i Lyon i Frankrike. Organisationen arrangerar kurser för att utbilda forskare, läkare och hälsovårdsarbetare från hela världen, arrangerar vetenskapliga möten och ger forskningsstipendier till unga forskare.

Europeiska universitetsinstitutet i Florens (EUI) bedriver forskning och forskarutbildning inom ekonomi, historia, juridik, sociologi och statsvetenskap. Vetenskapsrådet finansierar Sveriges medverkan i EUI samt ett stipendieprogram för svenska forskarstuderande. Nitton medlemsstater i EU är medlemmar av EUI. Flera andra länder, bl. a. Norge, har associationsavtal med universitetet.

Fusionsforskning, EU-Fusion, är en del av det europeiska forskningsarbetet inom sjunde ramprogrammet som koordineras av Europeiska kommissionen med hjälp av såväl bilaterala avtal som flera multilaterala avtal. Vetenskapsrådet är den kontraktsskrivande parten för det svenska deltagandet och i samarbetet deltar åtta forskargrupper. Grupperna brukar årligen redovisa ett deltagande på cirka 60 manår inom programmet. Genom det bilaterala avtalet får svenska forskare tillgång till ett tiotal olika bidragsformer från EU som är unika för fusionsforskning. Inom ramen för samarbetet ska en ny forskningsreaktor, ITER, byggas i södra Frankrike. Flera länder samarbetar kring detta. Förutom EU ingår USA, Kina, Ryssland, Indien, Sydkorea och Japan. En ny enhet i Barcelona har etablerats för att samordna och administrera de europeiska bidragen till ITER.

Europeiska fusionsforskningsanläggningen (JET) är en gemensam försöksanläggning inom EU:s fusionsforskningsprogram som ligger utanför Oxford i England. Det är den största försöksanläggningen i sitt slag i världen. Anläggningen drivs inom ramen för ett samarbetsavtal som gäller t.o.m. 2010, och ett

driftsavtal med den engelska värdorganisationen. Europeiska kommissionen svarar för 75 procent av finansieringen av driftsavtalet. En gemensam fond för bidrag till drift och experiment finansieras av medlemsorganisationerna.

Radaranläggningen på Nordkalotten (EISCAT) har ett radarsystem för studier av jonosfären och magnetosfären som är världens mest avancerade av sitt slag. Sändar- och mottagaranläggningar finns i Tromsø, Kiruna och Sodankylä. På Svalbard finns också en sändar- och mottagarstation utanför Long-yearbyen. Huvudkontoret ligger i Kiruna. Den svenska ägarandelen medger att svenska forskare kan utnyttja drygt arton procent av den totala observationstiden. I Sverige finns i storleksordningen tjugo aktiva användare som genomför egna observationsprogram eller som utnyttjar data från anläggningen.

I 2008 års utgåva av den gemensamma europeiska vägvisaren för infrastruktur finns EISCAT med som ett av de rekommenderade projekten.

Nordiskt optiskt teleskop (NOT) är ett optiskt teleskop på La Palma, en av Kanarieöarna. Teleskopet har blivit internationellt uppmärksammat för sin höga bildkvalitet. Projektet finansieras av de naturvetenskapliga forskningsråden i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Observatoriet har i allt större utsträckning kommit att användas för såväl grundutbildning som för kurser inom forskarutbildningen.

Internationella havsborrningsprogrammet (IODP) är ett program för utforskning av jorden under oceanerna som beräknas pågå under perioden 2003–2013. I ett konsortium samarbetar Sverige med femton andra europeiska nationer och Kanada. Dessutom ingår USA, Japan, Kina och Sydkorea i havsborrningsprogrammet. Medlemskapet gör det möjligt för svenska forskare att utnyttja den infrastruktur som tillhandahålls och ger dessutom tillgång till prover och mätdata även för dem som själva inte deltar på expeditionerna.

Globala biodiversitetsdatabasen (GBIF) är en distribuerad databas som samlar information om alla världens arter och deras förekomst. Databasen är en form av biologisk informatik som är gratis åtkomlig över Internet. GBIF har 49 medlemsländer, varav 29 är betalande. Dessutom deltar nästan fyrahundra vetenskapliga organisationer. I slutet av 2008 fanns drygt 150 miljoner uppgifter i databasen, insamlade in från nästan trehundra olika källor. Sverige har rapporterat in mer än 15 miljoner uppgifter och är den näst största uppgiftslämnaren.

BILAGA 7: ANSTÄLLDA VID VETENSKAPSRÅDET

PERSONALSAMMANSÄTTNING

Under 2008 hade Vetenskapsrådet 159 årsarbetskrafter och i medeltal 172 anställda. Majoriteten av medarbetarna var kvinnor.

En stor andel av de anställda inom Vetenskapsrådet har egen erfarenhet av forskning och en tredjedel av medarbetarna har disputerat. Inom vissa befattningar, såsom forskningssekreterare, har i stort sett alla anställda doktorsexamen. Såväl generaldirektören som huvudsekreterarna är aktiva forskare.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Enligt förordning (2007:1397) med instruktion för Vetenskapsrådet har myndigheten till uppgift att ge stöd till grundläggande forskning av högsta kvalitet inom samtliga vetenskapsområden. För att kunna fullgöra denna uppgift har Vetenskapsrådet en personalsammansättning där en stor andel av medarbetarna har egen erfarenhet av forskning, se ovan. Dessutom har myndigheten tillgång till såväl djup som bred forskningskompetens hos de ledamöter som medverkar i Vetenskapsrådets beredningsgrupper för kvalitetsprövning av ansökningar, se avsnitt 2.1.1.1. Det bör också betonas att en majoritet av ledamöterna i Vetenskapsrådets styrelse och särskilda beslutande organ är utsedda av forskarsamhället via ett elektorsförfarande som styrs via förordning (2002:1018) om elektorsförsamling vid forskningsråd. Vetenskapsrådets sammanfattande bedömning är att myndighetens kompetens gör det möjligt att fullgöra Vetenskapsrådets uppgifter.

Antalet årsarbetskrafter var i stort sett oförändrat 2008 jämfört med 2007, men har ökat något under den senaste femårsperioden. Vetenskapsrådet har inte haft några svårigheter att rekrytera kompetenta medarbetare och några sådana svårigheter förutses inte heller de närmaste åren.

En funktion som enhetschef inrättades under 2008 vid avdelningarna för forskningsstöd och forskningspolitisk analys. Rekrytering till dessa uppdrag har skett internt inom myndigheten. Införandet av den nya anställningskategorin forskningshandläggare har fortsatt. Även en funktion som koordinator har inrättats. Koordinatorn ska utgöra en länk mellan respektive särskilt beslutsorgan och Vetenskapsrådets övriga organisation, särskilt vad avser återrapportering och uppföljning av uppdrag från de särskilda beslutsorganen.

Under 2008 har Vetenskapsrådet gjort en översyn av den administrativa avdelningen och av kommunikationsavdelningen. Den senare slutfördes i december och effekterna väntas först komma år. Inom den administrativa avdelningen har översynen bl.a. resulterat i att ekonomienhetens uppgift profileras tydligare mot att också ge de olika avdelningarnas chefer stöd i budgetfrågor. Viss ekonomiadministrativ personal har därmed fått nya uppgifter som internkonsulter till avdelnings- och enhetscheferna. Förändringen beräknas medföra breddad kompetens i ekonomiska frågor inom myndigheten.

Vetenskapsrådet har definierat ett behov av förstärkning vad gäller kompetens för strategisk personal- och kompetensförsörjning. Under hösten har en person rekryterats för detta uppdrag.

Under 2008 har Vetenskapsrådet flyttat till nya lokaler, vilket har medfört en förändrad arbetsmiljö för flera av medarbetarna. En översyn har initierats i syfte att på bästa sätt nyttja lokalerna, särskilt placering i och möblering av de öppna miljöerna.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaro för anställda vid Vetenskapsrådet redovisas i avsnitt 3.10.

BILAGA 8: FÖRKORTNINGAR

BESLUTANDE ORGAN INOM VETENSKAPSRÅDET

KFI	Vetenskapsrådets kommitté för forskningens infrastrukturer
UVK	Utbildningsvetenskapliga kommittén
ÄR-HS	Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap
ÄR-M	Ämnesrådet för medicin
ÄR-NT	Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap

SVENSKA MYNDIGHETER, FORSKNINGSFINANSIÄRER OCH ORGANISATIONER

FAS	Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Formas	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
KAW	Knut och Alice Wallenbergs stiftelse
MISTRA	Stiftelsen för miljöstrategisk forskning
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
SSF	Stiftelsen för strategisk forskning
SUHF	Sveriges universitets- och högskoleförbund
Värdalstiftelsen	Stiftelsen för vård- och allergiforskning
VINNOVA	Verket för innovationssystem

FORSKNINGSGRANISATIONER, ANLÄGGNINGAR OCH ANNAN INFRASTRUKTUR

ALICE	A Large Ion Collider Experiment
ATLAS	A Toroidal LHC ApparatuS
CERN	Organisation Européenne pour la Recherche Nucléaire
EISCAT	European Incoherent Scatter Facility
EMBC	European Molecular Biology Conference
EMBL	European Molecular Biology Laboratory
ESFRI	European Strategy Forum on Research Infrastructures
ESO	European Southern Observatory
ESRF	European Synchrotron Radiation Facility
ESS	European Spallation Source
EUI	European University Institute
GBIF	Global Biodiversity Information Facility
IARC	International Agency for Research on Cancer (WHO)
ILL	Institut Laue-Langevin
ISIS	(inte en akronym; gudinna i egyptisk mytologi)
ITER	International Thermonuclear Experimental Reactor
JET	Joint European Torus
LHC	Large Hadron Collider
Myfab	Swedish Micro and Nano Fabrication Network
NORDUNET	Nordens universitetsdatanät (företagsnamn)
NOT	Nordic Optic Telescope
SIMSAM	Swedish Initiative for research on Microdata in the Social and Medical Sciences
SNIC	Swedish National Infrastructure for Computing
SUNET	Swedish University Network

ÖVRIGA FÖRKORTNINGAR

ERA-net	European Research Area Networks
ERC	European Research Council
ESF	European Science Foundation
ESOF	Euroscience Open Forum
EU	Europeiska unionen
EUROCORES	European Collaborative Research Programmes
EUROHORCS	European Union Heads of Research Councils
EURYI	European Young Investigator Awards
HERA	Humanities in the European Research Area
NORFACE	New Opportunities for Research Funding Agency Co-operation in Europe
NOS	Nordiska samarbetsnämnden för forskning (inom olika discipliner)
UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization

Vetenskapsrådet

UNDERSKRIFTER

Vetenskapsrådet har den 17 februari 2009 fattat beslut om årsredovisning avseende 2008.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader och intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 17 februari 2009

Björn von Sydow, *ordförande*

Lars Calmfors

Elisabeth Haggård

Lisbeth Larsson

Agneta Norén

Charlotte Petri Gornitzka

Karin Prellner

Sune Svanberg

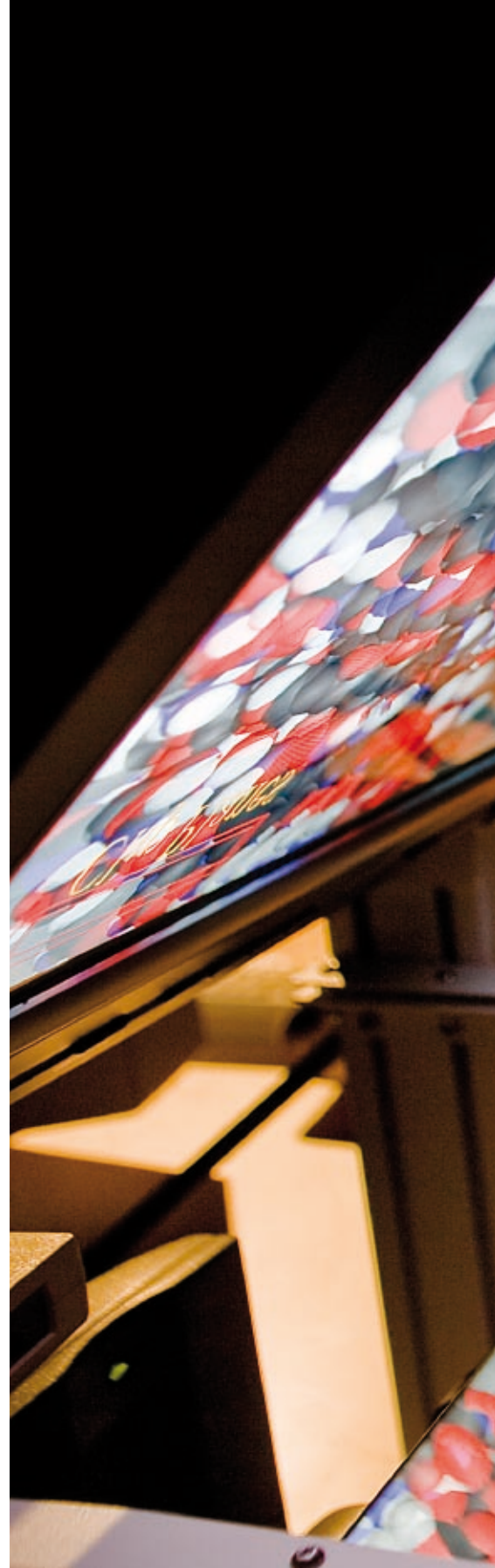
Anders Ynnerman

Pär Omling, *generaldirektör* för Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådet är Sveriges största finansiär av grundforskning. År 2008 disponerade Vetenskapsrådet statsanslag om cirka 3,6 miljarder kronor för forskning och forskningskommunikation.

Vetenskapsrådet ger bland annat stöd till forskningsprojekt, anställningar och stipendier samt till anläggningar och utrustning.

Under 2008 gick den största delen av Vetenskapsrådets forskningsstöd till forskning inom naturvetenskap och teknikvetenskap, följt av stöd till forskning inom medicin, forskning inom humaniora och samhällsvetenskap samt forskning inom utbildningsvetenskap.

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som ger stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom alla vetenskapsområden. Utöver forskningsfinansiering arbetar myndigheten med strategi och analys samt forskningskommunikation. Målet är att Sverige ska vara en ledande forskningsnation.